

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Zalabaksa Község Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	51
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	74
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	83
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	94
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	101
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	103
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	104
1. A HEP IT részletei	104
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	104
Jövőképünk	106
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	107
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	108
3. Megvalósítás	114
3.1 A megvalósítás előkészítése	114
3.2 A megvalósítás folyamata	114
3.3 Monitoring és visszacsatolás	117
3.4 Nyilvánosság	117
3.6 Érvényesülés, módosítás	118
4. Elfogadás módja és dátuma	119

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

„Ebben az életben nem tehetünk nagy dolgokat. Csak kis dolgokat tehetünk, nagy szeretettel.”

/Teréz anya/

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Zalabaksa Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A hagyomány szerint a falu eredetileg a Zobák-patak partján épült, amely a Göcsej-tájegységhez tartozik, és a falu pusztulását az 1241-1242. évi tatárjárás okozta.

Bódei János gyűjtése szerint viszont a község eredetét az idősebb emberek a következőképpen mesélik el:

„A törökdúlás előtt a község helyét erdőség borította. A községnek van egy dülőneve: Szentandrás. Itt volt a régi község: Szentandrás, vagy Pusztaszentandrás. A legmagasabb dombon volt egy templom. Egy közelében lévő kisebb dombon pedig a temető. A dombok között volt a barátok tava. A mai Papkút dűlőn állta a barátok kolostora és kútjaik. Kő- és tégladarabokat, felásott emberi csontokat még az 1940-es években is találtak. Egyesek elbeszélése szerint Szentandrás közelében volt egy lejárati alagúthoz, amely a Lenti község határában lévő vár földalatti részébe vezetett. A község a török időkben elpusztult. A Kőszegnél levert török sereg erre portyázott, megtámadta a falut és a lakosok a közeli erdőbe menekültek. A falut a törökök teljesen lerombolták. templomát a mai temető helyéről ágyúzták le. A lakosok menekülésükkor magukkal vitték a templom három harangját. A legnagyobbakat a Zobák-patakba rejtették, a hídtól jobbra 8-10 lépésnyire. Ez a harang két évenként megkondul és emlékezteti a népet a török időkre. A másik két harang náluk maradt. Az egyiket az első világháborúkor elvették, a másiknak építettek egy haranglábat. A törökök elvonulása után a lakosság az említett erdőben kezdett újra építkezni, ahova

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

a török elől bújt el. Itt lakott az erőd közepén egyedül egy Baksa nevű erdő. Az ő háza körül kezdtek el építkezni. Az erdőt lassan kiirtották és a fejlődő, szaporodó községet első lakójáról Baksának nevezték el.”

A település igazgatási területe Zala megyében fekszik, tájféldrajzi szempontból a Nyugat-Magyarországi- Peremvidék nagytájban, a Zalai-dombvidék középtájban, a Nyugat-Zalai-dombság részeként a Kerka-vidék (Hetés) kistájban fekszik, amely a Göcsej és az Őrség között terül el. Zalabaksa területe a Lenti-medence északi részén terül el, Lentitől 11 km-re, Zalaegerszeg megyeszékhelytől pedig 30 km-re délkeletre fekszik. Jelentős vízfolyásai a Kerka-patak és a Cupi-patak, a községnek szinte teljesen sík a domborzata. A település közigazgatási területe 1610 ha, melyből a belterület 204 ha, a külterület 1406 ha. A jelenlegi főútvonala mentén húzódott a rómaiak híres és nagyon fontos hadi- és kereskedelmi útja, a nevezetes Borostyán út. A falu határában késő bronzkori és nagyon sok római kori emléket tártak fel, bizonyítva az ősi múltat. A középkorban Baxafalva, Hegendfelde néven tűnnek fel az első írásos emlékek, melyek 1341- ből valók. Az őstelepülés Szentandrás, mely egy házas hely volt, írásos említése 1287-ből való. A település a 19. század végén egyesült Györfa kisközséggel, majd 1908-ban Baksát Zala előtaggal látták el, azóta viseli mai nevét. Cup kisközség 1940-ben lett a település része.

A település első pecsétlenyomata:

A tanácsrendszer kialakulásakor Zalabaksa megtarthatta közigazgatási szerepét 1990-ig. A megye harmadik Községi Közös Tanácsa volt hét településével, amely a rendszerváltozást követően körjegyzőséggé alakult. A valamikori tanács, illetve az önkormányzat vezetése az elmúlt évtizedekben nagyon sokat tett, fáradozott az „élhető település” megvalósítása érdekében. Minden alapvető infrastrukturális elem – vezetékes ivóvízhálózat, csatornahálózat, kábeltevé, telefonhálózat, belterületi utak, járdák, kerékpárút – kiépült. Az önkormányzat óvodát, könyvtárat, orvosi rendelőt, fogászati rendelőt tart fenn. A település az 1950-es évekig gyakorlatilag növekvő népességgel rendelkezett, amely erős csökkenő tendenciát mutat. A népességcsökkenés oka a születések számának mérséklődése és a népesség városokba való elvándorlása volt. majd rohamosan csökkent. A népesség csökkenésében a rendszerváltás sem hozott jelentős változást, a folyamat negatív iránya maradt, a község és a környező települések továbbra sem tudtak alternatívát kínálni a jelentős számú elvándorláshoz. A születések számának csökkenése egyrészt a gyermekvállalással összefüggő kérdés, másrészt az elvándorlás a fiatalokat érintette leginkább, így a fogyási tendencia felerősödését hozta.

A Művelődési Háza közművelődés és a művészeti csoportok bázisa. Jelentős művészeti mecenatúrát vállalva minden évben biztosítja egy fadaragó és egy nemzetközi festőtábor megrendezését. Ez utóbbinak a Zala Megyei Művelődési és Képzési Intézettel alapító tagja. A hagyományörzés szép példáját mutatja a Szépteremtő Kaláka népi díszítő művészeti szakkör több mint két év-tizedes tevékenysége. Kiállításaival sok-sok alkalommal örvendeztette meg nemcsak a helyi, hanem a megye-, illetve országhatáron kívül élő, érdeklődő közönséget. Évente került megrendezésre a zsúpcseplő, zsúpkötő verseny, amely már a megye határain túlno ve, külföldi hagyományörző

csoportokat is fogad. Minden évben nagy érdeklődés övezte a munkalovak fogathajtó versenyét, az önkormányzat források megteremtésével kívánja megőrizni e hagyományt.

A helyi nevezetességek közé tartozik az 1992-ben felszentelt római katolikus templom, amelynek nagyméretű szobrai részben alkotótábori munka eredményeként készültek, és a falu soha nem tapasztalt, nagymérvű összefogásával épült. Kertjében állították fel Varga Imre Kossuth-díjas szobrászművész VilágKirálynéja című alkotását. A temetőkertben található Bölcs kriptá mellett látható egy érdekes és szép síremlék, amelyhez az itt született Kósa Anna tragikus szerelmének balladája fűződik. Az önkormányzat közeli tervei között szerepel a ballada emlékművön történő megjelenítése, továbbá a Baksai cigány muzsikások emlékoszlopának felállítása, valamint a Zsidó temető kegyeleti parkká nyilvánítása. Magánberuházásként folyik egy múzeum alapítása, amely a múlt relikviái mellett a jelen alkotásait kívánja bemutatni a Zalabaksára látogatóknak.

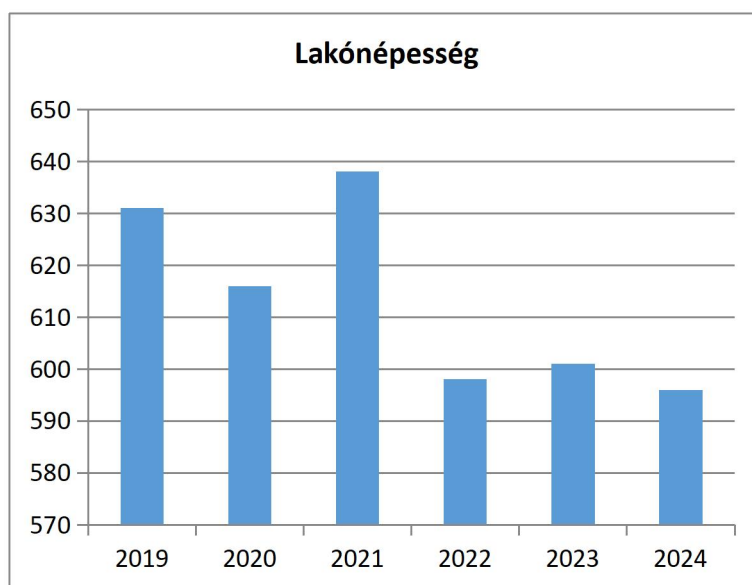
A település a csíkszeredai művészeti líceummal, illetve Bad Berleburg várossal tart fenn kapcsolatot.

A községben és a közszolgáltatások biztosítása szempontjából jelentős településen (Zalabaksán) elérhető közszolgáltatások:

- a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal, a Lenti Járási Hivatal kormányablak busza – a lakossági és önkormányzati közigazgatási ügyek intézésére, szociális alapszolgáltatások biztosítására, pl.: szociális étkeztetés, közfoglalkoztatás, stb.;
- családsegítés és gyermekjóléti alapszolgáltatás – megállapodás Lenti Város Önkormányzatával "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szolgáltatás igénybevételére
- Egészség ház – az egészségügyi alapellátás (házi orvos, fogorvos, védőnő) igénybevételére;
- közművelődés, könyvtár;
- kereskedelem – 1 db vegyes bolt ;
- körzeti megbízott – Nova településen van a székhelye;
- római katolikus kápolna – helyben található;
- posta.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	631	bázis év
2020	616	97,62%
2021	638	103,57%
2022	598	93,73%
2023	601	100,50%
2024	596	99,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

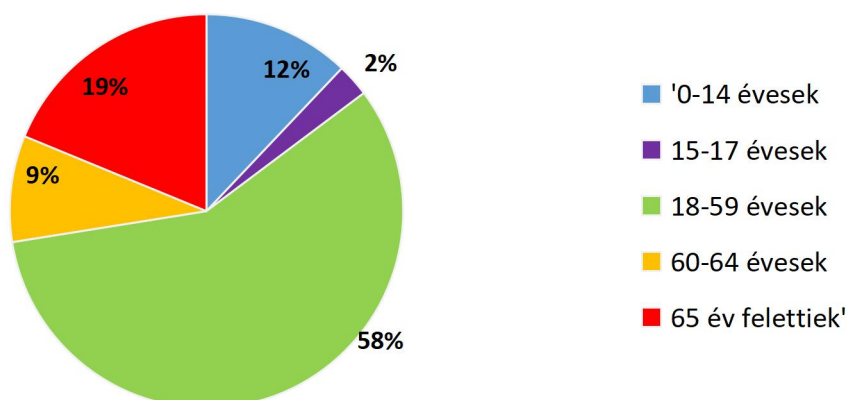

Az 1.-es számú táblázat adataiból látható, hogy a 2019. évhez 2020-ra csökkent a lakosságszám, jelentősen, közel 3%-kal. 2021. évben a korábbi évhez képest közel 6%-kal növekedett a lakosságszám, ami azonban azóta folyamatosan csökken. 2022. évben jelentős csökkenés tapasztalható, kb. 10%-os, a lakosságszám 600 fő alá csökkent, és ez azóta sem emelkedett afölé.

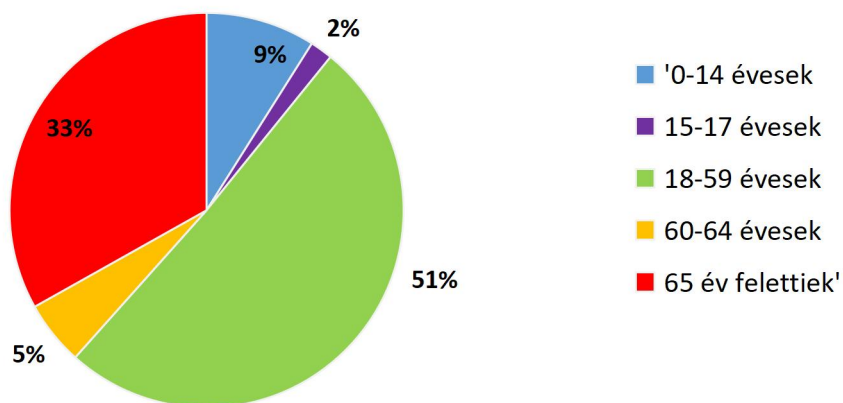
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze s n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	298	323	621	47,99 %	52,01 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	1,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	36	29	65	5,80%	4,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	6	14	1,29%	0,97%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	172	164	336	27,70 %	26,41 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	26	17	43	4,19%	2,74%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	56	107	163	9,02%	17,23 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A 2. számú táblázat adataiból látható, hogy 2022. december 31-én az állandó népesség száma 621 fő (298 férfi, 321 nő) volt, melyből a férfiak aránya több, mint 4 %-kal több, mint a nőké.

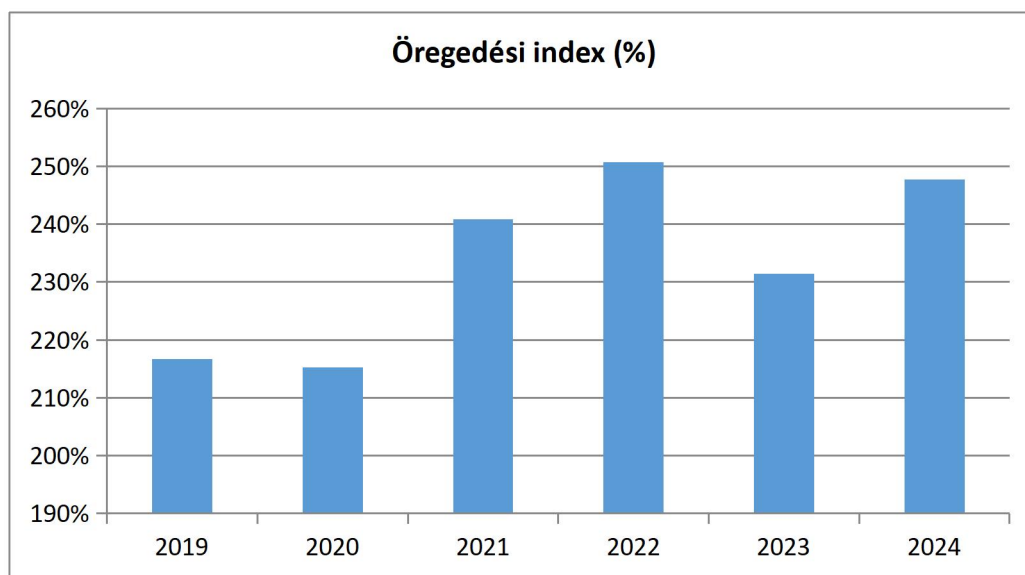
A nők aránya csupán egy korosztályban, a 65 évesnél idősebb korúak között magasabb a férfiak számánál, az arányban a legnagyobb különbség is ebben a korosztályban tapasztalható.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	156	72	216,67%
2020	155	72	215,28%
2021	159	66	240,91%
2022	163	65	250,77%

2023	162	70	231,43%
2024	166	67	247,76%

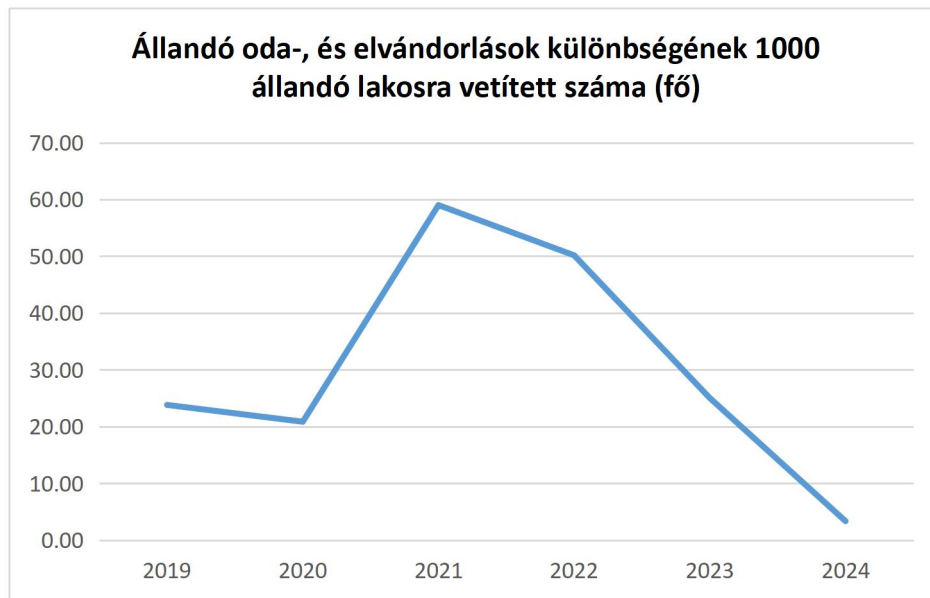
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 3. számú táblázat adataiból látható, hogy a település jelentősen elöregedő, az öregedési index szinte folyamatos növekedést mutat, 200 felett van, azaz a településen a 65 év felettiiek vannak többségben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	23,81
2020	20,85
2021	59,01
2022	50,16
2023	25,02
2024	3,34

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 4. sz. táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt években az odavándorlás volt minden vizsgált évben a jellemző, de az odavándorlások aránya folyamatosan csökken, 2024-re már csak kicsit több, mint 3 fő.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-22,22
2020	-44,91
2021	-36,68
2022	-51,78
2023	-26,69
2024	-25,06

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat adataiból látható, hogy a településen a természetes szaporodás arányszáma évek óta negatív előjelű, azaz a halálozások száma magasabb, mint az élveszületés. A 2022-es évben különösen magas volt a halálozási arány.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Zalabaksa Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: akötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, a támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Ezen szempontok alapján önkormányzatunk küldetésének tekinti a lakosság igényeinek magas színvonalú kiszolgálását az alábbi területeken:

- Magas színvonalú közszerolatások nyújtása. Az országos politikai irányelvek helyi szintű, hatékony megvalósítása.
- A képviselő-testület és bizottságai hatékony, törvényes működésének biztosítása.
- Egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

Céljaink közt szerepel, hogy a település lakóival megbecsüljük épített, természeti és kulturális örökségünket, s mindezeket megőrizzük és átadjuk az utókornak, hiszen azokat az elődöktől mi is csak kölcsön kaptuk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zalabaksa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

- 13/2025. (XII. 5.) önkormányzati rendelet a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- 4/2026. (III. 13.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2026. évi költségvetéséről
- 6/2018. (VII.31.) önkormányzati rendelete Zalabaksa község településképp védelméről
- 8/2021. (X. 29.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól
- 14/2021. (XII. 20.) az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításának szabályairól
- 10/2025. (IX. 11.) önkormányzati rendelete szociális célú tűzifa juttatás szabályairól
- 11/2025. (III. 13.) képviselő-testületi határozat 2024-2029. évekre vonatkozó gazdasági program

A helyi szabályozók, dokumentumok, koncepciók, programok az alábbiakban kapcsolódnak az esélyegyenlőség biztosításához, feltételeinek megteremtéséhez, az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz:

- 13/2025. (IX. 28.) önkormányzati rendelet a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról:

Meghatározza az önkormányzat működésének alapvető szabályait, szerveit, a feladatok ellátásának módját, köztük az esélyegyenlőség biztosítása, mint kötelező önkormányzati feladat ellátásának módját.

- 5/2022. (III.11.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2022. évi költségvetéséről
Meghatározza az önkormányzat adott évi gazdálkodásának kereteit, bevételeit, kötelező kiadásait, az esélyegyenlőségi célcsoportokra fordítható keretösszeget (gyermekvédelmi támogatások; szociális juttatások) melyekkel az önkormányzat elősegítheti az esélyegyenlőségi célcsoportok életszínvonalának emelkedését, közszolgáltatásokhoz való hozzájutását.

- 6/2018. (VII.31.) önkormányzati rendelete Zalabaksa község településképp védelméről
Meghatározza Zalabaksa község sajátos településképe, a helyi közösség bevonásával és társadalmi konszenzus által történő védelmét és alakítását, az építészeti és egyéb zöldfelületi örökségének védelmét, a településképp-védelem elemeinek, a településképi követelmények, valamint a településképp-érvényesítési eszközeit.

- 8/2021. (X. 29.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi

szabályairól

Meghatározza azon szociális juttatások körét, melyeket az önkormányzat pénzben vagy természetben nyújthat a rászorulóknak.

- 14/2021. (XII. 20.) az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításának szabályairól

Meghatározza az egészségügyi alapellátás, mint alapvető közszolgáltatás hozzáférési lehetőségét (Zalabaksa településen folyamatos háziorvosi, fogorvosi, védőnői rendelés, ezen kívül heti egy nap aháziorvos körutat tart a nemszékhely településeken).

- 17/2022. (X.11.) önkormányzati rendelete szociális célú tűzifa juttatás szabályairól

Meghatározza a rászorulók részére juttatható, szociális célú tűzifára jogosultság szabályait.

- 11/2025. (III. 13.) képviselő-testületi határozat 2024-2029. évekre vonatkozó gazdasági program

Zalabaksa Község Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati törvény előírásainak megfelelően, a társadalmi-gazdasági körülmények és a lakosság igényeinek figyelembevételével, az alábbiak szerint határozza meg saját munkájának fő irányait, jelöli ki a legfontosabb feladatokat és célokat, és a működése során követendő elveket.

Ciklusprogramunkban meghatározott feladatok realizálása a felelősségteljes önkormányzati munka mellett természetesen a központi szabályozórendszer által meghatározott pénzügyi lehetőségeink függvénye.

A./ Infrastruktúra

- Hiányzó szennyvízhálózat kiépítése (Dankó utca, Kisfaludy utca, Czupi településrészek),
- Járdák felújítása, hiányzó járdaszakaszok kiépítése,
- 86-os főút elkerülő szakasz megépülésének napirenden tartása,
- Kül- és belterületi utak felújítása, karbantartása,
- Közvilágítás korszerűsítése,
- Falugondnoki autó cseréje,
- Parkoló(k) létesítése (temető, sportpálya).
- Sportpályánál kerítés létesítése legalább a 86-os főút oldaláról.

B./ Környezetvédelem

- A település lakosságának motiválása, hogy a környezetük gáztól gyomtól történő mentesítését önként elvégezzék,
- Közterületeink virágosítása, parkosítás
- Szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének kiterjesztése. A veszélyes hulladékgyűjtés rendszeressé tétele. Lomtalanítási akció szervezése
- Évente egyszer szemétszedés (Csatlakozás a Te szedd akcióhoz). Illegális szemétkerítés megakadályozása. Zöldhulladék komposztálásának megoldása
- Buszmegállóknál, temetőknél hulladékgyűjtők elhelyezése

C./ Oktatás, művelődés:

- Programok szervezése minden korosztálynak,
- Tornaterem tetőhéjazatának cseréje,
- Könyvtár szolgáltatási színvonalának emelése
- Digitális írástudatlanság csökkentése érdekében számítógépes tanfolyamok szervezése

- Játsszótér
- Pajta kemencével
- Művelődési ház belső felújítás

D./ Szociális és egészségügyi ellátás

- Egészségügyi intézmény: épületfelújítás, műszerbeszerzés,
- Szociálisan rászorult személyek támogatása (idős, magányos, beteg emberek támogatása, házigondozó, falugondnok által, szociális tűzifa juttatás, szociális segély juttatás),
- Lehetőség szerint a település adóerőképességének növelése, javítása,
- Szűrővizsgálatok népszerűsítése,
- Gyerekek támogatása: beiskolázási segély, Mikulás ajándék, rendezvényeken szórakozási lehetőségek biztosítása,
- Településen élő lakosság közérzetének, állapotának javítása:
 - egészségügyi alapellátás,
 - kereskedelmi ellátás,
 - szociális gondoskodás fejlesztése, támogatása.

E./ Közbiztonság

- Jó együttműködés fenntartása rendőrséggel
- Közterületek, rendezvények rendjének megőrzése
- Térfigyelő rendszer bővítésére pályázat benyújtás

F./ Civil szervezetek

- Egyházzal jó együttműködés, közös rendezvények szervezése
- Lakosok aktív közreműködésének kérése rendezvények lebonyolításánál
- Pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása
- Folyamatos pályázati lehetőségek kihasználása

Úgy szeretnénk fejleszteni a településünket, hogy folyamatosan fenntartsuk és megőrizzük a pénzügyi stabilitását.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Megállapodás Lenti Kistérség Többcélú Társulással
- Megállapodás Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat. Pusztapaati és Szilvagy Községek Önkormányzatával az egészségügyi alapellátás biztosítására
- Megállapodás Intézményfenntartó Társulás, majd 2013. július 1-jét követően a Zalabaksai Köznevelési Társulás létrehozására
- Megállapodás Intézményfenntartó Társulás Csesztreg-gel az óvodai nevelési feladatok ellátására
- Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával a bölcsődei szolgáltatás igénybe vételére
- Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával "Napsugár" Család-és Gyermekejóléti

Központ és Szolgálat szolgáltatás igénybevételére

- Megállapodás a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény - Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény - házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés feladat ellátására
- Megállapodás Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. a települési szilárd hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról
- Megállapodás a KOLPING Gondozási Központtal támogató szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladat ellátására
- Megállapodás a Zala Megyei Kormányhivatal Lenti Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával
- Megállapodás a Zala Megyei Kormányhivatallal
- Támogató nyilatkozat a Vidéken Élők Esélyeiért Egyesület részére a Létra-Tanoda Programmegvalósítására a zalabaksai mikrotérségben

Megállapodás a Lenti és térsége Vidékfejlesztési Egyesülettel:

A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiája a Lenti járás 42 települését, mint tervezési területet érint, ahol a Vidékfejlesztési Program forrásainak igénybevételére 16 929 fő (KSH 2013.január 1. szerinti adata alapján) jogosult.

Megállapodás Lenti Kistérség Többcélú Társulással:

Önkormányzatunk a társulás keretében gondoskodik a központi orvosi ügyelet, mint kötelező önkormányzati feladat ellátásáról.

Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával:

A családsegítés, gyermekjóléti alapszolgáltatás, mint kötelező önkormányzati feladat ellátásáról.

Megállapodás Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy Községek Önkormányzataival az egészségügyi alapellátás (házi orvos, fogorvos, védőnő) biztosítására, továbbá önkormányzatunk a társulás keretében gondoskodik a Zalabaksai Napköziotthonos Óvoda működtetéséről.

Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére:

Önkormányzatunk nőket, családayákat segítő megállapodást kötött Lenti Város Önkormányzatával a gyermekek bölcsődei elhelyezésére.

Megállapodás a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézménnyel -

házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés feladat ellátására

Megállapodás Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft (8900, Zalaegerszeg, Gasparich u.26.)

Települési szilárd hulladék gazdálkodási közfeladat ellátása.

Megállapodás a KOLPING Gondozási Központtal:

Önkormányzatunk a fogyatékkal élő és az időskorú lakosságot segítő, megállapodást kötött támogató szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatra. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. július 1. napjától állami feladat, így annak jövőbeni ellátásáról a HEP készítése időpontjában nem rendelkezünk információval.

Megállapodás a Zala Megyei Kormányhivatal Lenti Járási Hivatal Foglalkoztatási

Osztályával: Önkormányzatunk a közfoglalkoztatás biztosítására kötött megállapodást, azonban a településre jutó keretösszeg, és így az abból foglalkoztatható közfoglalkoztatotti létszám nagyon alacsony, nem elegendő az önkormányzati feladatok, pl.: zöldfelület-karbantartás, temetőgondozás, stb., feladatok ellátására, illetve nem tartalmazza a közfoglalkoztatott foglalkoztatásához szükséges esetleges technikai eszközöket, azt az önkormányzatnak kell biztosítania.

Megállapodás a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal létrehozására:

Önkormányzatunk az önkormányzati és a lakosság közigazgatási ügyeinek intézésére Zalabaksa székhellyel megállapodást kötött a hivatal létrehozására Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa településekkel.

Megállapodás a Zala Megyei Kormányhivatallal:

Önkormányzatunk megállapodást kötött arra, hogy a település lakosainak ne a járás székhelyére, Lentibe kelljen utaznia a járási kormányhivatal feladat- és hatáskörébe tartozó ügyeik intézése miatt,

hanem Zalabaksa településen heti egy nap érkezik a kormányablak busz, illetve a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések közül Kálócfa, Kerkabarabás, Pórszombat (csütörtöki napokon) településeken összesen egy nap biztosít a települési ügysegéd ügyfélfogadást. **Támogató nyilatkozat a Vidéken Élők Esélyeiért Egyesület részére a Létra-Tanoda Program megvalósítására a zalabaksai mikrotérségben:**

A Program hátrányos helyzetű vagy roma származású, általános és középfokú iskolai oktatásban résztvevő tanulók felzárkóztatását, oktatását, a családi háttér esetleges hiányából származó erőforrások pótlását, kompenzálását célozza meg. Az önkormányzat a megállapodás aláírásával lehetővé kívánta tenni a célcsoportok részére a program nyújtotta lehetőségek kihasználását.

Zalabaksa község Helyi Esélyegyenlőségi Programja több térségi, társulási kapcsolódással rendelkezik, mert több közszolgáltatást az önkormányzat nem egyedül biztosít, hanem létrehozva társulást, csatlakozva társuláshoz, szolgáltatást „vásárolva”, illetve együttműködési megállapodást kötve szervezetekkel, civil szervezetekkel az esélyegyenlőségi célcsoportok lehetőségeinek javítására, esélyeik növelésére.

Ezen kapcsolódások bemutatása:

- 1.) Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy Községek Önkormányzataihoz, azok HEP-jéhez, mert
 - egészségügyi alapellátásra (házi orvos, fogorvos, védőnő) fenti önkormányzatok megállapodást kötöttek Zalabaksa Község Önkormányzatával, az egészségügyi „szolgáltatás vásárlására”,
 - az önkormányzat a szociális étkeztetést a Zalamenti és Órségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény látja el, és a szociális étkeztetés térítési díját Zalalövő Város Önkormányzatának önkormányzati rendelete tartalmazza,
- 2.) Lenti Kistérség Többcélú Társulásához, mert
 - az önkormányzat a központi orvosi ügyeleti feladatot ezen társulásban látja el,
- 3.) Lenti Város Önkormányzatához, mert
 - az önkormányzat megállapodást kötött a bölcsődei ellátás biztosítására
 - az önkormányzat a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatot Lenti Város Önkormányzatával kötött megállapodásban foglaltak szerint látja el.
- 4.) Zalamenti és Órségi Szociális Alapszolgáltatási Intézményhez, mert
 - az önkormányzat a nappali ellátás, házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés feladatot ezen társulásban látja el;
- 5.) KOLPING Gondozási Központ, mert
 - az önkormányzat a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a támogató szolgálatot ezen szervezeten keresztül látja el;
- 6.) Zala Megyei Kormányhivatal Lenti Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához, mert
 - az önkormányzat a közfoglalkoztatás megszervezését ezen szervezeten keresztül látja el;
- 7.) Zalabaksai Közös Önkormányzati hivatalhoz, mert
 - a Hivatal látja el az önkormányzati ügyek intézését,
 - továbbá a lakosság, köztük az esélyegyenlőségi csoportokba tartozó személyek közigazgatási ügyeinek intézését;
- 8.) Zala Megyei Kormányhivatalhoz, mert
 - a Lenti Járási Hivatal ügysegédje az esélyegyenlőségi célcsoportok egyes rászoruló tagjainak további ellátásokat, támogatásokat állapíthat meg;
- 9.) Vidéken Élők Esélyeiért Egyesülethez, mert
 - a Létra-Tanoda program megvalósításával segíti a hátrányos helyzetű, roma származású, általános vagy középfokú oktatásban résztvevő tanulókat.

10.) A Borostyán Kiskereskedelmi Szövetkezethez, mert

- együttműködésükkel megvalósíthatóak kötelező önkormányzati feladatok,
- illetve segíti a hátrányos helyzetűek, tartós munkanélküliek munkához jutását.

11.) Az Intézményfenntartó Társulás Csesztreg-hez, mert

- az önkormányzat az óvodai ellátási feladatot a Társulás által fenntartott Csesztregi Tündérkert Óvodában látja el,

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében Zalabaksa Község Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH, a TEIR adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Sok helyen a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki, azokra támaszkodtunk, de sok adat még így is hiányzik. A hiányzó adatok megszerzése a jövőbeni intézkedési tervek egyik feladatuként kell, hogy szerepeljen.

A jelen dokumentum elkészítésekor a következő adathiányok mutathatók ki:

- felnőttoktatással kapcsolatos adatok hiánya
- roma és mélyszegénységben élők, valamint közülük munka nélkül lévők száma
- jövedelmi és vagyoni helyzet
- Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció
- nincs arra vonatkozóan adat, hogy az időskorú személyeket mely hátrányos megkülönböztetéséri a foglalkoztatás területén
- idősök informatikai jártassága
- nők hátrányos megkülönböztetése
- nők foglalkoztatást elősegítő és képzési programokban való részvételi adatai
- nőket ért családon belüli erőszak
- fogyatékkal élők száma, fogyatékosági típusok

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élők az Eurostat mutatói szerint három területen is érintettek: munkaintenzitásuk alacsony, valamint súlyos anyagi nélkülözésben és relatív jövedelmi szegénységben élnek. Ennek ellenére még mindig gyakran használt fogalom a mélyszegénység, sajnos, mint a hétköznapi élet jelensége is. Vagyis amikor valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A szegénységi kockázatok különösen a gyermekeket, romákat és a hátrányos helyzetű térségekben élőket sújtják. Fontos azonban tisztázni - a gyakorlatban elterjedt álláspont ellenére - hogy a cigányság és a mélyszegénység fogalma nem ugyanaz. Ez két olyan halmaz, melynek van közös metszete, de nem fedik egymást. Helyzetük elemzése során az Ebktv. által rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését mindig vizsgálni kell.

Ennek az adott, esélyegyenlőség szempontjából fontos célcsoportnak az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférést négy alapvető jogszabály segíti:

- A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.)
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.)
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

A településünk roma népességére vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Ezt a beérkező segélykérelmek, valamint a környezettanulmányok alapján lehet kijelenteni.

A munkaerő piaci helyzet szempontjából a munkanélküliség a roma származású embereket nagyobb mértékben sújtja. Legtöbbjük csak alkalmi munkából él vagy néhányuk közfoglalkoztatásban. Iskolázottságuk alacsony, sokan nem rendelkeznek nyolc osztályos végzettséggel, de van köztük analfabéta is. Lakásviszonyaik rosszak. Sokuk komfort nélküli lakásban él.

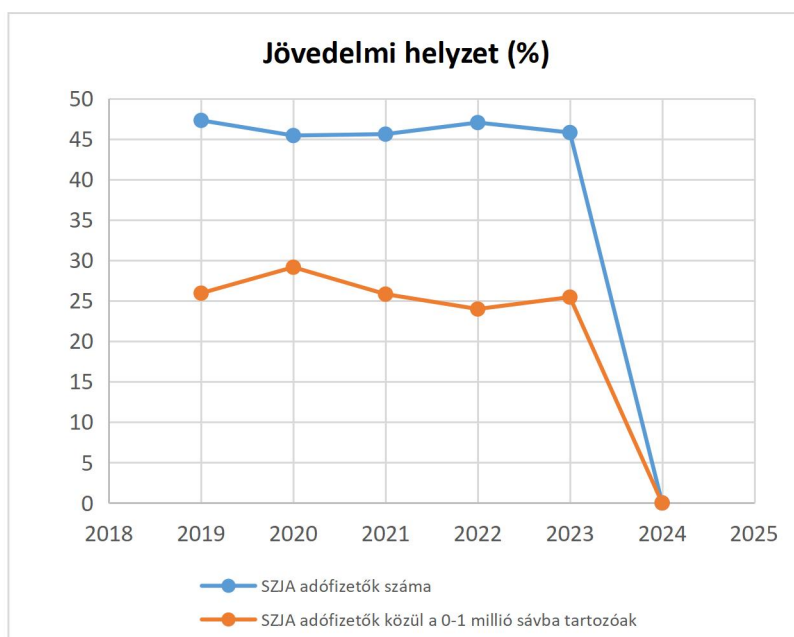
Településünkön a romák kulturális identitásának elsorvadását jelzi, hogy semmilyen cigány szokást, hagyományt tudomásunk szerint nem ápolnak, a nyelvet sem beszélik, a roma nemzetiségi önkormányzat pedig 2012-ben megszűnt, mert a vezetősége lemondott.

A településünk mélyszegénységben élő népességére vonatkozóan szintén kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	47,29	25,93
2020	45,42	29,14
2021	45,59	25,81
2022	47,02	23,97
2023	45,79	25,44
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fenti jövedelmi helyzetet ábrázoló táblázatból kiderül, hogy a 2019-es évhez viszonyítva 2024 évre az SZJA adófizetők száma viszonylag azonos, kis mértékű csökkenés-emelkedés tapasztalható. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió Ft-os jövedelemsávba tartozók aránya 2019-ről 2024 évre fokozatosan csökkent, kivéve a 2020-as év, amikor hirtelen emelkedett az arány. 2024-re vonatkozóan az arány 0, ami vélhetően nem valós, hiszen valószínűtlen, hogy 2024-ben senki nem tartozott a 0-1.000.000 Ft-os intervallumba.

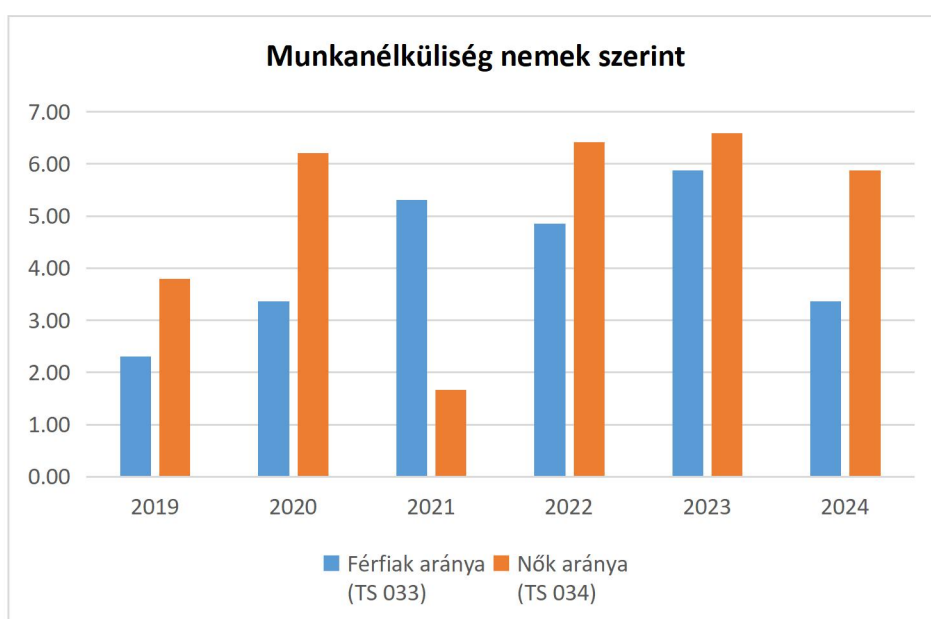
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	2,31	3,80	3,06%
2020	3,37	6,21	4,79%
2021	5,31	1,67	3,49%
2022	4,85	6,42	5,64%
2023	5,88	6,59	6,24%
2024	3,37	5,88	4,63%

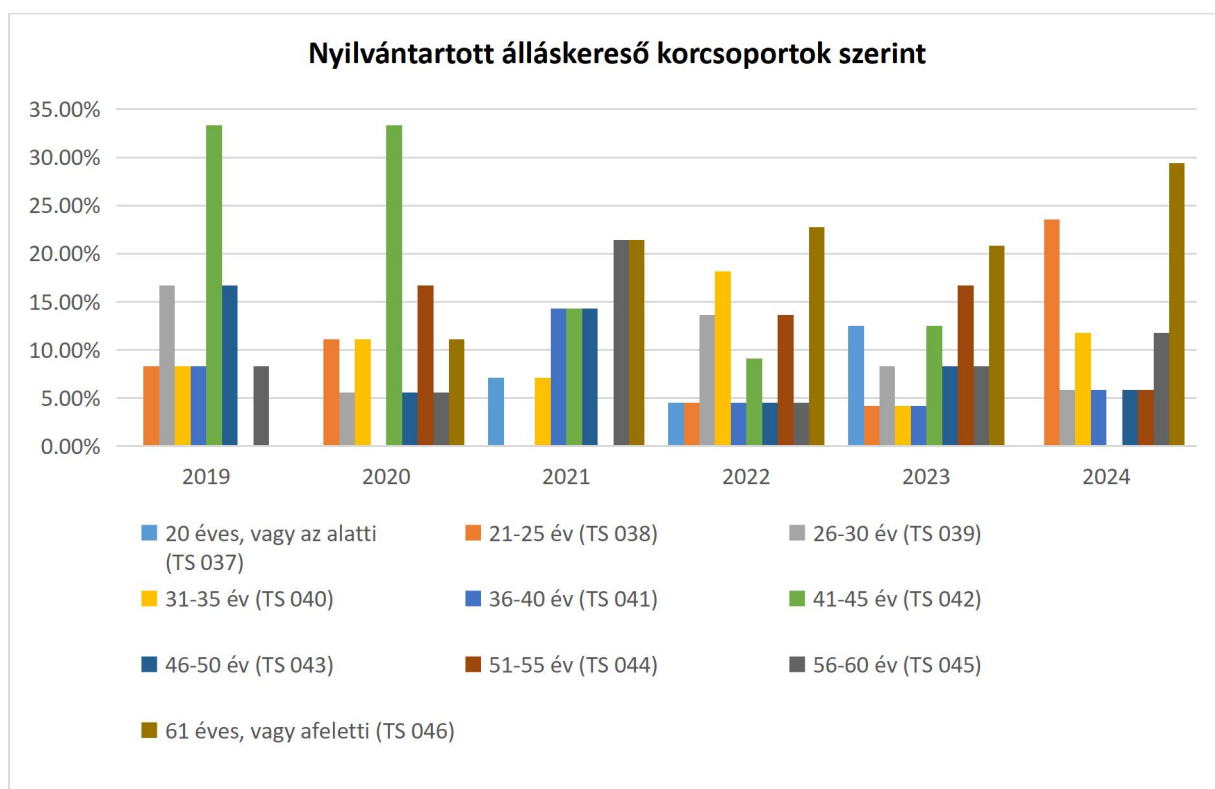
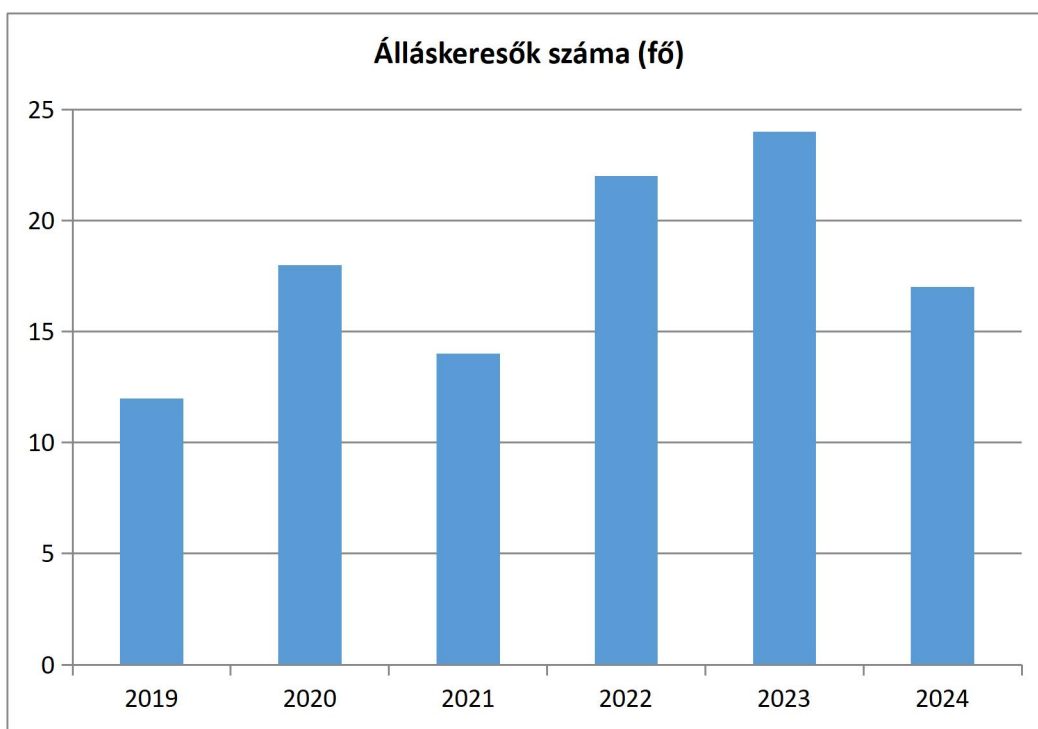
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.1. számú táblázat alapján elmondható, hogy az álláskeresők férfiak aránya 2023. évben a legmagasabb, 5,88% a 15-64 évesek körében vizsgálva. A nők esetében szintén 2023. évben tartjuk nyilván a legmagasabb arányt, 6,59%-kal, ami kicsit magasabb, mint a férfiaké. A munkanélküliségi ráta legkedvezőbb éve a férfiak esetében 2019-ben volt, 2,31 %-os arányával, a nők esetében a legkedvezőbb év 2021 volt, 1,67 %-kal. Megállapítható, hogy mind a férfiak, mind a nők esetében 2019-hez képest a tendencia sajnos növekvő, tehát több a nyilvántartott álláskeresők száma. A férfiak esetében közel másfélszerese a 2024-es adat a 2019-es adatnak, míg ez az arány a nők esetében 1,54.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	12	18	14	22	24	17
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	3,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	7,14%	4,55%	12,50%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	0,00	1,00	1,00	4,00
	%	8,33%	11,11%	0,00%	4,55%	4,17%	23,53%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	0,00	3,00	2,00	1,00
	%	16,67%	5,56%	0,00%	13,64%	8,33%	5,88%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	1,00	4,00	1,00	2,00
	%	8,33%	11,11%	7,14%	18,18%	4,17%	11,76%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	8,33%	0,00%	14,29%	4,55%	4,17%	5,88%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	6,00	2,00	2,00	3,00	0,00
	%	33,33%	33,33%	14,29%	9,09%	12,50%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	2,00	1,00	2,00	1,00
	%	16,67%	5,56%	14,29%	4,55%	8,33%	5,88%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	3,00	0,00	3,00	4,00	1,00
	%	0,00%	16,67%	0,00%	13,64%	16,67%	5,88%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	3,00	1,00	2,00	2,00
	%	8,33%	5,56%	21,43%	4,55%	8,33%	11,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	2,00	3,00	5,00	5,00	5,00
	%	0,00%	11,11%	21,43%	22,73%	20,83%	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2. számú táblázat alapján elmondható, hogy a regisztrált munkanélküliek korcsoportos megoszlása a különböző korcsoportok esetében különböző években mutat kiugrást. Összességében elmondható, hogy 2023. évben kétszerannyi munkanélküli volt a településen, mint 2019-ben. Ez az szám mérséklődött 2024. évre.

Évek szerint a legmagasabb százalékot képviselő korcsoportok:

2019. évben a regisztrált munkanélküliek közül a 41-45 éves korosztályból került ki a munkanélküliek harmada, 20 év alatti és 61 év feletti munkanélküli nem volt.

2020. évben a regisztrált munkanélküliek közül szintén a 41-45 éves korosztályból került ki a munkanélküliek harmada, 20 év alatti munkanélküli nem volt, a többi korosztályban közel azonos számban képviselték magukat a munkanélküliek.

2021. évben a regisztrált munkanélküliek közel 2/3-át az 56 év feletti korosztály adta, 20 év alatti munkanélküli 1 fő volt, 21-30 éves korig nem volt munkanélküli a településen.

2022. évben minden korosztályban volt regisztrált munkanélküli, közülük a legmagasabb arányt a 61 év felettiiek képviselték, az összes regisztrált munkanélküli több, mint negyede.

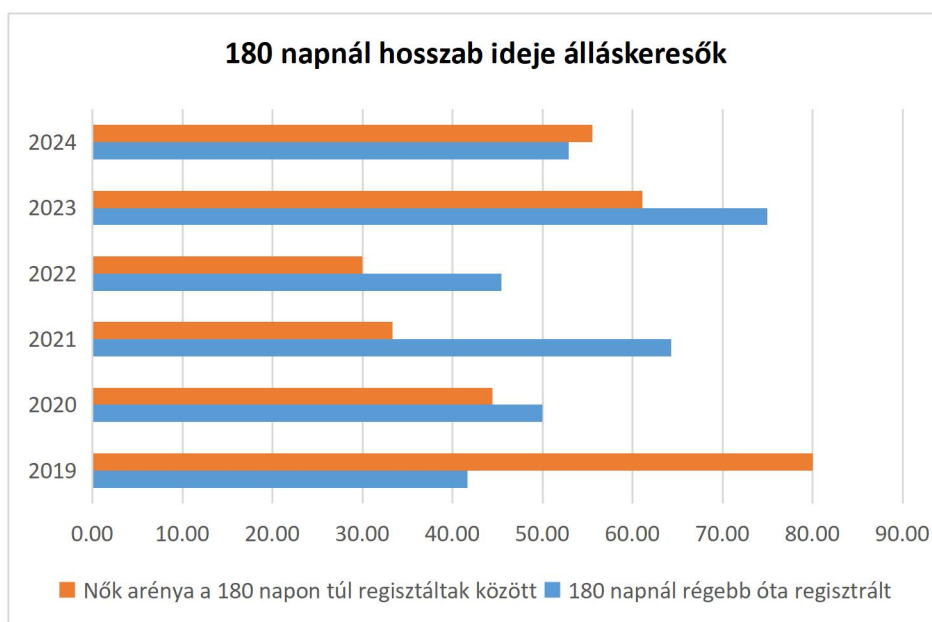
2023. évben szintén minden korosztályban volt regisztrált munkanélküli, a számuk növekedett 2022-höz képest, közülük továbbra is a legmagasabb arányt a 61 év felettiiek képviselték, az összes regisztrált munkanélküli közel ötöde.

2024. évben a regisztrált munkanélküliek száma jelentősen lecsökkent, 24-ről 17 főre. Közülük továbbra is a legmagasabb arányt a 61 év felettiiek képviselték, az összes regisztrált munkanélküli közel harmada. 20 éves kor alatt, illetve a 41-45 éves korosztályban nem volt regisztrált munkanélküli a településen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2019	41,67	80,00
2020	50,00	44,44
2021	64,29	33,33
2022	45,45	30,00
2023	75,00	61,11
2024	52,94	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

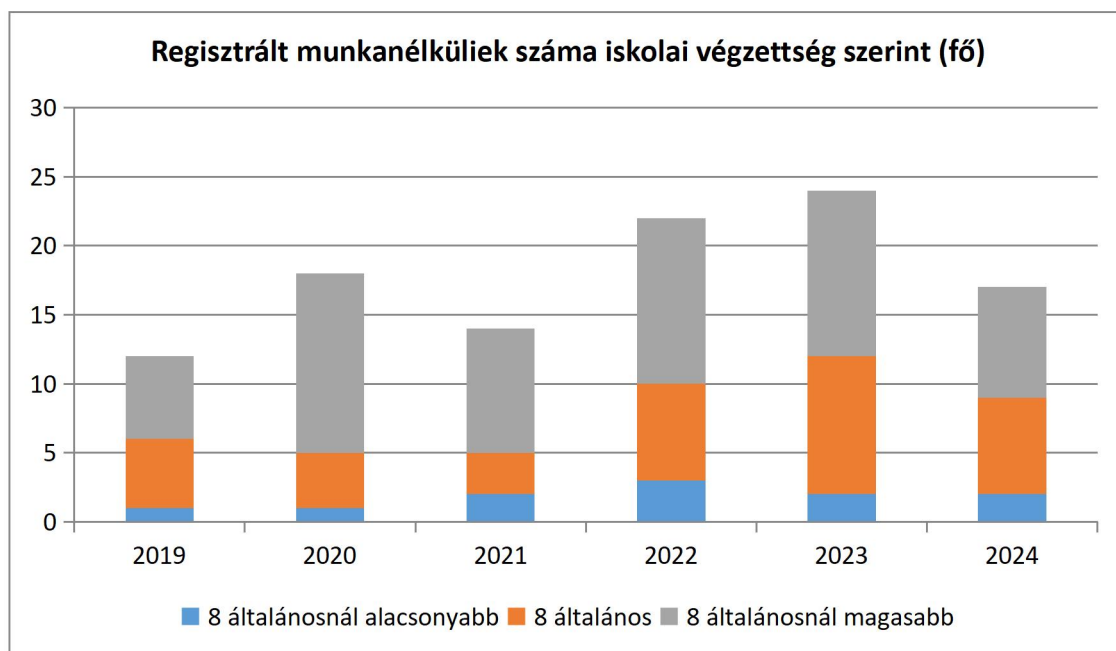

Az adatokból látható, hogy 2023-ban a legmagasabb a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya, 75,00 %-kal. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya változó tendenciát mutat, de összességében elmondható, hogy a vizsgált évek nagy részében legalább a regisztrált munkanélküliek fele 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélkülieken belül a nők aránya is változó, 2019. évben volt a legmagasabb az arány, 80%-kal. 2020-tól 2022-ig ez arány jelentősen elcsökkent, 44, 33, majd 30%-os volt a nők aránya. 2023-ra duplájára emelkedett a korábbi év adatához képest, 60%-ra, 2024-re azonban ismét csökkent, és elmondható, hogy a regisztrált munkanélküliek kicsivel több, mint a fele nő.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	12	1	8,33%	5	41,67%	6	50,00%
2020	18	1	5,56%	4	22,22%	13	72,22%
2021	14	2	14,29%	3	21,43%	9	64,29%
2022	22	3	13,64%	7	31,82%	12	54,55%
2023	24	2	8,33%	10	41,67%	12	50,00%
2024	17	2	11,76%	7	41,18%	8	47,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. számú táblázat alapján elmondható, hogy valamennyi vizsgált évben a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező személyek képviselik a legalacsonyabb arányt a nyilvántartott munkanélküliek között, a legmagasabb arányt pedig a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők.

Az adatok:

- 2019. évben a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű 1 fő nyilvántartott álláskereső 8,33 %-ot képviselt, míg ugyanezen évben az általános iskolai végzettségű 5 fő személy aránya 41,67% volt, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű 6 személy aránya 50,00 %.
- 2020. évben a tendencia hasonlóan alakult, mint 2019. évben, a legmagasabb arányt (72,22%) a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek jelentették, a legalacsonyabb arányt (5,56%) a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek. Az általános iskolai végzettséggel rendelkező személyek aránya 22,22% volt.
- 2021. évben a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű 2 fő nyilvántartott álláskereső 14,29 %-ot képviselt, az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma 3 fő, aránya 21,43%-ot jelentett, a legmagasabb arányt 64,29 %-ot 9 fővel a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek adták.
- 2022. évben a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű 3 fő nyilvántartott álláskereső 13,64 %-ot képviselt, az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma 7 fő, aránya 31,82%-ot jelentett, a legmagasabb arányt 54,55 %-ot 12 fővel a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek adták.
- 2023. évben a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű 2 fő nyilvántartott álláskereső 8,33 %-ot képviselt, az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma 10 fő, aránya 41,67%-ot jelentett, a legmagasabb arányt 50,00 %-ot 12 fővel a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek adták.
- 2024. évben jelentősen csökkent a munkanélküliek aránya, a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű 2 fő nyilvántartott álláskereső 11,76 %-ot képviselt, az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma 7 fő, aránya 41,18%-ot jelentett,

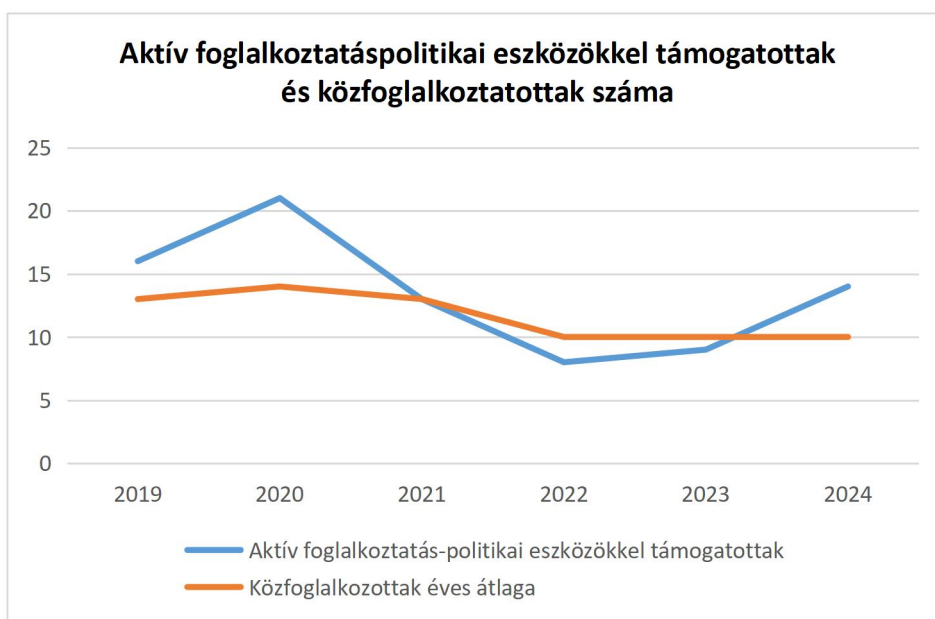
a legmagasabb arányt 47,06 %-ot 8 fővel a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek adták.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat évről évre közfoglalkoztatásra vonatkozó keretszerződést köt a Megállapodás a Zala Megyei Kormányhivatal Lenti Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. A keretszerződés célja, hogy a tartós munkanélkülieket minél nagyobb számban tudja bevonni a közfoglalkoztatásba, ezzel bennmaradjanak a szociális ellátórendszerben, és segítse őket visszatérni a munka világába. A közfoglalkoztatott személyek kötelező önkormányzati feladatokat láttak és látnak el, pl.: zöldfelület- karbantartás, temetőgondozás, közterületek kaszálása, parkosítás, stb.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	16	13
2020	21	14
2021	13	13
2022	8	10
2023	9	10
2024	14	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.5 táblázat alapján elmondható, hogy a vizsgált 6 év távlatában az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma a 2020. év kiugróan magas adatához képest folyamatosan csökken, majd 2024. évben 2023-hoz képest ismét jelentős növekedésnek indult, 9 főről 14 főre. A közfoglalkoztatottak száma szintén 2021. évben a legmagasabb, majd az utolsó három vizsgált évben (2022-2024) 10 fő.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

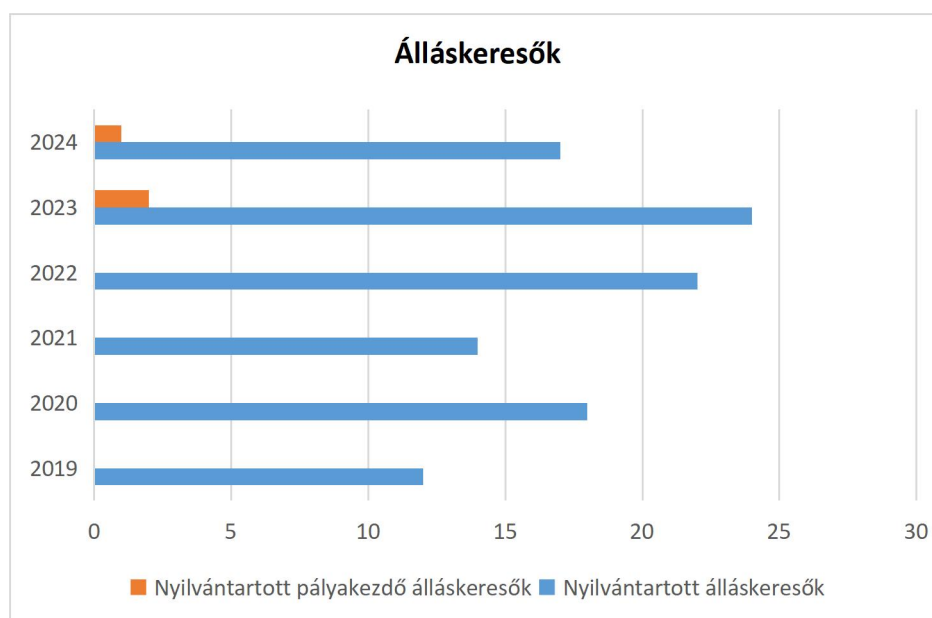
Zalabaksán nincs nagy foglalkoztató cég, kevés álláslehetőség nyílik az emberek számára. Szerencsére a közlekedés jónak mondható a 86-os számú főút közelében, így a környező települések munkahelyei könnyen megközelíthetőek. A környező Csesztregen található 2 nagy cég, amely mind a szakképzett, mind a szakképzettség nélküli embereknek munkát biztosít, illetve sokan a 40 km-re lévő Zalaegerszegen és a Nova településen található ADA – Nova Bútor gyárban találnak munkát. Az 5 km-re lévő Lenti sem rendelkezik sajnos már nagy foglalkoztató céggel. Elmondható, hogy a Lenti kistérség, noha a jogszabály szerint nem hátrányos helyzetű, kevés munkahellyel rendelkezik. Tervezett beruházásokról az önkormányzat nem rendelkezik információval, és helyben vagy a térségben foglalkoztatási programok sem működnek. Kozmadombjai székhellyel alakult meg évekkal ezelőtt a Borostyán Szociális Szövetkezet, mely tartós munkanélküliek foglalkoztatását, zöldfelület- karbantartást, helyi piac üzemeltetését vállalta fel, de sajnos elmondható, hogy csekély hatást gyakorolt a helybeli álláskeresőkre jövedelemhez és munkához jutására.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	12	0
2020	18	0
2021	14	0
2022	22	0
2023	24	2
2024	17	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázat kimutatja, hogy a vizsgált 6 év közül csak 2 évben, 2023-ban és 2024-ben volt a nyilvántartott álláskeresők közül 2, illetve 1 fő pályakezdő.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatást, felnőttképzést a Zala Megyei Kormányhivatal Lenti Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával önkormányzattal együttműködve koordinálja. Információt nyújtanak a foglalkoztatási lehetőségekkel, továbbképzésekkel, felnőttképzésekkel, állásbörzékkel kapcsolatban. A közfoglalkoztatásban résztvevők kiválasztása is a munkaüggyel egyeztetve történik.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Zalabaksa község saját fenntartású intézménnyel nem rendelkezik, ezért nem tud foglalkoztatást biztosítani a mélyszegénységben élők részére. Egyetlen lehetőségük ezeknek az embereknek a közfoglalkoztatási programokban rejlik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésként érinti a munkanélkülieket, hogy:

- a mélyszegénységben élők iskolai végzettsége általánosságban véve alacsony,
- a nőket a gyermekvállalás miatt, vagy már a gyermek megléte miatt kevesebb számban foglalkoztatják,
- a községben kevés munkalehetőség van, a munkába járás költsége magas.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek számos lehetősége van jelen napjainkban. A felnövekvő nemzedék már tantervi oktatás keretében elsajátítja a számítógép, valamint az alapvető programok használatát (szövegszerkesztő, internetböngésző stb.). Az önkormányzat a nyilvános könyvtári helyiségben biztosítja azon személyek részére a digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségét, akiknek ez otthonaikban, saját eszközökkel nem áll rendelkezésre, és folyamatosan keresi a pályázati lehetőségeket is, amelyek révén képzéseket tudna lebonyolítani az azt igénybe vevőknek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők: - aktív korúak ellátása, - időskorúak járadéka, - ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák), - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. 39 A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Szociális rászorultság esetén képviselő-testület a polgármesterre átruházott hatáskörében dönt:

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásról,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásról,
- rendkívüli települési támogatásról,
- köztemetésről,
- karácsonyi támogatásról, energiaválság hatásainak enyhítésére nyújtott támogatásról,
- óvoda, iskolakezdési támogatásról.

A jogosult számára a települési önkormányzat jegyzője a törvényben meghatározott feltételek szerint

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

Álláskeresők támogatása:

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ftt. 14. §-a rögzíti. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését

szolgáltató támogatások nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint az álláskereső járadék folyósításának időtartamát annak az időtartamnak az alapulvételével kell megállapítani, amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban töltött, vagy egyéni, illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. A jogosultsági idő tartamába nem számítható be az az időtartam, amely alatt az álláskereső álláskereső járadékban vagy vállalkozói járadékban részesült.

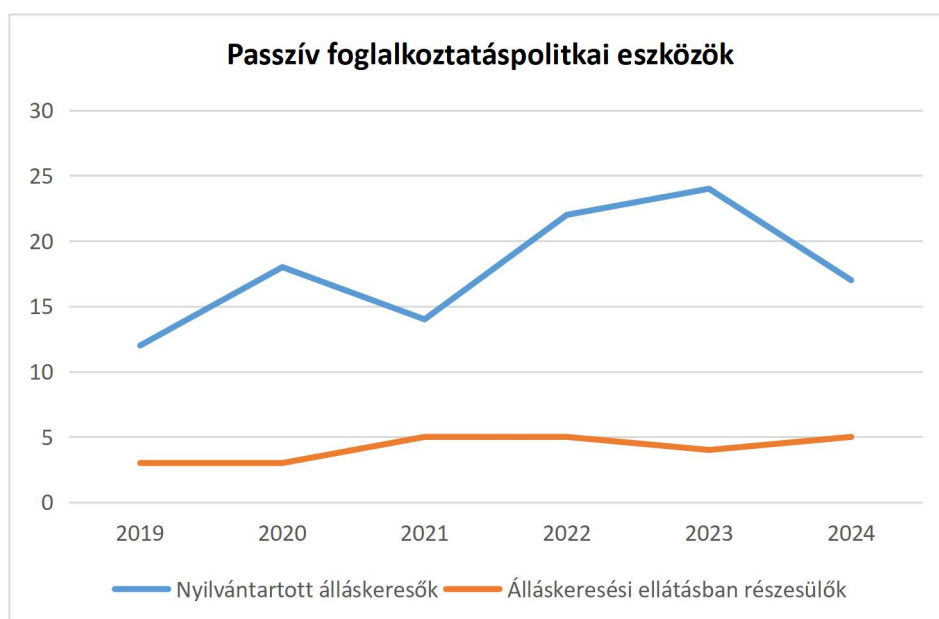
Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskereső támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskereső járadék, álláskereső segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskereső ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	12	2,98%	3	25,00%
2020	18	4,63%	3	16,67%
2021	14	3,39%	5	35,71%
2022	22	5,95%	5	22,73%
2023	24	6,50%	4	16,67%
2024	17	4,68%	5	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

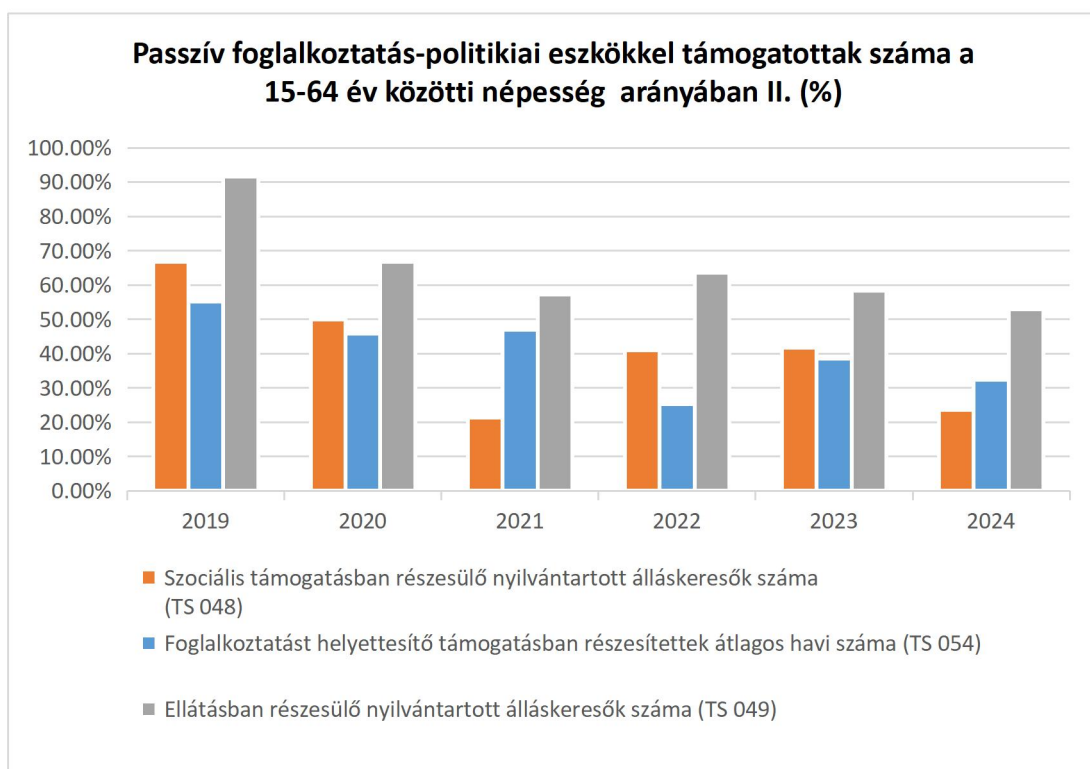
A 3.3.1. számú táblázat az álláskeresőket ellátásait vizsgálja a 15-64 év közötti népesség körében. Mint a 3.2.6. táblázat adataiból is látható, a nyilvántartott álláskereső aránya összességében a vizsgált 2019. évhez képest 2024. évre a némi növekedést mutat. A 2022-es és 2023-as év kivételével valamennyi vizsgált évben a nyilvántartott álláskereső aránya a 15-64 éves korosztályhoz képest 5% alatti.

A nyilvántartott álláskeresők közül az álláskeresői ellátásban részesülők aránya 2019 és 2024 évek összehasonlításában csekély növekedést mutat, 25%-ról 29,41%-ra. A legalacsonyabb 2020-ban és 2023-ban volt, 16,67%-kal.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőket ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	8	66,67%	7	55,17%	11	91,67%
2020	9	50,00%	8	45,89%	12	66,67%
2021	3	21,43%	7	46,86%	8	57,14%
2022	9	40,91%	6	25,23%	14	63,64%
2023	10	41,67%	9	38,54%	14	58,33%
2024	4	23,53%	5	32,29%	9	52,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2. számú Álláskeresők ellátásai II. számú táblázat adatait vizsgálva igen változatos képet mutatnak.

2019 évben 8 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 66,67 %-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 7 fő részesült, a nyilvántartottak 55,17%-a. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 11 fő volt, mely 91,67 %-ot jelent.

2020 évben 9 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 50,00%-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő 8 fő volt, amely a nyilvántartottak %-ában 45,89 %-ot jelent. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 12 fő volt, mely 66,67%-ot jelent.

2021 évben 3 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 21,43 %-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő 7 fő volt, amely a nyilvántartottak %-ában 46,86 %-ot jelent. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 8 fő volt, mely 57,14%-ot jelent.

2022 évben 9 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 40,91 %-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő 6 fő volt, amely a nyilvántartottak %-ában 25,23 %-ot jelent. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 14 fő volt, mely 63,64%-ot jelent.

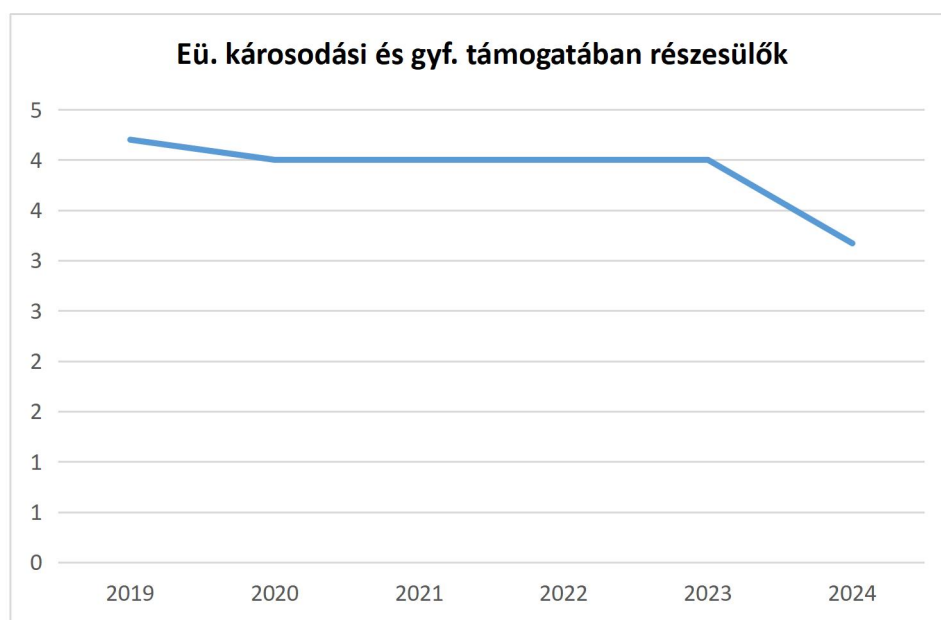
2023 évben 10 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 41,67 %-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő 9 fő volt, amely a nyilvántartottak %-ában 38,54 %-ot jelent. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 14 fő volt, mely 58,33%-ot jelent.

2024 évben 4 fő szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső, a nyilvántartottak %-ában 23,53 %-ot jelent. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő 5 fő volt, a nyilvántartottak 32,29%-ban. Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső 9 fő volt, mely 52,94 %-ot jelent.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	4
2020	4
2021	4
2022	4
2023	4
2024	3

Forrás: TeIR, KSH

A 3.3.3. számú táblázat az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma 2019-2023-ig azonos, 4-4 fő, majd csökkent 2024-ben 3 főre.

A következő ellátások vehetők igénybe:

1. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT).

Jogosult lehet az a személy

- aki a Szociális törvény alapján egészségkárosodott személynek minősül, vagyis az az aktív korú személy, aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplexminősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását

napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, valamint a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90 %-át (25.650,- Ft) nem haladja meg és a családnak vagyona nincs. A kérelmező által lakott lakás nem minősül vagyonnak.

2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű

egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplexminősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat. Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek a közfoglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint a háztartási munka.

Az aktív korúak ellátására való jogosultság tekintetében akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 22 800 Ft/hó. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a család jövedelmétől függően változó, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át (48 795,- Ft).

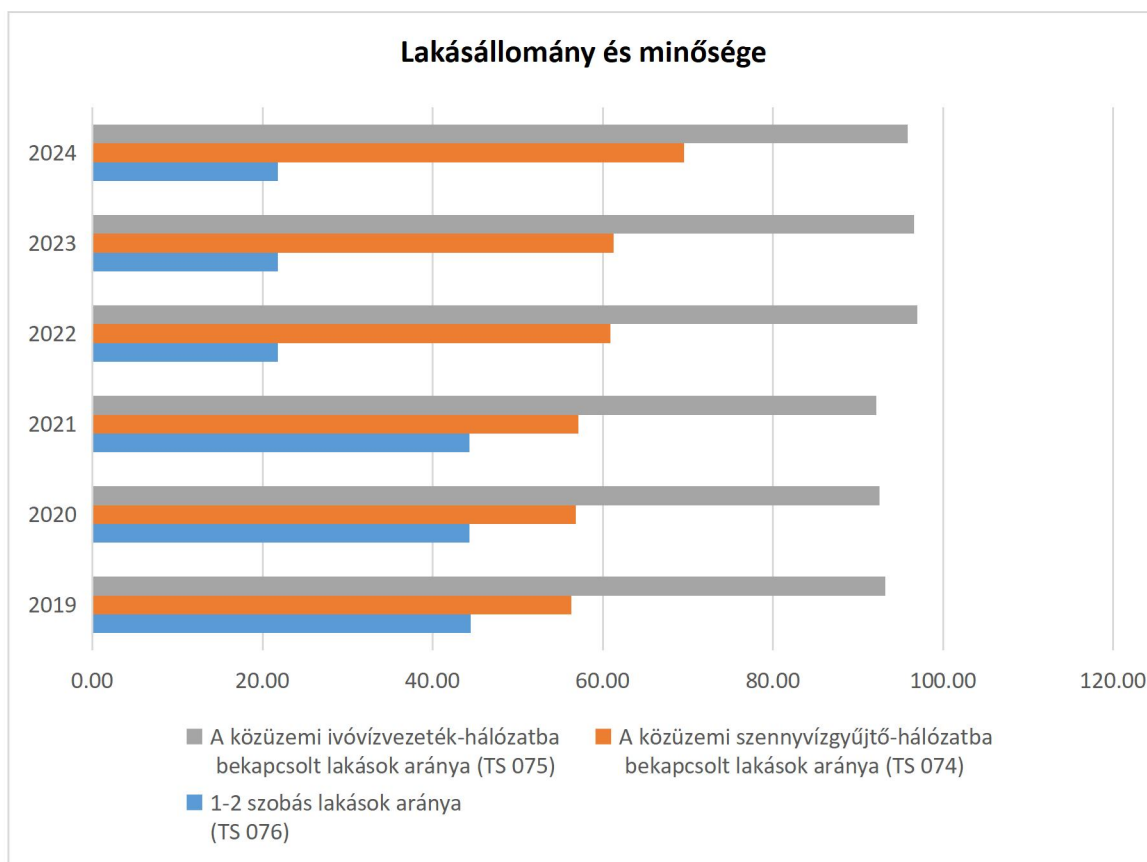
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	279	0	0,00	44,44	56,27	93,19
2020	280	1	3,57	44,29	56,79	92,50
2021	280	0	0,00	44,29	57,14	92,14
2022	266	0	0,00	21,80	60,90	96,99
2023	266	0	0,00	21,80	61,28	96,62
2024	266	0	0,00	21,80	69,55	95,86

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállományt és minőségét vizsgáló 3.4.1. táblázat Zalabaksa településen 279 db lakást vizsgál 2019-ban, majd 280 db lakást 2020-2024 években.

A vizsgált időszakban 2020 évben történt 1 db lakásépítés.

A vizsgált 6 évből 2019-ben az 1-2 szobás lakások aránya 44,44 %-ot mutat, 2020-2021-ben 44,29%, majd 2022-től az arány tovább csökken, 21,80%-ra.

A közüemi szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 2019 évtől 2024 évig folyamatosan növekszik, míg 2019-ben a lakások 56,79%-a rendelkezett szennyvízrákötéssel, 2024. évben már ugyanez az arány 69,55%.

A közüemi ivóvízvezetékálózatba bekapcsolt lakások aránya 2019 évtől 2024 évig szintén folyamatosan kis mértékben növekszik, míg 2019-ben a lakások 93,19%-a rendelkezett szennyvízrákötéssel, 2024. évben már ugyanez az arány 95,86%.

a) bérlakás-állomány

Zalabaksa település 280 db lakására vonatkozóan a vizsgált 2019-2024 években nem rendelkezünk adattal sem az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások, sem a bérlakásállomány, sem a szociális lakásállomány tekintetében.

b) szociális lakhatás

Zalabaksa község nem rendelkezik szociális lakással.

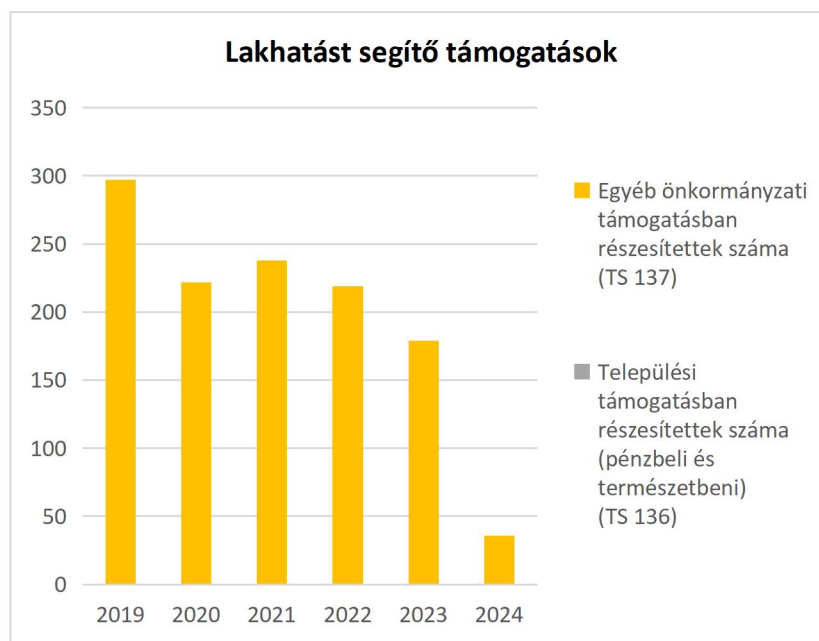
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Zalabaksa községben nincs nem lakás céljára használt ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	297
2020	n.a.	222
2021	n.a.	238
2022	n.a.	219
2023	n.a.	179
2024	n.a.	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatást segítő támogatások 3.4.3. számú táblázata a települési támogatásban részesítettek számára vonatkozóan nem rendelkezik adattal.

A táblázat az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek számát illetően 2019 évtől 2024 évig jelentős mértékű csökkenés tapasztalható a támogatottak számát illetően.

Az önkormányzati kötelező és évente teljesített adatszolgáltatás ellenére a táblázat nem tartalmazza egyik évben sem a települési támogatásban részesülők számát.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról is, amely akkor nyújt támogatást, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék, ez azonban községünkben nincs, mivel nem érjük el a 10.000 fős lakosság számát. A hátralékkal rendelkező családok esetében az elmúlt években a Családsegítő Szolgálat nyújtott még segítséget a hátralék rendezéséhez. Tapasztalataink alapján elmondható, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Községünkben hajléktalan személy nincs nyilvántartva.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás nem tartozik a településhez.

A község közműellátása jónak tekinthető.

A gázellátás a belterületen teljes körű. A vezetékes ivóvíz ellátás teljes egészében megvalósított, a szennyvízhálózat a cupi településrész, a Dankó utca és 1-2 olyan utcaszakasz kivételével

megoldott, ahol csak nagy költségráfordítással lehetett volna kiépíteni a szennyvizet, minimális rákötéssel.

A hulladék elszállításáról Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (8900, Zalaegerszeg, Gasparich u.26.) gondoskodik, hetente egyszer. Megvalósult a szelektív hulladékgyűjtés. A település központjában kerültek elhelyezésre a szelektív hulladékgyűjtő konténerek. Továbbá havi 1-1 alkalommal külön erre a célra kihelyezett zsákokban gyűjtik külön-külön a papír, illetve műanyag hulladékot a települési háztartásokból.

A település lakói számára hozzáférhetővé vált kisebb hulladékgyűjtő kihelyezése, így az egyedül élők a kevesebb hulladék felhalmozása miatt, kevesebb szemétdíj megfizetésére kötelezhetők.

Községünk utcái túlnyomórészt megfelelő aszfaltos útburkolattal rendelkeznek, kivételt képeznek ez alóla községhez tartozó mezőgazdasági utak.

Közlekedés a településen jónak mondható, a 86-os út mentén fekvő településen az ÉNYKK Zrt. menetrendszerinti buszai naponta több alkalommal közlekednek, így buszjáratral elérhetővé válnak a munkahelyek, iskolák, egészségügyi központok, járási hivatalok, stb. Az utasoknak létesített buszvárók némelyike felújításra szorul, valamint meg kell valósítani a buszvárók akadálymentesítését is.

Zalabaksa települést vasúti vonal nem érinti.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Zalabaksán nem jellemző a szegregáció, ezért nem releváns annak vizsgálata.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Zalabaksán nem jellemző a szegregáció, ezért nem releváns annak vizsgálata.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Zalabaksán nem jellemző a szegregáció, ezért nem releváns annak vizsgálata.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Zalabaksa község a székhelye a hét településből (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa) álló háziorvosi és fogorvosi körzetnek.

Zalabaksán található az Egészség ház, melyben a háziorvosi (vegyes körzet), fogorvosi és védőnői ellátás folyik. A háziorvosi feladatokat tartós helyettesítésben Dr. Molnár Klára háziorvos látja el, aki a hét valamennyi munkanapján biztosítja az ellátást, továbbá körutakat is tart a minden héten a nem székhely településeken, biztosítandó az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférést azok számára is, akiknek nehézséget jelent a székhelyre történő utazás. Az ügyeleti ellátást állami feladat lett, az Országos mentőszolgálat látja el.

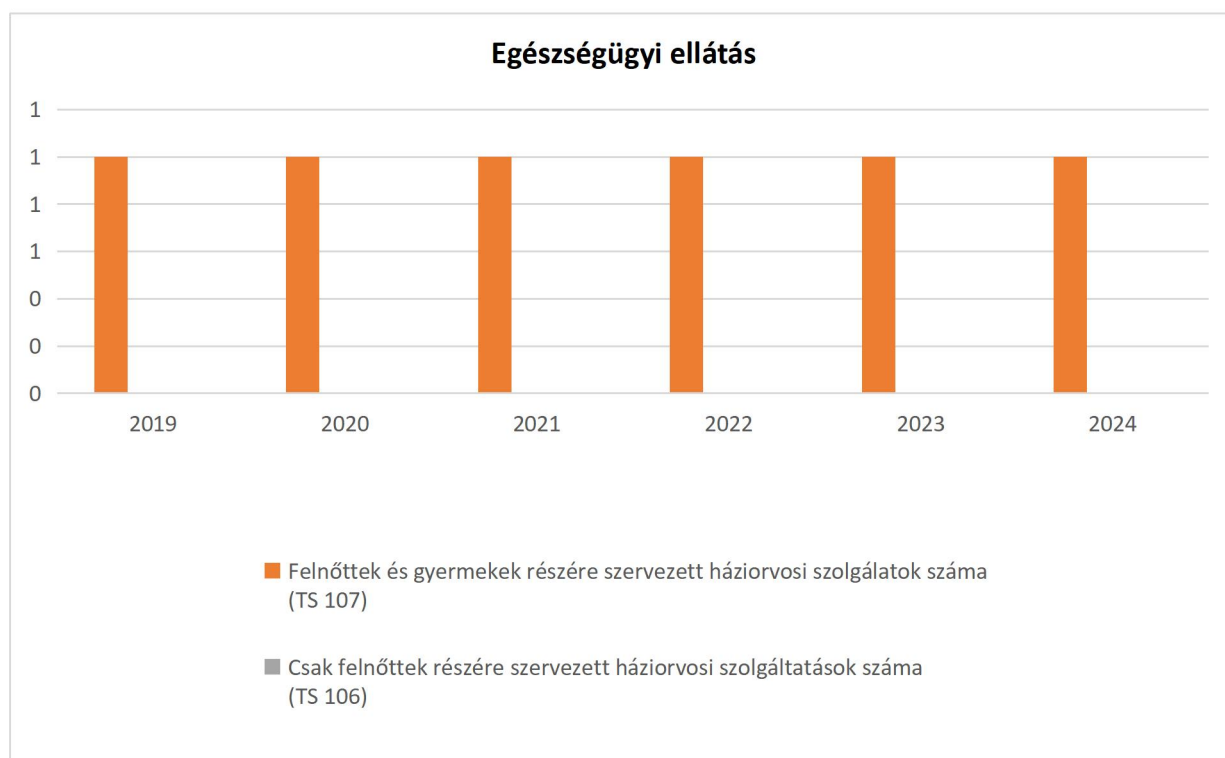
Fogászati ellátásra a körzethez tartozó települések 2014. december 1. napjától szerződtek Dr. Sándor Judit fogszakorvossal, aki heti 15 órát rendel a körzetben, az Egészség házban, kedden 9-15 óráig, csütörtökön 9-18 óráig. A fogorvosi ügyeleti ellátást IV DENTAL Fogászati és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (8900 Zalaegerszeg, Munkácsy utca 14.) biztosítja.

Szakellátás a településhez legközelebb eső városokban történik:

- Dr. Hetés Ferenc Rendelőintézet Lenti
- Zala Megyei Szent Rafael Kórház

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	0	12	2,65
2020	1	0	0	0	11	3,81
2021	1	0	0	0	10	4,53
2022	1	0	0	0	14	3,87
2023	1	0	0	0	13	3,64
2024	1	0	0	0	15	4,09

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférést bemutató 3.6.1. számú táblázat bemutatja, hogy Zalabaksa településen a vizsgált 2019-2024 évekre vonatkozóan nincs, nem működik felnőttek és gyermekek részére külön szervezett háziorvosi szolgálat, az 1 db praxis vegyes praxis. A csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálat száma is nulla a vizsgált időszakban.

A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma szintén: 0.

Zalabaksa településen nem működik, azaz 0 a gyógyszertárak, fiókgyógyszertárak száma.

Az alanyi és normatív alapon kiadott közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2024. évre a kiinduló 2019-es évhez képest nőtt, 12-ről 15 főre, a legkevesebb 2021-ben volt, 10 fő. Ápolási díjban részesülők éves aránya szintén növekszik. 2024. évre a kiinduló 2019-es évhez képest 2,65-ről 4,09 főre, a legkevesebb 2019-ben volt.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás biztosítja. Stángliné Féja Ágnes védőnő a gyermekek szűrésén túl felvállalta, hogy a védőnői tanácsadóban elvégzi a méhnyakrák korai felismeréséhez szükséges kenetvételt is. A településünk lányai és asszonyai egészségének védelmében rendkívül fontos lépésnek tartjuk ezt a lehetőséget, hiszen így azon nők számára is elérhetővé válik a szűrésen való részvétel, akik anyagi

körülményeik miatt nem tudnak elmenni a szűrővizsgálatra és azoknak is egyszerűbb a megjelenés, akik esetlegesen nagyobb bizalommal fordulnak a helyi védőnőhöz, mint egy idegen nőgyógyászhoz.

Az önkormányzat felvállalta, hogy a mammográfiás szűrést megszervezi a településen, és busz bérletével biztosítja a zalaegerszegi kórházba történő eljutást, így a szűrésen való részvételt.

Prevenciós és szűrőprogramhoz való hozzáférést Dr. Hetés Ferenc Rendelőintézet és a Zala Megyei Szent Rafael Kórház teszi lehetővé.

A községet is érintette Zalabaksa Község Önkormányzatának TÁMOP-forrásból „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok Zalabaksán” című pályázata, melyen az önkormányzat kb. 9,7 millió Ft forrást nyert.

A pályázat keretében:

- elkészült a Zalabaksa egészségterve,
- a projekt időtartama alatt 1 fő munkaviszonyban álló és 1 fő megbízásos jogviszonyú személy került foglalkoztatásra,
- előadások kerültek megtartásra, pl.: a dohányzás élettani hatásairól, a stressz kialakulásáról, veszélyeiről, levezetéséről, stresszkezelés módszereiről, egészséges helyi ételekről,
- életmódtábor került megrendezésre a lelki egészség védelmére, a stresszkezelésre, a probléma-megoldási készségek javítására,
- egészségnapot tartottunk a háziorvos és egészségügyi szakemberek bevonásával,
- egészségügyi állapotfelmérés a rizikócsoporthoz tartozó célcsoportok között a projekt kezdetén és végén,
- túrafoglalkozás,
- egészséges táplálkozással kapcsolatos vetélkedő megtartása,
- rendszeres testmozgást népszerűsítő gyakorlati oktatás, elsősegély-nyújtási ismereteket és baleset-megelőzésről szóló tudást megosztó gyakorlati oktatás.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést a Lenti Dr. Hetés Ferenc Rendelőintézet és a Zala Megyei Kórház és Rendelőintézet teszi lehetővé.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai étkeztetést a KOLPING Gondozási Központ biztosítja, és igyekszik eleget tenni az egészséges táplálkozás követelményeinek. A KOLPING Gondozási központban külön dietetikus segíti az ételmezésvezető munkáját.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Zalabaksa Község Önkormányzata elismerve a sport kiemelkedő jelentőségét az egészségmegőrzésben, a személyiség formálásában, az ifjúság fizikai és erkölcsi nevelésében alkotta meg a sportról szóló 15/2014. (IX.17.) önkormányzati rendeletét, és arra törekszik, hogy biztosítsa a közigazgatási területén lakó állampolgárok jogát a rendszeres testedzéshez.

Az önkormányzat a sajátos körülményeihez és lehetőségeihez mérten mindent megtesz, hogy polgárai e jogukat minél szélesebb körben gyakorolhassák.

Az önkormányzat elismerve, hogy a testnevelés, a sport a magyar, az európai és az egyetemes kultúra szerves része, a nemzeti egészségvédelem alapvető eszköze, az ifjúság erkölcsi – fizikai nevelésének, a személyiség fejlődésének nélkülözhetetlen összetevője, a nemzettudat pozitív formálóját, biztosítja a település lakóinak sportprogramokhoz történő hozzájutását.

Zalabaksa község társadalmi, gazdasági életébe korábban is, ma is szervesen beépül a testnevelés és a sport. A településen hosszú évek óta működik sportegyesület, mely szervezet a község sportéletét összefogja, szervezi. A sportegyesület jelenleg 2 szakosztállyal működik: labdarúgás és teke. Korábban a lovas szakosztály is működött. Jelenleg fogathajtó versenyek rendezésében vesznek részt. A Sportegyesület futballcsapata a Zala megyei III. osztály, Nyugati csoport csoportjában szerepel, a tekecsapat helyi, kistérségi szintű versenyeken vesz részt. A településen található tornaterem a Körjegyzőséget alkotó 7 önkormányzat (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztaapáti, Szilvágó és Zalabaksa) tulajdona, így nemcsak a helyi lakosok számára, hanem a környező településeken élők számára is biztosítja a szabadidős sportlehetőséget. A tornaterem állapota sajnos igen leromlott, szükségessé vált építészeti felújítása, tetőcseréje, padozatának javítása, illetve a sporteszközök cseréje, illetve újabbak beszerzése. A tornaterem melletti vizesblokk és öltöző is felújításra szorul. A tornateremben jelenleg is tartanak tornát, illetve hastánc és jógaoktatás is folyik a helyiségben. A községben található futballpálya biztosít a labdarúgó csapatnak gyakorlási lehetőséget, illetve mérkőzések megtartására is alkalmas. A pálya melletti sportöltöző biztosítja a csapatok kényelmét.

A település sportrendezvény szervező készsége és a rendezvények színvonala jó, a lebonyolításban több önkéntes zalabaksai lakos aktívan részt vesz. A sportegyesület vezetősége szintén aktívan részt vesz a helyi minőségi sportélet kialakításában, megszervezésében. Zalabaksa község – lélekszámából és a gyermeklétszám viszonylag alacsony voltából adódóan is – nem nevezhető utánpótlás-nevelő településnek, a helyi fiatalok ritkán folytatják élsportolóként sportolói tevékenységüket. Azonban az önkormányzat, anyagi lehetőségeihez mérten támogatja az itt és a környékbeli településeken élő gyermekek, fiatalok, idősebbek színvonalas szabadidő eltöltését.

A Zalabaksán található tornaterem a közös önkormányzati hivatalt alkotó 7 önkormányzat (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztaapáti, Szilvágó és Zalabaksa) tulajdona, így nemcsak a helyi lakosok számára, hanem a környező településeken élők számára is biztosítja a szabadidős sportlehetőséget. A tornaterem állapota sajnos igen leromlott, szükségessé vált építészeti felújítása, tetőcseréje, padozatának javítása, illetve a sporteszközök cseréje, illetve újabbak beszerzése. A tornaterem melletti vizesblokk és öltöző is felújításra szorul. A tornateremben jelenleg is tartanak tornát, illetve hastánc és jógaoktatás is folyik a helyiségben.

A társadalmi, gazdasági változások alapvetően befolyásolják az életmódot. A munka jellege változik, egyre kevésbé igényel fizikai igénybevételt. Az aktív mozgás mennyisége az élet más területén is csökken, pl.: közlekedés javulása, gépkocsik számának növekedése, stb. Mindezekből kiindulva a szabadidősport fontosságának és elterjedésének jelentős szerepet kell tulajdonítani, és

növelni kell a szabadidősportban résztvevők számát. Ehhez fontos a propaganda és a szabadidősport lehetőségének növelése. Lényeges, hogy a növekedés minden korosztályt érintse. Külön figyelmet kell fordítani az átlagostól nehezebb körülmények között élők sportolásba történő bevonására.

A legfontosabb cél a testnevelés, a mozgás, sport szerepének és szeretetének erősítése, a fizikai felkészítés, az egészségmegőrzés, a szabadidő hasznos eltöltésének színtereként.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

A községben 2014.09.01. napjától működik tanyagondnoki szolgálat.

A tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül

- a) étkeztetésben való közreműködés (étel házhoz szállításával),
- b) házi segítségnyújtásban való közreműködés (bevásárlás, fűtés, szakrendelésre szállítás, orvos házhoz való hívása, gyógyszer kiváltása, hivatalos ügyek intézése),
- c) közreműködés a közösségi szociális információk szolgáltatásában,
- d) egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése (háziorvosi rendelésre szállítás, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás)
- e) bölcsődés, óvodás, iskolás korú gyermekek szállítása (bölcsődébe, óvodába, iskolába, kulturális és sport rendezvényekre),
- f) egyéb gyermekszállítás.

A tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így

- a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
- b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- c) személyszállítási feladatok,
- d) az önkormányzat által ellátott feladatokhoz tartozó egyéb szállítási feladatok,
- e) az önkormányzati rendezvények szervezésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatok,
- f) kapcsolattartási feladat az önkormányzat és intézményei és a lakosság között,
- g) lakossági szolgáltatások (fogyasztási cikkek beszerzése, háztartási gépek javításának intézése),
- h) közreműködés az önkormányzati feladatok ellátásában (árubeszerzés, tájékoztatás, információközvetítés),
- i) az állampolgári és az önkormányzati hivatal ügyek intézésének segítése,
- j) egyéb nem részletezett, szolgáltatás jellegű feladatok a falugondnok munkaköri leírása szerint,
- k) A polgármester a falugondnokot egyéb, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezéseivel összhangban lévő feladat elvégzésére is utasíthatja.

A tanyagondnoki szolgálat a személyszállítási feladatai közt ellátja:

- a) a betegek háziorvoshoz, illetve egyéb egészségügyi intézménybe történő szállítását,
- b) kórházi, szociális otthoni látogatás céljára történő szállítását,
- c) nagybevásárlás céljára történő szállítását,
- d) önkormányzati és egyéb települési rendezvényekre történő szállítását.

A szociális étkeztetés ellátása társulások formájában történik a településen, amely jelenleg a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény feladatai közé tartozik. A társulás hét településre vonatkozóan (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa) juttatja el a szociális ebédet a rászorulóknak. A társulás székhelye

Zalalövő, a szociális étkeztetés lebonyolításában a 7 faluban működő falu- és tanyagondnoki szolgálatok működnek közre. Az étkeztetést a Kolping Gondozási Központból biztosítja a társulás.

A házi segítségnyújtás ellátása társulásos formában történik a településen. Kondorfa, Magyarszombatfa, Nagyrákos, Órimagyarósd, Pankasz, Szaknyér, Szatta, Velemér, Viszák, Salomvár, Vaspör, Zalaháshágy, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Hegyhátszentmárton, Ivánc, Kercaszomor, Kistrákos, Boncodföldre, Csöde, Óriszentpéter, Szalafő, Ozmánbük, Teskánd, Zalacséb, Zalalövő, Bajánsenye, Hegyhátszentjakab, Ispánk, Kerkáskápolna, Bagod, Hagyárosbörönd, Keménfa, Zalabaksa, Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy, Szentgyörgyvölgy, Márokföld, Ramocsa önkormányzatokkal hozott létre társulást Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény elnevezéssel. A házi segítségnyújtás keretében 1 fő gondozónő dolgozik a község területén. A gondozónő segítségét többnyire idős, beteg emberek veszik igénybe. Mivel a társulás székhelye Zalalövő, a házi segítségnyújtás rendeleti szabályozására (igénybevétel, jogosultság, térítési díj, stb.) ő jogosult.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra az önkormányzat a KOLPING Gondozási Központtal kötött szerződést. A feladat ellátása a jövőben kérdésessé vált, mert 2013. július 1-től a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladat, és jelen program készítése időpontjában nem ismertek annak finanszírozási kérdései.

A családsegítés feladatot az önkormányzat Lenti Város Önkormányzatával "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szolgáltatás igénybevételével látja el. A központi iroda Lentiben, a Petőfi u. 9/2. alatt található, azonban a családgondozó irodát kapott a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal épületében, így még inkább elérhetővé válik a szolgáltatást igénybe venni kívánók részére.

A településen dolgozó családsegítő az önkormányzattal együttműködve igyekszik a mélyszegénységben élő, roma lakosság részére életvezetési tanácsokat adni, a mindennapi életben felmerülő problémák kezelésében segíteni, a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének és családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A családsegítő a családban megjelenő problémákat egységben szemlélve próbál segítséget nyújtani. A családsegítés szakfeladat igénybevétele teljesen önkéntes, az igénybe vevők nagykorúak, valamint a rendszeres szociális segélyezettek, számukra kötelező az együttműködés.

- Segítséget nyújt a családi, párkapcsolati problémákkal küzdő, szociális feszültségekkel, életvezetési nehézségekkel, anyagi, megélhetési problémákkal élő, valamint a krízishelyzetekbenlévő klienseknek.
- A családi, szociális feszültségek okainak feltárása, a megoldásokra javaslat készítése és segítségnyújtás. Szükség esetén segítő beszélgetés folytatása.
- Ügyintézésben segítségnyújtás, információ nyújtása.
- Rendszeres szociális segélyezettekkel történő kötelező együttműködés.
- Életvezetési tanácsadás, vagy ennek megszervezése. Szükség esetén a kliens tovább irányításamegfelelő intézménybe vagy szolgáltatáshoz, terápiára.
- Egyéni-, pár- és családterápiás foglalkozásokhoz való hozzájutás megszervezése.
- Krízishelyzetekben segítő beavatkozás, a krízishelyzet megszüntetése.
- Speciális támogató, önszegítő csoportok szervezésének, működtetésének segítése.
- Természetbeni, anyagi és személyes támogatások közvetítése.
- Együttműködés más intézményekkel, társadalmi szervezetekkel.
- Fogyatékkal élő személyek segítése, életminőségük javítása.

A közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás szociális alapszolgáltatási feladatok nem kötelező érvényűek számunkra, mert a település lakosság száma nem éri el a törvényben előírtat.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Önkormányzatunk partner abban, ha bármilyen drog témával kapcsolatos igény felmerülne, megszervezi és lebonyolítja vendég előadókkal, szervezetekkel az igényelt előadásokat, rendezvényeket. Ezidáig nem érkezett hatóságoktól, társzervektől jelzés arra vonatkozóan, hogy a drog jelen lenne településünkön, de természetesen az önkormányzat az egészségre gyakorolt súlyosan károsító hatása miatt kiemelten kezelné az e körben érkező jelzéseket, és fórumot biztosítana a megelőzés tekintetében.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakos vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére – pénzben vagy természetben – települési támogatást nyújt. További támogatási formák: az önkormányzat évek óta szociális célú tűzifát is vásárol, melyet eljuttat a leginkább rászorulóknak, a költségvetési rendeletében meghatározott keretösszeg erejéig lakásvásárlási, lakásépítési, lakásbővítési támogatás nyújthat.

Zalabaksa településen nem működik népkonyha, elmondható, hogy nincs szükség községünkben népkonyha létesítésére és működtetésére.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Zalabaksa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben foglalt kötelezettségének eleget téve alkotta meg 4/2022. (III. 9.) számú rendeletét, melyben megfogalmazza az alábbi alapelveket:

„A rendelet célja, hogy Zalabaksa Község Önkormányzata művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembe vételével, a település polgárainak érdekeit szem előtt tartva, a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján meghatározza az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, az önkormányzat közművelődési feladatait, azok ellátási formáit, módját, mértékét.

A rendelet célja továbbá az önkormányzat területén élő állampolgárok közművelődésének elősegítése érdekében:

- a) a közösségi művelődéshez méltó, esztétikus környezet és infrastruktúra biztosítása,
- b) a település hagyományainak ápolása, a régiek felkutatása, megújítása, a helytörténeti, honismereti tevékenység fejlesztése keretében,
- c) a lokálpatriotizmus, a helyi értékek védelmének erősítése, a település-, környezetvédő, természetbarát közösségek támogatása,
- d) az ifjúság kulturális életének fejlesztése, művelődési kezdeményezéseinek segítése,
- e) a munkába állást segítő oktatási, szakmai ismeretet bővítő, megújító lehetőségek biztosítása,
- f) az időskorú népesség közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatása,
- g) szabadidős, szórakozási és közösségi lehetőségek megteremtésére valamennyi korosztály számára,
- h) a település természeti, környezeti, kulturális, közösségi értékeinek közismertté tétele, közvetítésére rendezvények, találkozók, kiállítások rendezése, a kulturális turizmus támogatása,
- i) helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése.”

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Művelődési Ház, a Könyvtár, az Ifjúsági Ház, a Sportlétesítmény, a részben kiépített túraútvonal, a cupi településrészen kiépített Erdei park a szabadidő kulturált eltöltését az alábbi területeken biztosítja:

- olvasás
- információhoz való hozzáférés
- ünnepi rendezvények
- író-olvasó találkozók
- az évente visszatérően kialakult hagyományos rendezvények
 - húshagyókedd (maskurabál)
 - néprajzi gyűjtemény
 - „Szent András Túra”
 - Madárünnep
 - Zsúpkötő verseny
 - Fogathajtó verseny
 - Faluakadémia előadássorozat
 - közös színházlátogatás
 - karácsonyvárás
 - borverseny, metszési bemutató
 - szervezett formában a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések rendezvényeinek látogatása (falunapok, szilvafesztivál, Gyümölcsoltó Boldogasszony Ünnepe, reszneki parasztolimpia, stb.)

Zalabaksa tradicionálisan híres volt cigány zenészeiről. A cigányzenész-emléktábla az ő munkásságuknak állít emléket.

Zalabaksa gazdag történelmi múltjának feldolgozása a program írásakor folyamatban van, azonban az önkormányzat csak leendő pályázati forrás elnyerése esetén tudja azt kiadvány formájában megjelentetni.

Az önkormányzat honlappal rendelkezik, azonban némely menüpontban szükséges lenne annak naprakészen tartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	445	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zalabaksa településen sem tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmény, sem sportcsarnok, sportpálya nem található.

Közművelődési intézmény 2 db működik településünkön, a működő könyvtárunkban kikölcsönzött egységek száma 445 db.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Önkormányzati adatok alapján a településre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok, a roma lakosságbeintegrálódott a közösségbe.

Valószínűleg nem fog etnikai konfliktust okozni a jövőben sem, de esetlegesen szegregáció alakulhat ki abban az esetben, ha a mélyszegénységben élők száma továbbra is növekedik a településen, hiszen a jelenleg még kisszámú, kis értékre elkövetett lopások, az ún. „megélhetési bűnözés” száma valószínűleg elszaporodik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A községben 1992-ben szentelték fel a római katolikus templomot, sokak szerint soha korábban (és azóta sem) nem látott összefogásban építettek a helyi emberek vallásra való tekintet nélkül.

Az adományozás, önkéntesség azóta is megnyilvánul az élet több területén is, pl.: az évente 2 alkalommal megrendezett véradáson magas számban képviselteti magát a lakosság, jellemzőek a szegényebb sorsú családok számára szervezett ruhagyűjtések. Az önkormányzat maga is jó kapcsolatot ápol a Magyar Vöröskeresztrel, a Caritas Segélyszervezettel, külföldi partnerekkel, hogy a rászorulókat részére ruhát, élelmiszert, háztartási eszközöket, stb. tudjon juttatni. Biztató tapasztalatról számol be a Vidéken Élők Esélyeiért Egyesület is, ami a helyi KOLPING Gondozási Központ partnerségével hozott létre Önkéntes pontot Zalabaksán. Egyre többen vesznek részt az

idősek otthonában különféle önkéntes munkában, és nemcsak azok, akik a 30 napos közérdekű, önkéntes munka igazolása nélkül kikerülnének a szociális ellátórendszerből.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Zalabaksa településen nem jellemző, hogy igény lenne a helyben élő nemzetiségeknek a kultúrájuk bemutatására, de természetesen az önkormányzat akár a Művelődési Ház rendelkezésre bocsátásával, akár a közösségi programokon való szereplési lehetőség biztosításával segíti a kulturális identitás megőrzését.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Korábban élénk volt a civil élet a faluban, de mára sajnos már a lakosság részéről sem annyira nyitottak az emberek a civil élet működtetésére, ebben nagy valószínűséggel nagy szerepe volt az elmúlt évek covid-járvány okozta bezárásainak, tilalmainak, és nem kedvez a civil élet újra fellendülésének az energiaválság sem, hiszen nagyon sok település kényszerül az őszi-téli hónapokra bezárni a közművelődési intézményeit, így Zalabaksán sem lesz folyamatos nyitva tartás, csak egy-egy rendezvény lebonyolítására lesz lehetőség.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A települési önkormányzat feladatának tekinti elősegíteni a mélyszegénységben élő célcsoport élethelyzetének, társadalmi esélyegyenlőségének javítását, munkaerő-piaci (re)integrációjukat, életminőségének javítását, a jobb lakhatási körülményeinek biztosítását, a testi-lelki egészségük megőrzését, az élethosszig tartó tanulás ösztönzését.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pénzgazdálkodási hiányosságok	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása
Adathiány a felnőttoktatásban résztvevőkről	adatgyűjtés a munkaügyi központ és a felnőttoktatási intézményekkel való kapcsolatfelvétellel, tájékoztatás, információ nyújtás az alacsony iskolázottság javítására

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt a Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében hirdette ki, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek. Másik fontos indoka, a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, az újratermelődő, nemzedékekre átörökölt szegénység megszüntetése. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő	Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)
------------	----	--

	Férfia k	Nő k	Össze se n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	298	323	621	47,99 %	52,01 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	1,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	36	29	65	5,80%	4,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	6	14	1,29%	0,97%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 4.1. számú táblázata megmutatja, hogy a 621 fős összlakosságból a 0-2 éves korúak 8 fővel, a 0-14 éves korúak 65 fővel, míg a 15-17 éves korúak 14 fővel, azaz összesen 87 fővel képviseltetik magukat. A 87 fős gyermeklétszám 14 %-ot jelent az összlakossághoz viszonyítva. A 2. táblázatból látható volt, hogy a 65 év felettiiek száma 163 fő, amely közel duplája a gyermeklétszámnak, azaz az összlakossághoz viszonyítva ez 26,25 %-ot jelent. A 3. számú táblázatban láthattuk, hogy az öregedési index folyamatosan 200 % feletti az elmúlt 6 évben. Fenti okok miatt a település elöregedőnek tekinthető.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt.

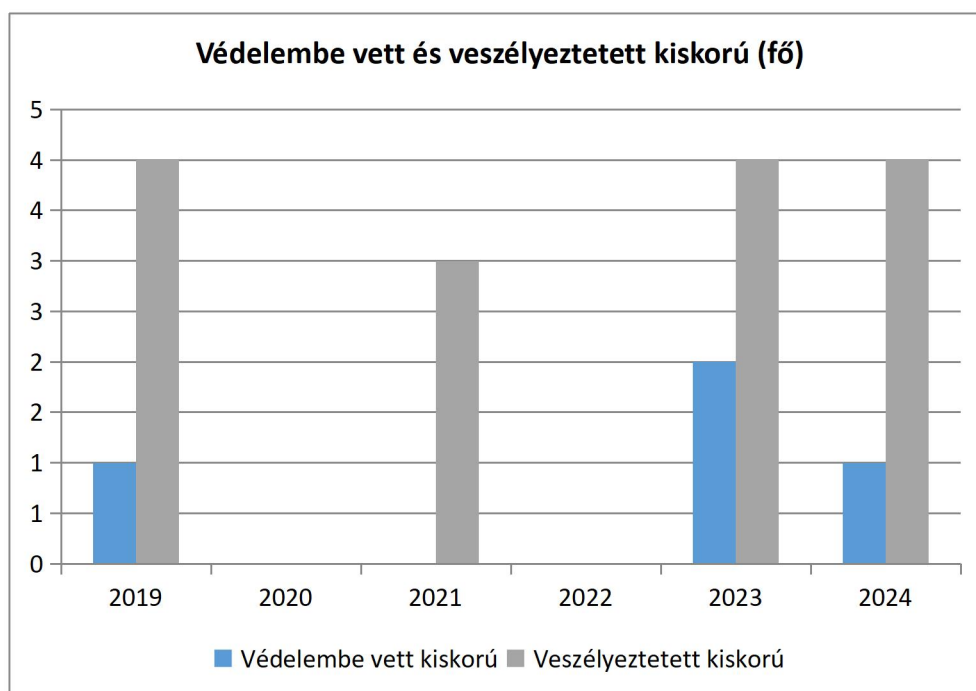
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermekeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek. Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Ezért a településen a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek helyzetére fokozott figyelmet fordítva működik együtt a település jegyzője a járási hivatal szakembereivel, valamint az iskola és az óvoda vezetőivel. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettségi okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkezhetnek. A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége lényegében magába foglalja a településen élő összes 18 év alatti gyermeket és azok családját, mivel a gyermekjóléti szolgálat feladata a veszélyeztetettség megelőzése érdekében végzett munka, a prevenció is, amelynek minden gyermekre ki kell terjednie. Ez jelentheti a széleskörű tájékoztatást, de olyan programot is, ami a lehető legtöbb gyermek számára elérhető.

A Napsugár Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által meghatározott legjellemzőbb, veszélyeztetettséget előidéző problémák:

- életviteli (megélhetési, lakhatással összefüggő)
- szenvedélybetegségek, családi-kapcsolati konfliktus (szülők közti, szülő-gyermek közti)
- családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)
- elhanyagolás
- gyermeknevelési
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségmagatartászavar,
- teljesítményzavar
- fogyatékoság lelki- mentális probléma
- egyéb egészségügyi probléma
- foglalkoztatással kapcsolatos
- anyagi, megélhetési, lakhatási,
- A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Sajnos az ilyen családok helyzete, még mindig elég feltérképezetlen, nincs kellő információ róluk.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	1	4
2020	0	0
2021	0	3
2022	0	0
2023	2	4
2024	1	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúakra vonatkozó 4.1.1. táblázat mutatja, hogy védelembe vett kiskorú gyermekek száma elég alacsony a településen. 2019. évben egy gyermek volt védelembe véve, 2020-2022-ig nem volt védelembe vett gyermek, majd ez a szám növekedett 2023-ra 2 főre, és 2024-re ismét mérséklődött 1 főre. Veszélyeztetett kiskorúak száma rendkívül változatos képet mutat a vizsgált 6 évben. 2019-ben 4 fő, 2020-ban 0, 2021-ben 3, 2022-ben ismét 0, majd 2023-2024-es években ismét növekedett a számuk 4-4 főre.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben az a gyermek részesülhet, akinek gondozó családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj – egyedülálló szülő vagy tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén – 140 %-át, azaz 39.900 Ft-ot, a többi esetben a 130 %-ot, azaz 37.050 Ft-ot.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapításához a törvény 2013. szeptember 1-jétől 3 feltételt ír elő amellé, hogy a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül:

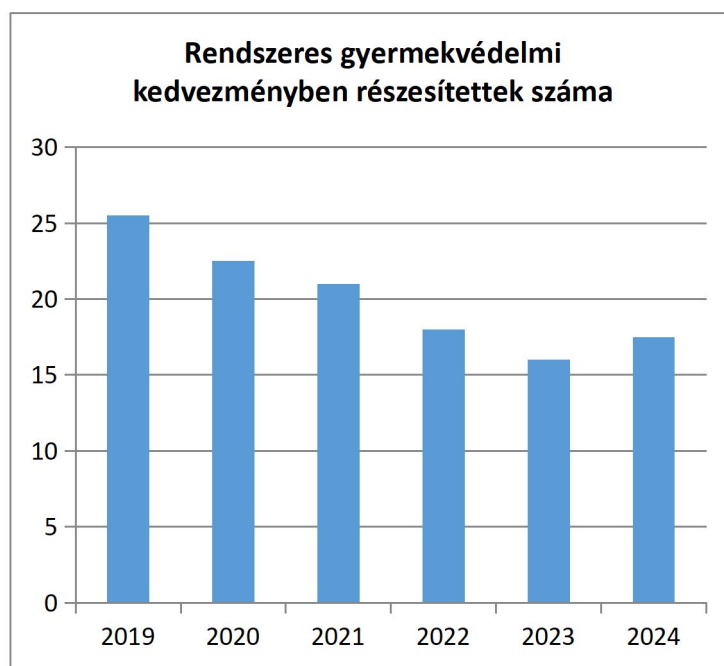
- alacsony iskolai végzettség
- alacsony foglalkoztatottság
- elégtelen lakáskörülmények vagy szegregációval érintettség.

Hátrányos helyzetű az a gyermek, akinél egy feltétel fennáll, halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, amennyiben legalább két feltétel teljesül vagy tartós nevelésbe vettek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	26
2020	23
2021	21
2022	18
2023	16
2024	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a 4.1.2. táblázat kimutatása szerint csökkenő tendenciát mutat, 2019-ben 26 fő volt, majd ez a szám folyamatosan csökkent 2024-ig 18 főre.

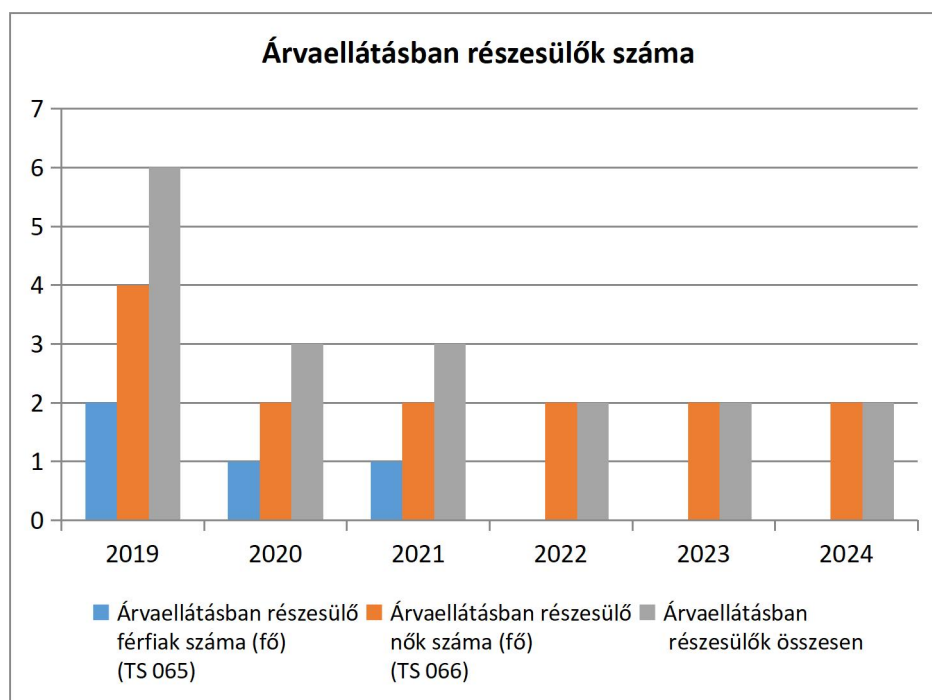
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Gyermek jogán járó helyi juttatást nyújtani az önkormányzat részéről forráshiány miatt kevés lehetőség nyílik.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	2	4	6
2020	1	2	3
2021	1	2	3
2022	0	2	2
2023	0	2	2
2024	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásra vonatkozó 4.1.3. számú táblázat azt mutatja, hogy Zalabaksa településen 2019-ben összesen 6 fő (4 nő és 2 férfi), 2020-ban a szám csökkent 3 főre (2 nő és 1 férfi), 2021-ben ugyanúgy 3 fő (2 nő és 1 férfi), majd 2022-2024-ig minden vizsgált évben összesen 2 fő volt, aki árvaellátásban részesült, minden évben 2 nő.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők számára vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Zalabaksa településen nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek, ezért a vizsgálat nem releváns.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Zalabaksa településen nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért hátrányos helyzetű családban élő gyermek, ezért a vizsgálat nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

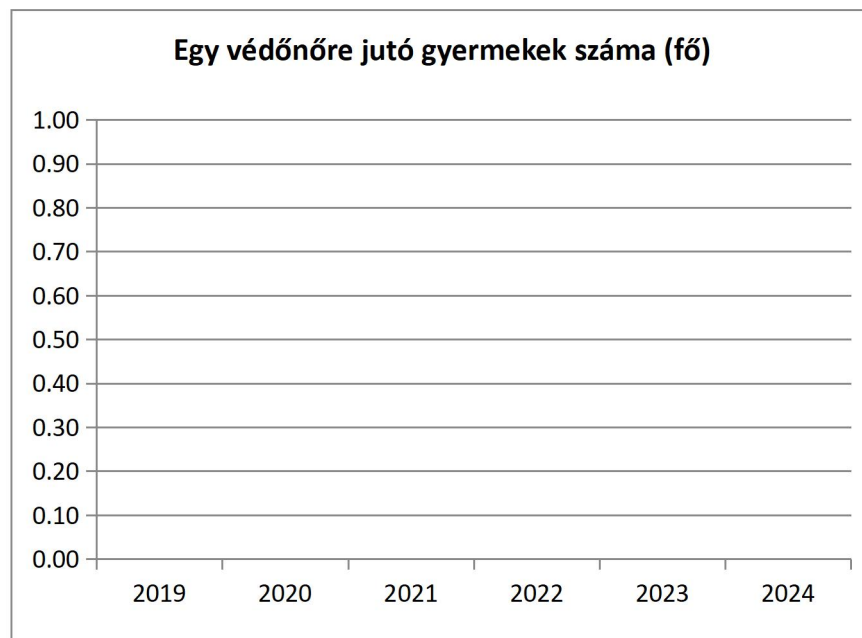
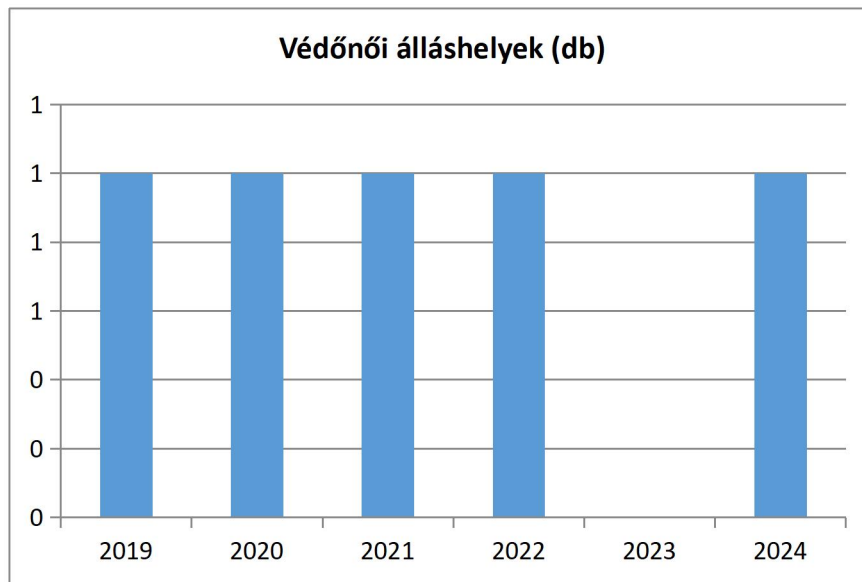
A településen nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet, ezért ezen pont vizsgálata nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

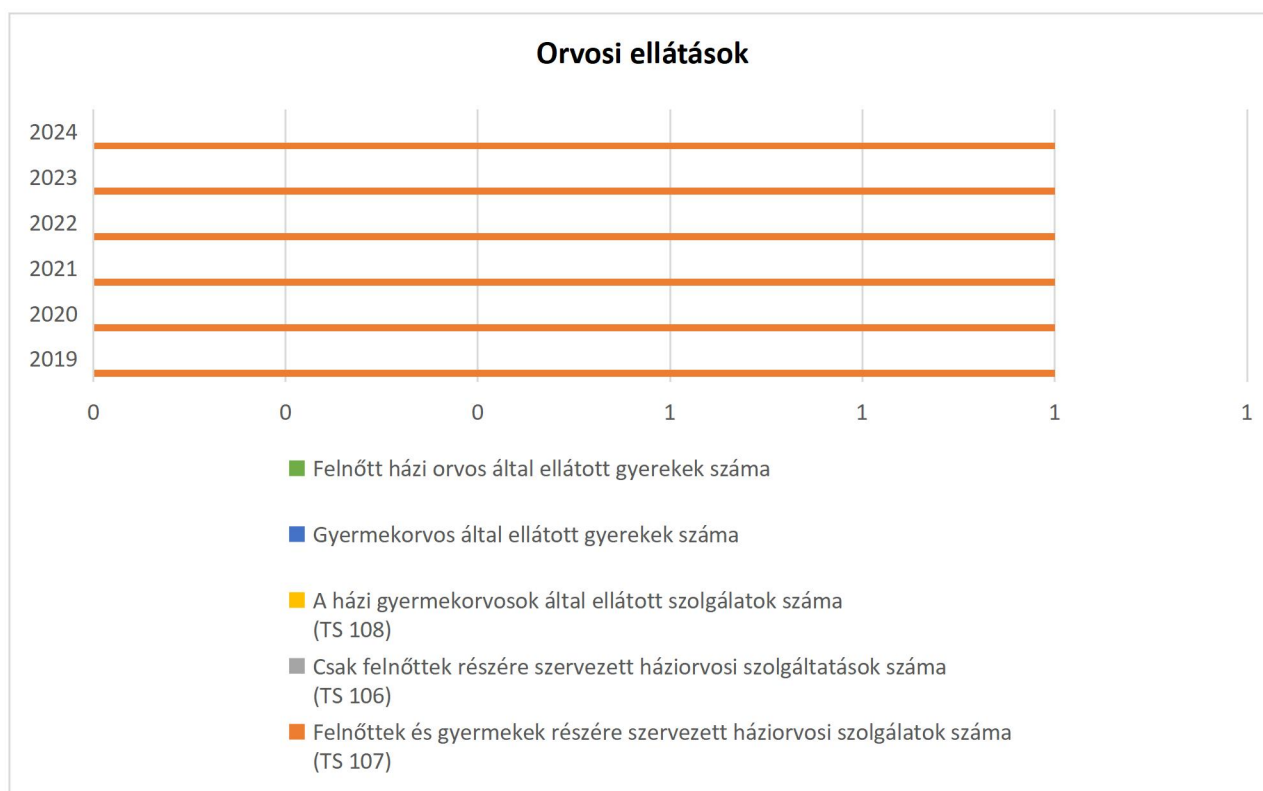
A védőnői körzet 7 települést foglal magába (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa) és egy védőnő látja el a védőnői feladatokat, mind a 7 településen. A védőnői feladatok ellátásáról már a magyar állam a Zala Megyei Szent Rafael Kórházon keresztül gondoskodik, és a védőnő is a kórház foglalkoztatottja.

- b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egészségügyi alapellátáson belül a háziiorvosi körzet 7 települést foglal magába (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa), és egy háziorvos látja el a háziiorvosi feladatokat, évek óta tartós helyettesítésben. A háziiorvosi körzet vegyes körzet, azaz a gyermekek ellátása is itt történik. A településről azonban a helyi adatgyűjtés alapján a gyermekeket különböző gyermekorvosokhoz hordják szülei, ezért erre vonatkozóan nem lehet pontos információkat kapni.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozóan a szülők, a védőnő, családgondozó, valamint a gyermekorvos együttműködésével kapnak segítséget a közeli városok ilyen jellegű problémákra szakosodott intézményeivel.

Zalabaksán nem található bölcsőde vagy családi napközi, azonban az önkormányzat ellátási szerződést kötött Lenti Város Önkormányzatával arra vonatkozóan, hogy a zalabaksai szülők igénybe vehessék a lenti bölcsőde szolgáltatásait.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát az önkormányzat Lenti Város Önkormányzatával kötött szerződés alapján a "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szolgáltatás igénybevételeivel látja el. A központi iroda Lentiben, a Petőfi u. 9/2. alatt található, azonban a családgondozó irodát kapott a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal épületében, így még inkább elérhetővé válik a szolgáltatást igénybe venni kívánók részére. A gyermekjóléti szolgálat a gyermekek érdekeit védő, speciális személyes szolgáltatást végző intézmény. Összehangolja munkáját a jelzőrendszer tagjaival, gondozási, - nevelési, - szolgáltatási és szervezési feladatokat lát el.

A szolgáltatás a területen élő 18 éven aluli gyermekekre terjed ki, különös tekintettel a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére, a veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek segítésére, gondozására, krízishelyzetben lévő gyermekek számára más gyermekjóléti gondoskodás nyújtása szükség esetén. Feladata a hátrányos helyzetű gyermekek segítése, szociális juttatásokhoz való hozzájutásban segítség nyújtása, tájékoztatásuk, felzárkóztatásuk segítése, tanulási esélyeik növelése, ezáltal képzettséghez, szakmához való jutásuk biztosításában segítség nyújtása.

A gyermekjóléti szolgáltatásban végzett feladatok:

- A gyermek testi, értelmi, érzelmi egészségének, erkölcsi nevelésének, családban történő nevelésének elősegítése.
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése. Ehhez kapcsolódóan preventív feladatok végzése.
- A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.
- A családjából kiemelt gyermek visszagondozásában, családjába való visszakerülésben segítségnyújtása.

A Gyvt. 38/B. § alapján a tanoda olyan, elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő vagy hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és kivételesen fiatal felnőttek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó, prevenciós szolgáltatás, amely az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel idején kívül, valamint a tanítási szünetekben segíti elő a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpálya-tervezést és a szabadidő hasznos eltöltését. A tanoda a szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve nyújtja. A Tanoda a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia alapján, a gyermekjólét beavatkozási terület részeként működő szolgáltatás, de további stratégiák célkitűzéseinek megvalósításához is hozzájárul, mint például a Köznevelési

Stratégia és a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni Stratégia. Lentiben a Létra Tanoda működik, Lenti Járás ellátási területtel. A Tanoda ellátotti számáról jelenleg nincs adat. Az önkormányzat igyekszik biztosítani a gyermekek egészségfejlesztéshez, sporthoz, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférését, ezért támogatja a Vidéken Élők Esélyeiért Egyesülettel Létra-Tanoda Program megvalósítását a zalabaksai mikrotérségben. A Program hátrányos helyzetű vagy roma származású, általános és középfokú iskolai oktatásban résztvevő tanulók felzárkóztatását, oktatását, a családi háttér esetleges hiányából származó erőforrások pótlását, kompenzálását célozza meg. Az önkormányzat a megállapodás aláírásával lehetővé kívánta tenni a célcsoportok részére a program nyújtotta lehetőségek kihasználását.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 41.§ (1) bekezdése szerint a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Az egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően –

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

2024	n.a.	n.a.
------	------	------

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zalabaksán nincs bölcsőde, a településünkön élő bölcsődés korú gyermekek a közeli Csesztreg településre, illetve Lenti városba ingáznak, ezért a táblázatok vizsgálata nem releváns.

f) gyermekvédelem;

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
- az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú személy a lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél kérheti. A jegyző a támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra állapítja meg.

A jegyző annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát,

- ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek középfokú nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be; és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a gyermekvédelmi törvénybe.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben a családok "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat segítségét vehetik igénybe, akik az önkormányzattal, óvoda, védőnő, háziorvos bevonásával igyekeznek szakszerű segítséget nyújtani. "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat feladata: a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Tevékenységi körükbe tartozik a családi kohézió erősítése, a megküzdő képesség, a problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése a kliensekben, az egyének, családok és társintézmények természetes és mesterséges erőforrásainak mobilizálása, az önerő bevonása a segítő kapcsolatba, valamint fokozott preventív munka a gyermek-, ifjúság-, és családvédelemterületén.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Zalabaksa településen 72 fő 14 éven aluli gyermek él.

Gyerekek részére sajnos nem áll rendelkezésre játszótér, szükséges lenne építeni.

Már az óvodában kezdik megismertetni a gyermekekkel a sport és az egészséges életmód fontosságát. Rendszeresen tartanak egészségnapot az óvoda intézményében.

Nyári szünidőben az óvoda nyitva tart, 4 hét kivételével.

Az önkormányzat igyekszik biztosítani a gyermekek egészségfejlesztéshez, sporthoz, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférését, ezért támogatja a Vidéken Élők Esélyeiért Egyesülettel Létra-Tanoda Program megvalósítását a zalabaksai mikrotérségben. A Program hátrányos helyzetű vagy roma származású, általános és középfokú iskolai oktatásban résztvevő tanulók felzárkóztatását, oktatását, a családi háttér esetleges hiányából származó erőforrások pótlását, kompenzálását célozza meg. Az önkormányzat a megállapodás aláírásával lehetővé kívánta tenni a célcsoportok részére a program nyújtotta lehetőségek kihasználását.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Tanévben az intézményekben lehetőségük nyílik a napi háromszori étkezés igénybevételére. A szünidei étkeztetésre pályázhat az önkormányzat, azonban mivel saját konyhával nem rendelkezik, a jogszabályban előírt östermelői anyagbeszerzés nem megoldott, ezért nem tudja az önkormányzat ezt biztosítani. Hétfégen a gyermekek részére semmiféle étkezési lehetőség nem nyílik az otthoni étkezésen kívül.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan

fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az a tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Megállapítható, hogy településünkön nincs eltérő kultúrájú csoport, önkormányzatunk által szervezett mindennemű program, ünnepség a település teljes lakossága számára egyenlő módon elérhető, látogatható.

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településünkön nem jellemző, így vizsgálatuk nem releváns.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint különös odafigyelést igényelnek a rossz szociális és lakhatási körülmények közt, széthulló családokban élő, a család életmódja miatt veszélyeztetett, bántalmazott, törődés és szeretethiányban felnövő, a családban súlyos beteget ápoló, mentálisan és személyiségükben sérült, valamint a HH/HHH gyermekek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott kérelem alapján történik.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Megállapítható, hogy településünkön az elmúlt években nem történt sem az egyenlő bánásmóddal, sem az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogsértés.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Szülési támogatás, melyet Zalabaksa Község önkormányzati rendeletében szabályozza, a korábbi években szülési támogatásként 30.000 Ft-ot kaphatott kérelemre a rászoruló.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérésének érdekében a kormány mind központi költségvetési, mind pedig önkormányzati forrásokat is mobilizál. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. A Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi részének forrása a felsőoktatási intézmények költségvetésében megjelölt elkülönített forrás, melyet a felsőoktatási intézmények folyósítanak.

Az önkormányzat szerény anyagi lehetőségeihez mérten igyekszik segíteni a gyermekes családokat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény így rendelkezik:

„1. § (1) A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő,

tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

A köznevelés közszolgálat, amely a felnővekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(2) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődésébiztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.”

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődésébiztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.”

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településünkön nem jellemző, így vizsgálatuk nem releváns.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint különös odafigyelést igényelnek a rossz szociális és lakhatási körülmények közt, széthulló családokban élő, a család életmódja miatt veszélyeztetett, bántalmazott, törődés és szeretethiányban felnövő, a családban súlyos beteget ápoló, mentálisan és személyiségükben sérült, valamint a HH/HHH gyermekek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott kérelem alapján történik.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

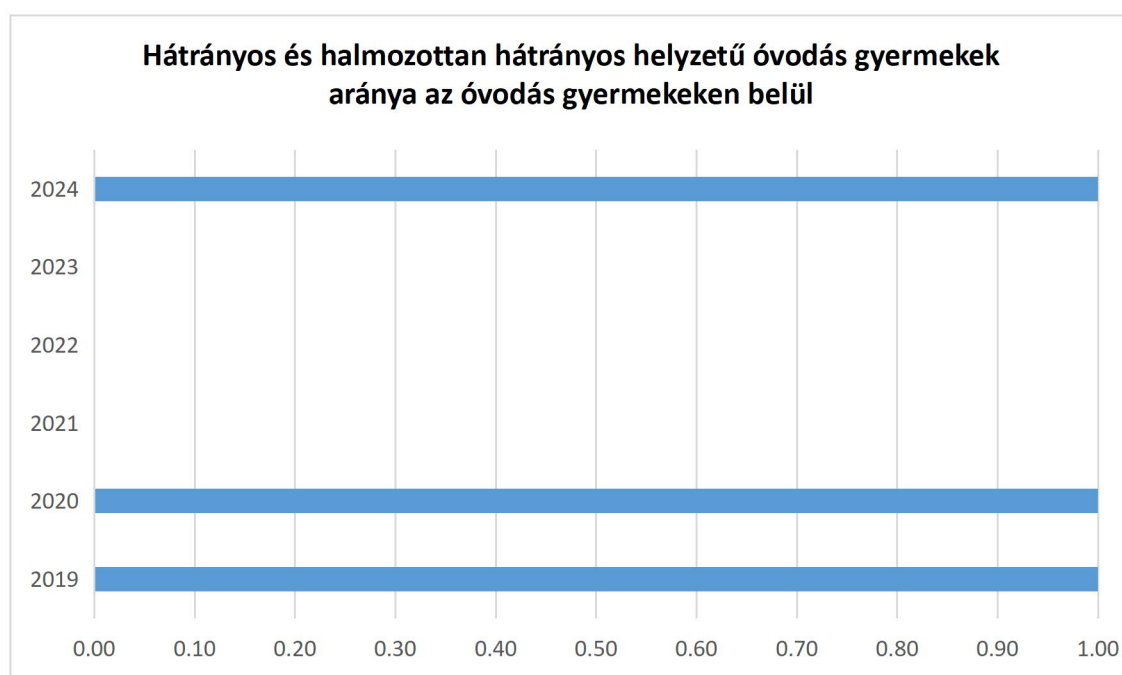
A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek a Móricz Zsigmond Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó, Egységes Pedagógiai Szolgálat, Gyermekotthon segítségére számíthatnak, mely általános iskola; speciális szakiskola; készségfejlesztő speciális szakiskola; kollégium, diákotthon; pedagógiai szakszolgálat; pedagógiai szakmai szolgáltatással foglalkozik 8960 Lenti, Béke utca 71. székhellyel, továbbá mind az óvodában, mind az iskolában integráltan nevelik a gyermekeket.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
----	--	---	---

	Fő	Fő	%
2019	17	4	23,53
2020	14	2	14,29
2021	16	0	0,00
2022	11	0	0,00
2023	15	0	0,00
2024	12	1	8,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4. a) 1.számú - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekekre vonatkozó táblázatban az Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) 2019-ben 17 fő, 2020-ban 14 fő, 2021-ben 16 fő, 2022-ben 11 fő, 2023-ban 15 fő, 2024-ben 12 fő. Látható, hogy a gyermeklétszám folyamatosan csökkent. Sajnos ez a létszámcsökkenés azt a döntést eredményezte, hogy az óvoda 2025. augusztus 31. napján bezárásra került. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) szintén csökkent 2019-től 2023-ig, 4 főről 0 főre, sőt 2021-2023-ig minden vizsgált évben 0 fő volt, azonban 2024-re ez a szám ismét emelkedett 1 főre.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00
2024	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A 4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulókról 2019-2024 években az Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban nincs adat, a Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma az általános iskolai tanulókon belül (gyógypedagógiai oktatással együtt) a vizsgált években 0 fő.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül a vizsgált években 0%.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

2024	0	0	0	0	0	0
------	---	---	---	---	---	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4. a) 3. számú - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban táblázatban a vizsgált 2019-2024 években minden vizsgált területen 0 fő.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	9	7
2020	9	7
2021	11	3
2022	11	2
2023	9	3
2024	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4. a) 4. számú - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet elnevezésű táblázat mutatja, hogy 2019-től 2024-ig hol csökken-hol emelkedik a hátrányos helyzetű gyermekek száma, a legmagasabb a számuk – 14 fő – 2024-ben volt, a legalacsonyabb 2019-ben, 2020-ban és 2023-ban, 9 fő.

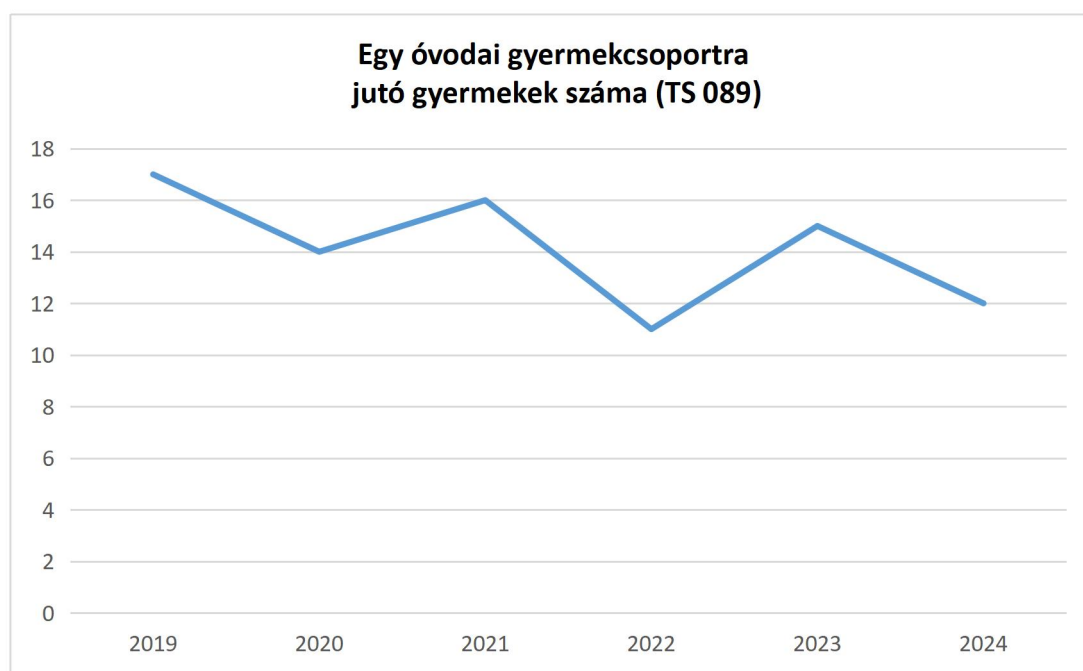
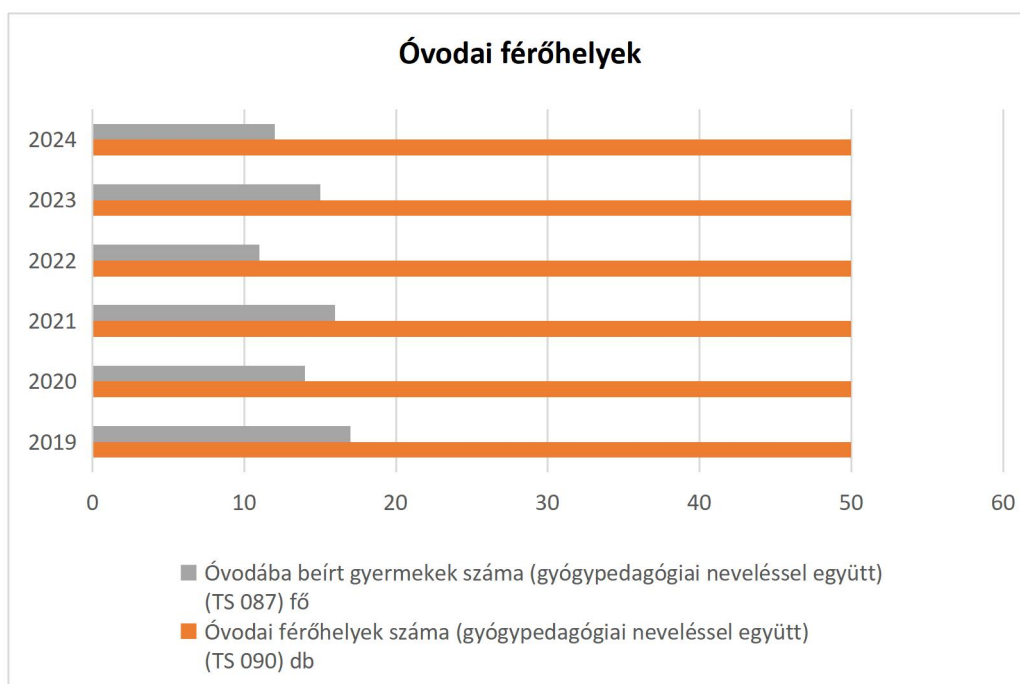
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatos csökkenést mutat, 2019-ben 7 fő volt, mely 2024-re 0 fő lett.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában különleges bánásmódot igénylő gyermekkel (SNI, BTMN) a szakértői bizottság által kiadott szakvéleményben előírt szakember foglalkozik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermek ek száma	Óvodai gyermekcsop ortok száma - gyógypedagó giai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelye k száma (gyógyped agógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatell átási helyek száma (gyógyped agógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek ek száma (gyógyped agógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypeda gógiai gyermekcs oportok száma (TS 086)	Gyógyped agógiai oktatásba n részesülő óvodás gyermek ek száma az integrálta n oktatott SNI gyermek ek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcs oportra jutó gyermek ek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	1	50	1	17	0	0	17
2020	n.a.	1	50	1	14	0	0	14
2021	n.a.	1	50	1	16	0	0	16
2022	n.a.	1	50	1	11	0	0	11
2023	n.a.	1	50	1	15	0	0	15
2024	n.a.	1	50	1	12	0	0	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Zalabaksa önkormányzat társulásban (hét település: Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztaapáti, Szilvagy és Zalabaksa) tartotta fenn óvodáját 2025. augusztus 31. napjáig, mely Zalabaksa településen működött. Sajnos a gyermeklétszám drasztikus csökkenése miatt a zalabaksai óvodát bezárni kényszerült a fenntartó, ezért a település köznevelési szerződést kötött az Intézményfenntartó Társulás Csesztreg-gel, a kötelező óvodai ellátási feladat biztosítására.

A gyermekek tömegközlekedési eszközök igénybevételével tudnak óvodába bejárni, az autóbuszok járatindulásai megfelelőnek mondhatók.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00
2024	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek, 4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban, és 4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban táblázatok vizsgálata nem releváns, mivel Zalabaksa településen nincs általános iskola. Zalabaksa településről az általános iskolás korú gyermekek a közeli Csesztreg községbe, vagy Lenti városba ingáznak.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét. Az iskolában nem mutatkozik szegregáció.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

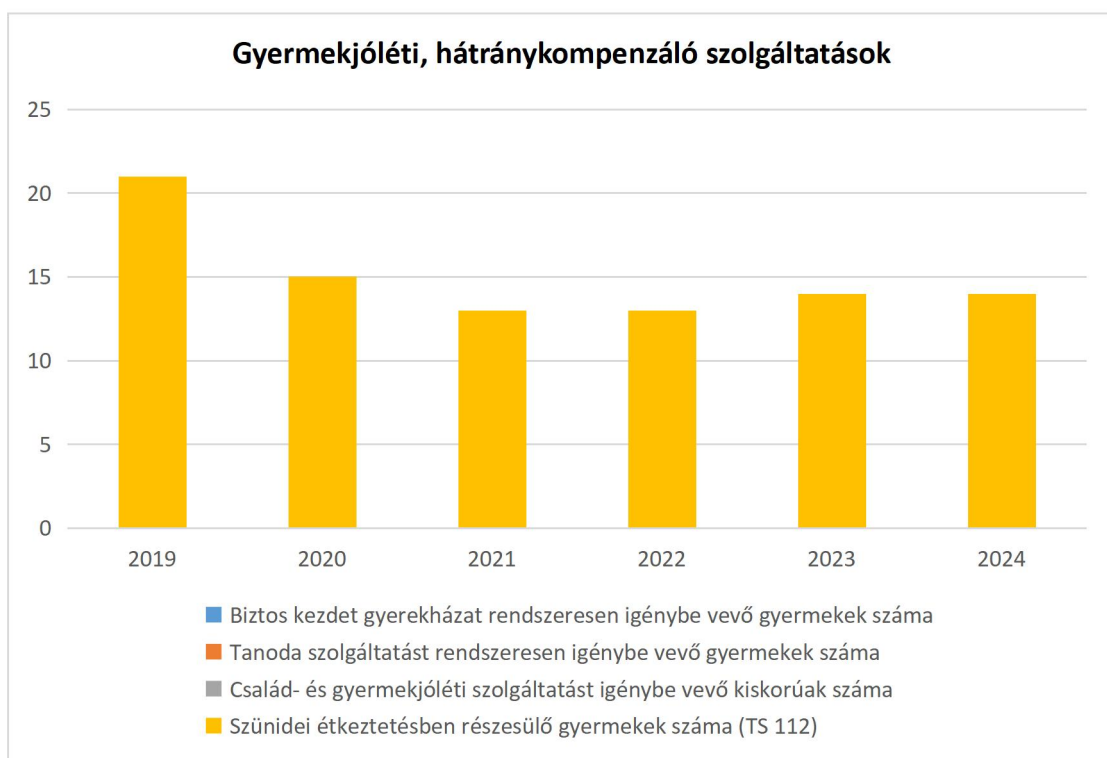
Zalabaksa községben nincs intézmény, így ezen pont vizsgálata nem releváns.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérésének érdekében a kormány mind központi költségvetési, mind pedig önkormányzati forrásokat is mobilizál. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. A Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi részének forrása a felsőoktatási intézmények költségvetésében megjelölt elkülönített forrás, melyet a felsőoktatási intézmények folyósítanak.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	21
2020	n.a.	n.a.	n.a.	15
2021	n.a.	n.a.	n.a.	13
2022	n.a.	n.a.	n.a.	13
2023	n.a.	n.a.	n.a.	14
2024	n.a.	n.a.	n.a.	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A 4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások táblázat mutatja, hogy 2019 évtől 2024 évig folyamatosan csökkent azon gyermekek száma, akik településünkön igénybe vették a szünidei gyermekétkeztetést, 2019. évben még 21 gyermek, majd 2024. évben már csak 14 gyermek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az anyák munkaerő-piaci elhelyezkedésének segítése a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásával	A 7 településnek egy bölcsődei szolgáltatás létrehozása
Kisgyermekek szabadidős tevékenysége lehetőségének hiánya, kevés sportolási lehetőség	Játszótér építése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az EU Tanács 76/207/EGK, 79/7/EGK és a 86/378/EGK irányelvei foglalkoznak a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód megvalósításával. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig védett tulajdonságként nevezi meg a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

Helyi adatgyűjtésünk célja, hogy bemutassuk, az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség, a képzettség hiánya és az esetleges hátrányos megkülönböztetés a nőket.

Esélyegyenlőség akcióprogramunk céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése, mind a férfiak, mind a nők számára. Az településünk önkormányzata, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A mindennapok tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények; a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya; a gyeden, gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

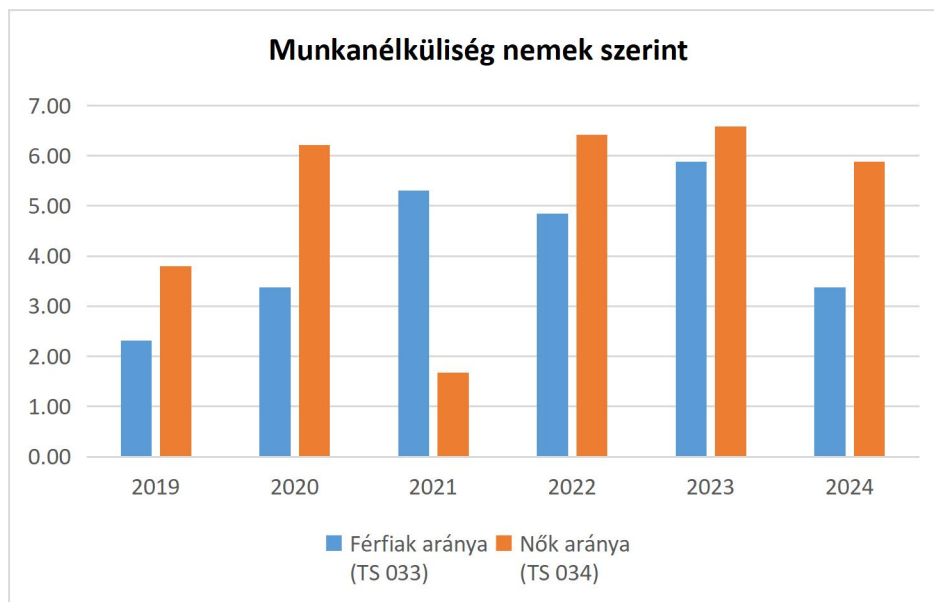
Zalabaksán a kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését segíti az óvodai szolgáltatások teljes körű elérése, a bölcsődei ellátás azonban nem megoldott.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	2,31	3,8	3,06%
2020	3,37	6,21	4,79%
2021	5,31	1,67	3,49%
2022	4,85	6,42	5,64%
2023	5,88	6,59	6,24%
2024	3,37	5,88	4,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

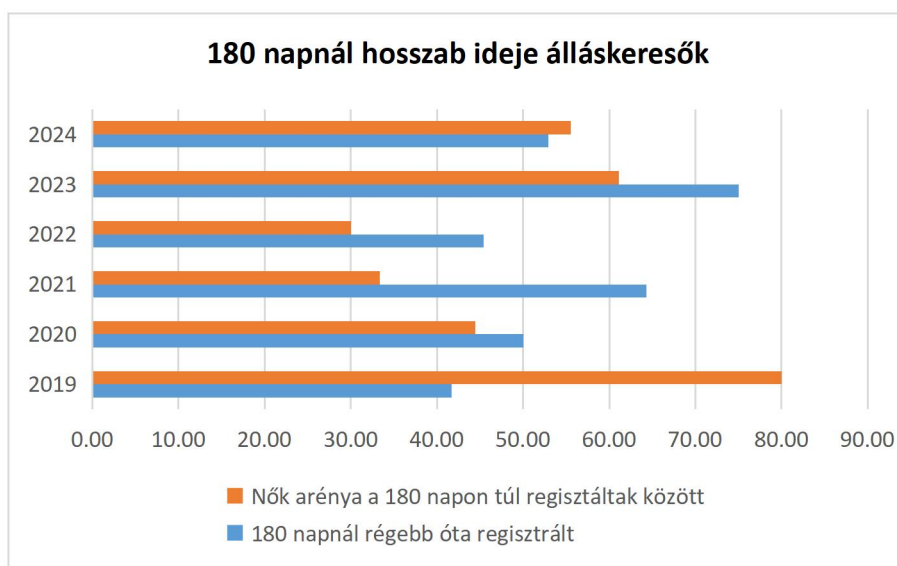
A 5.1.1. számú - Munkanélküliségi ráta nemek szerinti táblázat bemutatja, hogy a nők aránya a nyilvántartott álláskeresők körében a 2021-es év kivételével minden vizsgált évben magasabb, mint a férfiak aránya. A legnagyobb különbség 2020-ban volt, a nők aránya közel kétszerese a

férfiakénak. A 2021-es évben, a férfiak és a nők aránya közti különbség még nagyobb, egyedüli kivételként ebben az évben, a 15-64 éves korú lakosság körében a férfi nyilvántartott állás kereső több, mint háromszorosa volt a női nyilvántartott állás keresők számának.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	41,67	80
2020	50	44,44
2021	64,29	33,33
2022	45,45	30
2023	75	61,11
2024	52,94	55,56

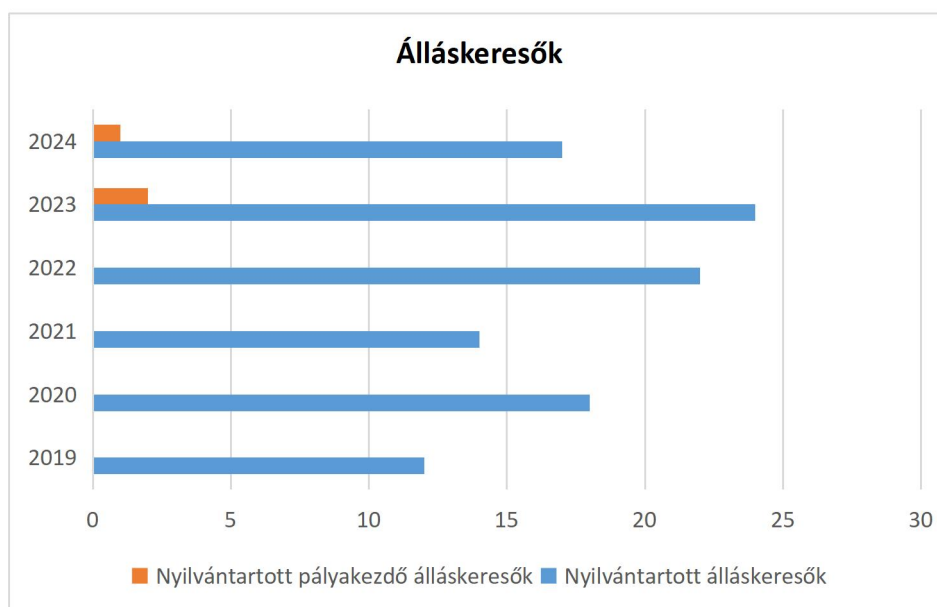
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 5.1.2. számú - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők táblázat mutatja, hogy a nők aránya a vizsgált 2019-2024. években nagyon változatos képet mutat. 2019-ben volt a legtöbb 180 napnál régebben regisztrált női állás kereső, 80%. A legalacsonyabb ez az arány 2022-ben volt, amikor mindösszesen a nyilvántartott állás keresők közül 30% volt a nő. Az utolsó vizsgált évben, 2024-ben ez arány emelkedett, a 180 napon túl nyilvántartott állás keresőknek már több, mint a fele nő volt.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	12	0
2020	18	0
2021	14	0
2022	22	0
2023	24	2
2024	17	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 5.1.3. számú - Pályakezdő állás keresők száma táblázat mutatja, hogy a vizsgált 6 év közül csak 2 évben, 2023-ban és 2024-ben volt a nyilvántartott állás keresők közül 2, illetve 1 fő pályakezdő.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatást elősegítő és képzési programokban való részvételére vonatkozóan nem áll adat rendelkezésre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők alacsony iskolai végzettségével kapcsolatos elhelyezkedési esélyeiről önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal. Ezen terület mindenképpen feltérképezésre vár.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén lévő hátrányos megkülönböztetésre (pl. bérkülönbség) településünkön nem érkezett még panasz, bejelentés, és nem is rendelkezünk ezzel kapcsolatosan információval, adattal, mint ahogy a nők iskolai végzettségével kapcsolatos elhelyezkedési esélyeiről sem. Ezen területek mindenképpen feltérképezésre várnak.

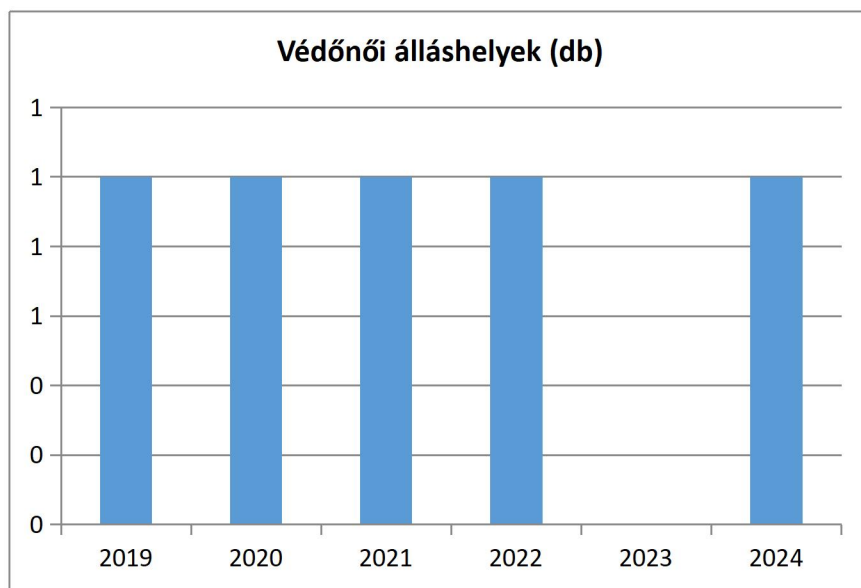
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz való hozzáférés. A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges lenne a 0-3 éves korú gyermekek tekintetében a bölcsőde megléte. Kerkabarábas községben bölcsőde és családi napközi nem működik. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el az óvodában. A településen és a munkahelyeket adó környező városokban sajnos nem sok munkáltató alkalmaz rugalmas munkaidőt, és a családbarát munkahelyi megoldások sem ismertek.

Mindenképpen propagálandó és családbarát megoldási lehetőségnek bizonyulna, ha otthon végezhető munkát vagy részmunkaidős munkahelyet tudna biztosítani településünk is a gyermekes szülők, anyák számára. Így anyagi lehetőségeik javulnának és maradna idő a családra, a gyerekekre is, ami a nevelésük, egészséges személyiségfejlődésük szempontjából nagyon fontos lenne, hiszen társadalmunk alapsejtje, bölcsője a család.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egészségügyi alapellátáson belül a védőnői körzet 7 települést foglal magába (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa), és egy védőnő (Stángliné Féja Ágnes) látja el a védőnői feladatokat, mind a 7 településen. A védőnői feladatok ellátásáról már a magyar állam a Zala Megyei Szent Rafael Kórházon keresztül gondoskodik, és a védőnő is a kórház foglalkoztatottja.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zalabaksán nincs bölcsőde, a településünkön élő bölcsődés korú gyermekek a közeli Csesztreg településre, illetve Lenti városba ingáznak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család és nővédelmi gondozást az Eütv. 41.§-a rögzíti, melynek értelmében biztosítani kell a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás, gondozás eszközeivel, a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedésekkel.

Az optimális családtervezés alatt a családtervezési módszerek együttesének az utód, a család és a társadalom érdekében történő legmegfelelőbb alkalmazását értjük. A széles körű és igényes családtervezés az utódok egészségét és szellemi adottságait is kedvezően befolyásolja, illetve befolyásolhatná.

E módszerek egységes rendszerbe foglalása és hatékony alkalmazása az egészségmegőrzés szerves része. Hiszen egészséget megőrizni csak az egészségesen születettekben lehet.

Így a családtervezés, a megelőzés sorsdöntő kiindulási pontja mind az egyén, mind a társadalom szempontjából.

A mélyszegénységben élők és roma családoknál jellemzően megfigyelhető, hogy több gyermeket vállalnak, és ezek a gyermekek általában előre nem tervezettként jönnek világra, így a

családtervezésnél kevesen veszik figyelembe az egészséges életmód, egészséges környezet, higiénia, terhes gondozás, szűrővizsgálatok fontosságát.

A fenti kritériumok megismertetésében, elfogadtatásában "Napsugár" Család-és Gyermejkölési Központ és Szolgálatnak és a védőnői hálózatnak van fontos szerepe.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja, a családtervezés, anya- és gyermekgondozás vonatkozásában, de mindenképpen szoros együttműködést igényel a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálattal is. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi és szociális juttatások megismerésében, valamint a hozzátartozó nyomtatványok, kérelmek kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők.

A gyermekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idején a megfelelő vizsgálatokat is.

5.4 A nőt érő erőszak, kapcsolati erőszak

"A nőekkel szembeni családon belüli erőszak az emberi méltósággal szembeni súlyos támadás, amely megakadályozza, hogy a nők élhessenek az Emberi Jogok Európai Egyezményében, valamint az Európa Tanács és az Egyesült Nemzetek Szervezetének idevágó nemzetközi jogintézményeiben megjelenített alapvető jogaikkal. Ezeket a jogsértéseket csendben, gyakran általános közönytől övezve követik el az európai otthonokban. Függetlenül attól, hogy nemzeti, regionális vagy helyi szinten választott képviselők vagy egyszerű állampolgárok vagyunk-e, a probléma mindannyiunkat érint. Egyéni és kollektív felelősségünk, hogy megtörjük a csendet és fellépünk az Európa Tanács által védelt értékek képviseletében.

A nőkkel szemben családon belül elkövetett erőszak forrása az, hogy a nők férfiakénál alacsonyabb társadalmi pozíciója a nők és lányok súlyos megkülönböztetéséhez vezet a családokban és nagyobb közösségekben. Olyan fokozódó problémáról van szó, amely az Európa Tanács összes tagállamát érinti. És bár a rendelkezésre álló statisztikai adatok csak a családon belüli erőszak bizonyított eseteit tükrözik, a számok aggodalomra adnak okot, és bizonyítják, hogy a nők elleni családon belüli erőszak, legyen az testi, szexuális, lelki, vagy gazdasági függőségből származó, a földrajzi, életkori vagy etnikai háttértől függetlenül mindenféle családi kapcsolatban és társadalmi környezetben előfordul." - részlet René vander Linden, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése Elnöke beszédéből.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni, sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért helyi és országos szinten is. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincs szükség további propagandára, segítségnyújtásra, fontos feladata minden intézménynek a nők tájékoztatása, illetve a társadalmi érzékenyítés minden lehetséges formájára (pl. felvilágosító programok az iskolában, terhesgondozáson; plakátok felhívó szerepe stb.) való felhívás az erőszak ellen.

Zalabaksa község lakosaira vonatkozóan nincs olyan adat, amely a nőket érő erőszak, illetve a családon belüli erőszakra utalna.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Zalabaksán nem működnek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona), a község az alábbi információkat tudja nyújtani:

„Napsugár” Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálattal együttműködve az alábbi anyaothtonok és családok átmeneti otthona vehető igénybe:

Zala megyében Működő anyaothton:

Zala Megyei Önkormányzat Gyermekotthona 8800 Nagykanizsa, Úrhajós u. 6.

Tel.: 06/93-311-587

Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona 8800 Nagykanizsa, Teleki u. 19/d.

Tel.: 06/30-997-6400; 06/93-311-322

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Zalabaksa Község Önkormányzatának 5 fős Képviselő-testületében 2 fő nő képviselő foglal helyet. A közös önkormányzati hivatal javarészt női alkalmazottakat foglalkoztat, 8 főből 5 fő női köztisztviselő, köztük a jegyző is nő, dolgozik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A romák, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: faluhelyen, a tanyavilágban még mindig tartja magát az a szemlélet, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát, és teljesen más életformába csöppen, ahol a gyermek áll a középpontban.

Ezért az önkormányzatnak a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kell teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása nem biztosított	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 településen közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Általában akkor beszélünk öregségről, ha a szervezet biológiai visszafejlődése, hanyatlása megindul, és ha a felnőttkori társadalmi szerepek betöltése nehezedik. Nincs egységes definíció a szakirodalomban az öregségről, általában 70 év felett tekintik az embereket öregnek.

Az öregedés fontos társadalmi állomása a nyugdíjkorhatár, az az életkor, amely jogosulttá tesz valakit arra, hogy a munkából visszavonuljon és a továbbiakban a korábbi munkájával szerzett járadékából éljen. A munkájából, kereső tevékenységéből visszavonult ember általában öregedőnek tekinti magát. Noha nagyok az egyéni különbségek, az életkor általában meghatározó. Az öregséggel kapcsolatos megfigyelhető szabályszerűségek annál nagyobb valószínűséggel érvényesek az idősök csoportjaira vagy egyes öregekre, minél előrehaladottabb az életkoruk. A kevésbé idősök között még sok a viszonylag kedvező jelenség, a korhoz képest fiatalos vonás, ezek később inkább kivétellé válnak.

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Ugyanakkor elmondható, hogy Szilvágyon még mindig erősnek mondhatók az idősöket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata. Generációk élnek együtt és segítik egymást.

A szociális jogok az Alaptörvényben rögzített állampolgári jogok körében a gazdasági, szociális, kulturális jogok nagy csoportjába tartoznak. Ennek megfelelően az állam köteles a megélhetésükhöz szükséges ellátást nyújtani mindazon állampolgárok számára, akiknek megélhetése öregség, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság, vagy önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség miatt nem biztosított.

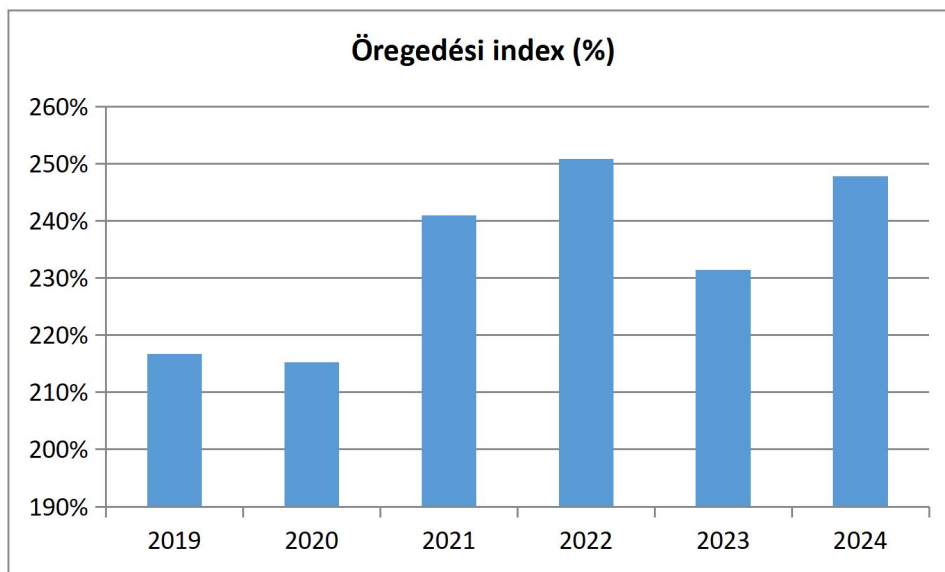
A szociális jogokat az állam a társadalombiztosítás útján és a szociális igazgatás és szociális intézmények fenntartása által garantálja.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	156	72	216,67%
2020	155	72	215,28%
2021	159	66	240,91%
2022	163	65	250,77%
2023	162	70	231,43%
2024	166	67	247,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

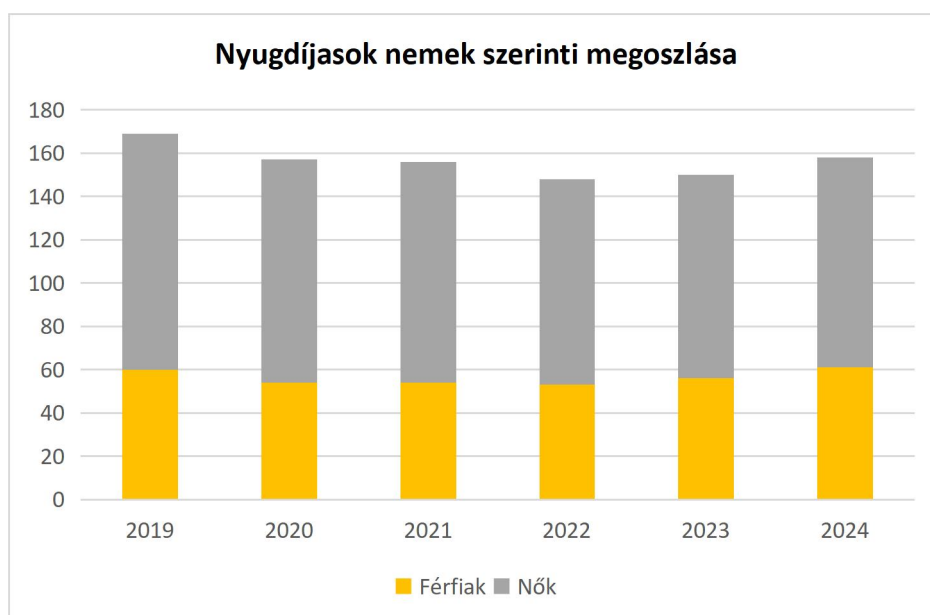
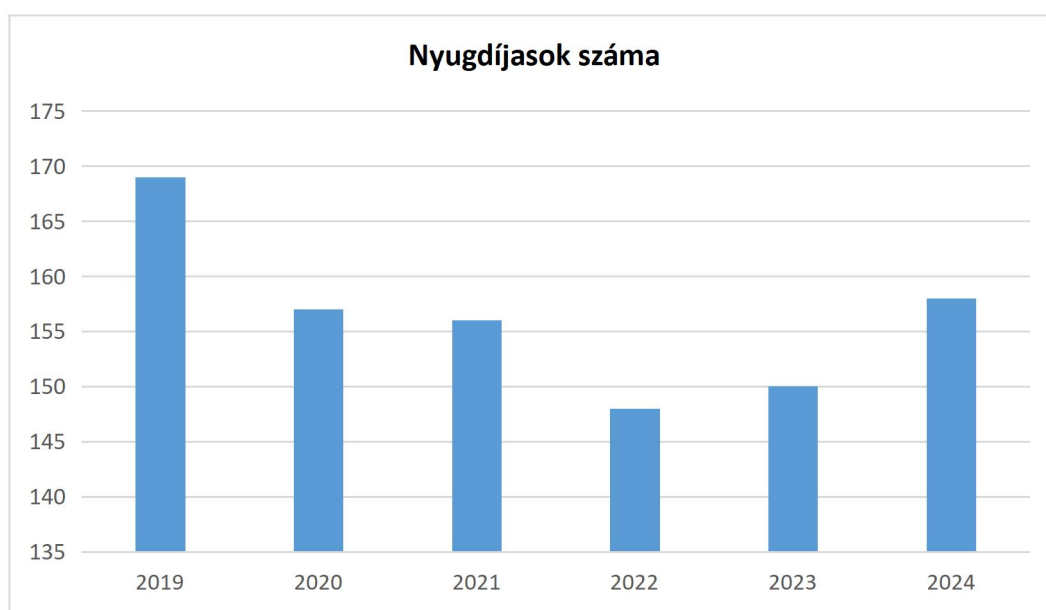

A 6.1 számú táblázat adataiból látható, hogy a település előregedő, az öregedési index folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, azaz a 65 év felettiiek vannak többségben.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	60	109	169
2020	54	103	157
2021	54	102	156
2022	53	95	148
2023	56	94	150
2024	61	97	158

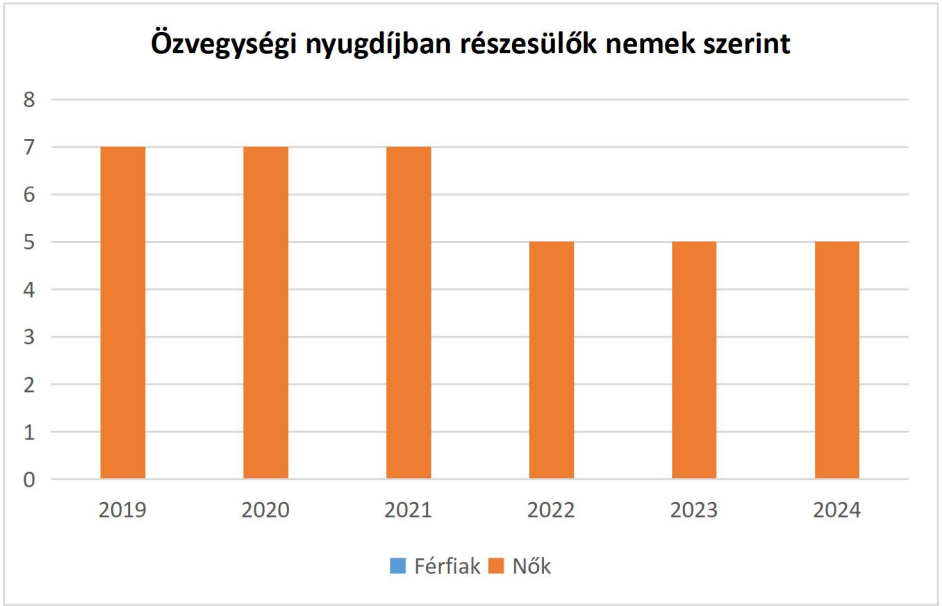
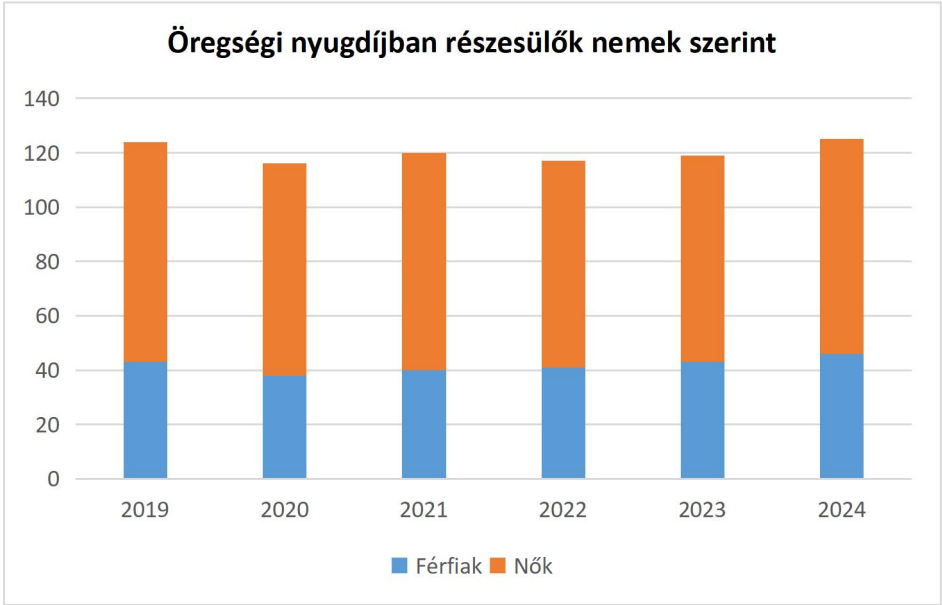
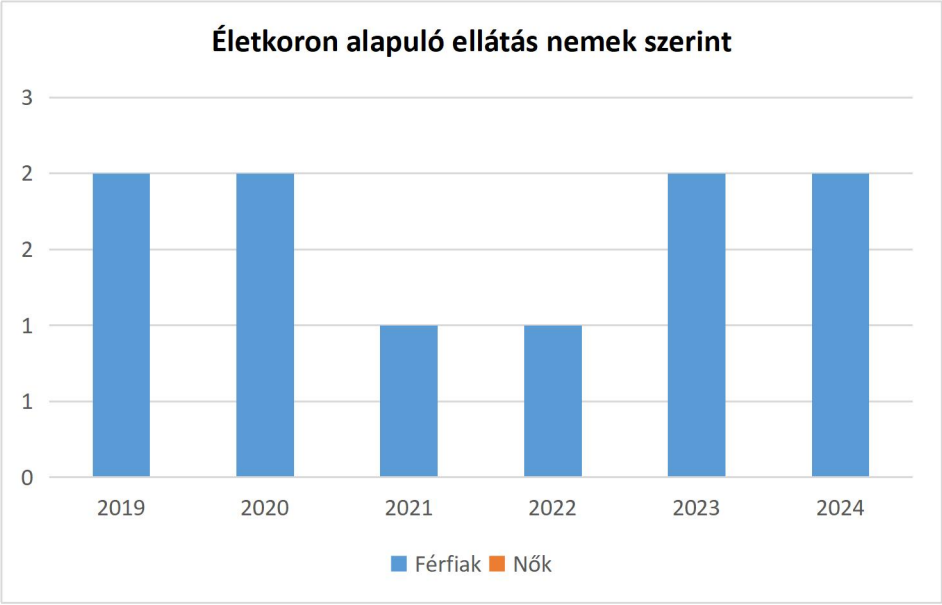
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	2	0	43	81	0	7	2
2020	2	0	38	78	0	7	3
2021	1	0	40	80	0	7	3
2022	1	0	41	76	0	5	3
2023	2	0	43	76	0	5	3
2024	2	0	46	79	0	5	3

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A 6.1.1. számú– Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma és a 6.1.2. számú - Nyugdíjszerű ellátások táblázatok mutatja, hogy bármely nyugdíjszerű ellátást vizsgálva, kivéve az életkoron alapuló ellátást, településünkön nagyobb számban vannak a női nyugdíjasok.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Zalabaksa községben nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy milyen mértékű az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az önkormányzatnak nincs saját intézménye, így nincs lehetőség a foglalkoztatásra, és nincs tudomásunk a foglalkoztatásukat támogató egyéb programokról sem.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piacidiszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	12	18	14	22	24	17
41-45 év (TS 042)	Fő	4	6	2	2	3	0
	%	33,33%	33,33%	14,29%	9,09%	12,50%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	2	1	2	1
	%	16,67%	5,56%	14,29%	4,55%	8,33%	5,88%

51-55 év (TS 044)	Fő	0	3	0	3	4	1
	%	0,00%	16,67%	0,00%	13,64%	16,67%	5,88%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	3	1	2	2
	%	8,33%	5,56%	21,43%	4,55%	8,33%	11,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	2	3	5	5	5
	%	0,00%	11,11%	21,43%	22,73%	20,83%	29,41%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén 6.2. számú tábla adataiból nem szűrhető le egyértelműen, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés az idősöket illetően, viszont esetlegesen következtetések levonhatók az adatokból.

2019 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 58,33%-ot képviselt, ami magasnak mondható, közülük az 56 év feletti 8,33%-ot képviselnek.

2020 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 72,23%-ot képviselt, ami nagyon magasnak mondható, közülük az 56 év feletti 11,11%-ot képviselnek.

2021 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 71,44%-ot képviselt, ami nagyon magasnak mondható, közülük az 56 év feletti 21,43%-ot képviselnek.

2022 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 54,56%-ot képviselt, ami jelentős csökkenést jelent az előző évekhez képest, közülük az 56 év feletti 22,73%-ot képviselnek.

2023 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 66,66%-ot képviselt, ami ismét magasabb, mint az előző év, közülük az 56 év feletti 20,83%-ot képviselnek.

2024 évben a nyilvántartott álláskeresőik közül az idősödő, 41 év feletti korosztály összesen 52,93%-ot képviselt, ami újra csökkenést jelez, közülük azonban az 56 év feletti 29,41%-ot képviselnek, ami nagyon magasnak mondható, hiszen közel a nyilvántartott munkanélküliek harmada 61 éves kor feletti.

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy ezen a területen jogsértés történt volna, viszont az adatokból egyértelműen látható, hogy az idősebb korosztályok elhelyezkedési lehetőségei sokkal rosszabbak, mint a fiatalabb generációké.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

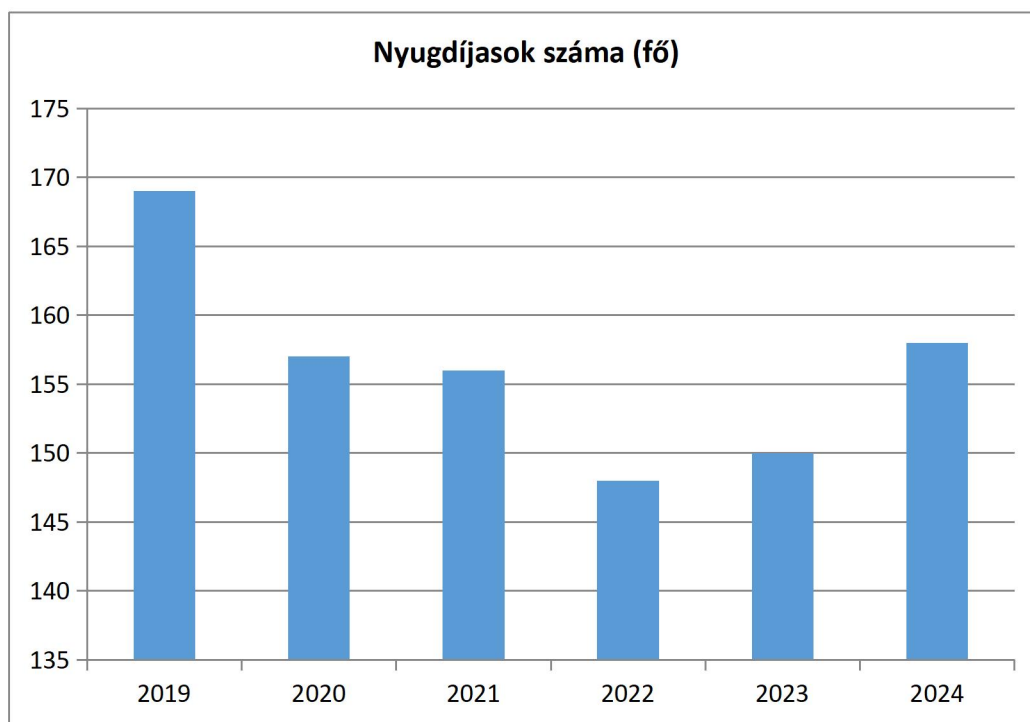
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Zalabaksa községben található Egészségházban az idősök igénybe vehetik a háziorvosi, fogorvosi alapellátást, és a 10 km-re található Lentiben és a 35 km-re található Zalaegerszegen pedig az egészségügyi szakellátást. A szociális alapszolgáltatások közül elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Meggyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	60	109	169
2020	54	103	157
2021	54	102	156
2022	53	95	148
2023	56	94	150
2024	61	97	158

Forrás: TeIR, KSH Tstar

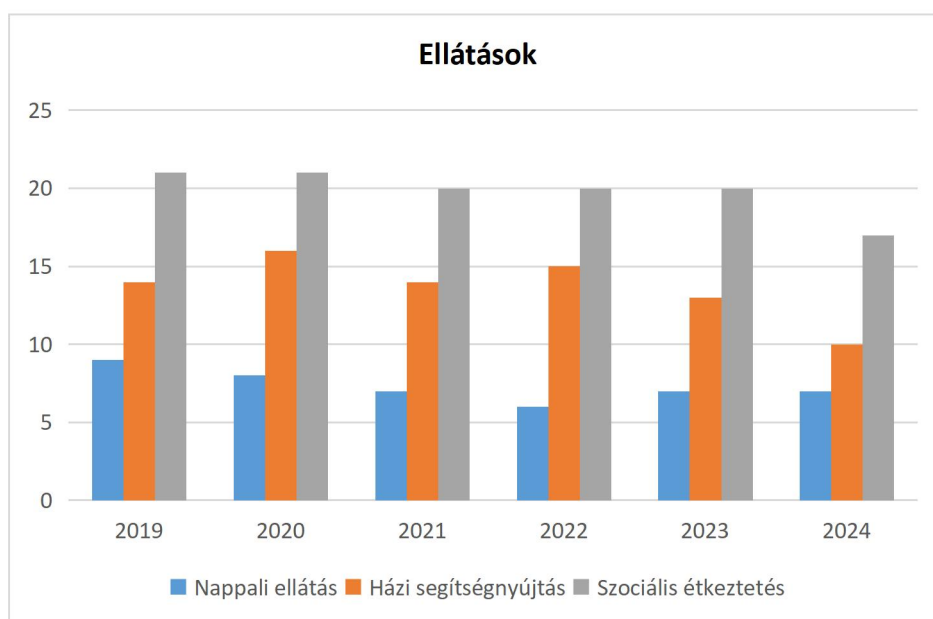
A 6.3. számú– Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma táblázat mutatja, hogy bármely nyugdíjszerű ellátást vizsgálva településünkön nagyobb számban vannak a női nyugdíjasok, majdnem kétszerese.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
----	---	---	---	---

		129)		
	Fő	Fő	fő	fő
2019	156	9	14	21
2020	155	8	16	21
2021	159	7	14	20
2022	163	6	15	20
2023	162	7	13	20
2024	166	7	10	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok, és növekszik az özvegyek aránya, azon belül is a nőké. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés. Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősök. Az idősödéssel mindinkább az "5 I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: immobilitás (mozgásképtelenség), instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), intellektuális hanyatlás, az iatrogénia (az egészségügyi ártalmak) és az inkontinencia (vizelet-, székletváladékos problémák).

Azt, hogy az idősek hogyan élik meg ezt a helyzetüket, nagymértékben függ a társadalom, és az őket körülvevő szűkebb környezet nyújtotta életkörülményektől, a velük szemben tanúsított magatartástól. Sokszor nehezíti a helyzetet, hogy a család aktív tagjai távol vannak. Máshol laknak, máshol dolgoznak vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idős családtaggal való törődésre. Ennek következményeként megnő a személyes

gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívások elé állítja az önkormányzatokat.

A nappali ellátás olyan szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Zalabaksán – nem önkormányzati fenntartásban – működik egy bentlakásos ellátást nyújtó otthon, a KOLPING Gondozási Központ, amely segítséget nyújt a kerkabarabási önkormányzatnak is, a rászorulóknak igényeinek kielégítésében. Mivel az otthon megyei hatáskörű, a várólista hosszú, de az otthon vezetése partner a környező településekről érkező rászorulóknak elsődleges elhelyezésében. Az otthon a bentlakásos ellátáson túl ellátja a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a nappali ellátást is.

A 6.3.1. számú - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma táblázat mutatja, hogy 2019 évtől 2024 évi vizsgált időszakban viszonylag azonos a 65 év felettiek száma, kis növekedés mutatkozik. Nappali ellátásban részesülők számának csökkenő tendenciát mutat, 2019-ben 9 fő, 2024-ben 7 fő részesült nappali ellátásban. A házi segítségnyújtásban részesülő személyek és szociális étkeztetésben részesülő személyek száma, hasonlóan a nappali ellátásban részesülő személyek számához, évről évre csökkenő tendenciát mutat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A községben élő idős emberek igénybe vehetik a Művelődési Házban működő internettel ellátott számítógépeket, valamint a könyvtárat. A Művelődési Ház akadálymentesített, ezért az idősebb, mozgásszervi megbetegedéssel küzdő korosztály számára is elérhető. Az önkormányzat igyekszik életkori sajátosságaiknak megfelelően bevonni őket a helyi programokba, szállításukat korábban nem tudta megoldani az önkormányzat, de 2014.09.01. napjától működik falugondnoki szolgálat, mellyel a közfeladatok ellátása megoldhatóvá vált. A nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak, az egyszemélyes háztartásokban élő 95 %-a nő, elmagányosodásuk, elszigeteltségük megszüntetése miatt a helyi programokba bevonjuk őket.

c) idős emberek informatikai jártassága;

Az önkormányzat nem rendelkezik megfelelő adatokkal arra vonatkozólag, hogy az idősebb korosztály mennyire ismeri a számítógépet, és szeretnék-e informatikai tudásukat fejleszteni. Ezért a közeljövőben felmérés útján fel szeretnénk térképezni, hogy az érintett célcsoport ismeri-e a számítógépet, tudja-e kezelni. Amennyiben az adatgyűjtés eredménye arra enged következtetni, hogy az idősebb korosztály informatikai jártassága messze elmarad a többi korosztályétól, de van igényük az ismeretek elsajátítására, akkor szeretnénk megoldást találni erre a problémára. Szeretnénk minél több idős ember informatikai jártasságát növelni, hogy képesek legyenek eligazodni az internet világában, hogy távollévő családtagjaikkal legalább így tudjanak kapcsolatot tartani.

d) a generációk közötti programok.

Az önkormányzat a generációk közötti szakadék csökkentése érdekében, a különböző korosztályok összehozása céljából, a különböző hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni érzékenyítés szem előtt tartásával szervezi programjait. Ilyen pl. a családi nap, az idős emberek napja is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat a helyi rendezvényei megszervezésekor fokozott figyelmet szentel az idősebb korosztály életkori sajátosságainak, illetve minden évben megrendezésre kerül az idősek napja rendezvény, melyen az önkormányzat műsorral, közösen elköltött ebéddel köszönti fel a szépkorúakat.

Önkormányzatunknak azonban nemcsak a szabadidő kulturált eltöltésének lehetőségéről kell gondoskodni, hanem fokozottan gondoskodnia kell a koruk miatt már eleve esendőbbé vált idősek anyagi segítségén kívül a bűnözéstől történő megóvásukról is. A folyamatos figyelemfelkeltésen, felvilágosításon, felhíváson túl, szükség van megfelelő technikai riasztórendszerek, térfigyelők, telefonos segítség-hívó rendszerek meglétére és kiépült közvilágításra is, melyek segítségével javíthatjuk az idősek, egyedülállók biztonságérzetét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek nem megfelelő tájékozottsága	Megelőző előadások szervezése a közbiztonságot érintően
Egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetatlensége.	Célzott egészségügyi programok szervezése a célcsoportnak

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan kevés rendelkezésre álló statisztikai adat van, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékoságügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a main streaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és tegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékoságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nem csak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

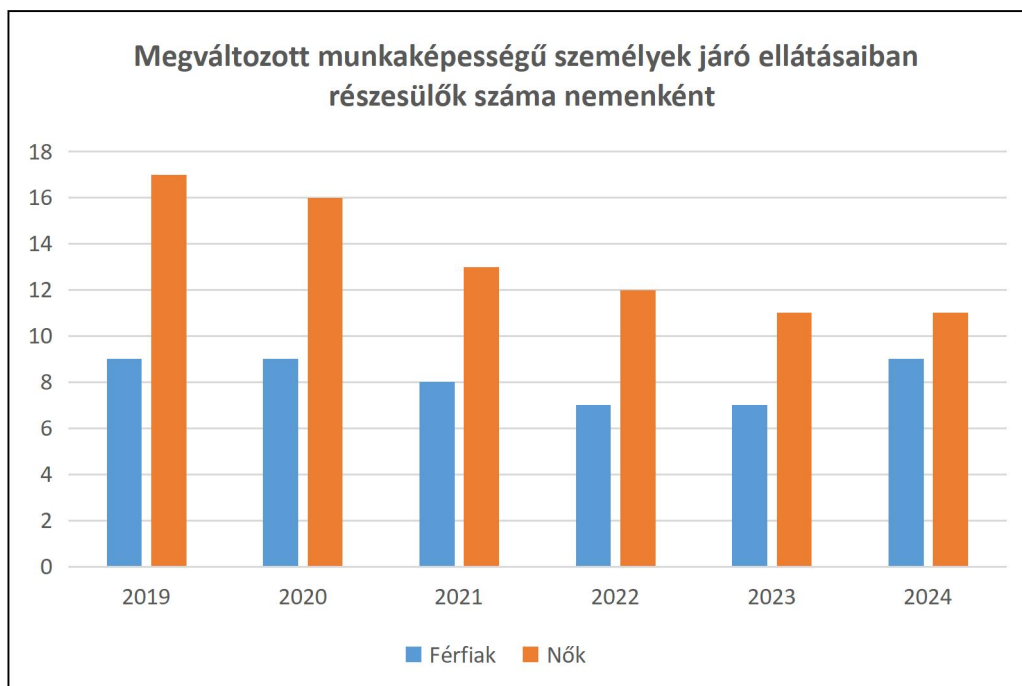
7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
----	--	--	----------

2019	9	17	26
2020	9	16	25
2021	8	13	21
2022	7	12	19
2023	7	11	18
2024	9	11	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zalabaksa községben 2019-ben 9 fő férfi és 17 fő megváltozott munkaképességű nő élt, akik megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesültek. A férfiak esetében 2021-2023-ig kevesebb volt a megváltozott munkaképességű személyek száma, amely 2024-ben ismét emelkedett és 9 főt tartunk nyilván. A nők esetében folyamatos csökkenésről beszélhetünk, 2024. évben már 11 nő részesült ezen ellátásban.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0

2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Zalabaksa községben a vizsgált 2019-2024 években fogyatékos személy nem részesült nappali ellátásban a 7.1.2. tábla adatai alapján.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő személyek esetében is fontos szempont az integrált foglalkoztatás. A megváltozott munkaképességű/ fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására az állam is ösztönzi a foglalkoztatókat. A rehabilitációs hozzájárulást, mint fizetési kötelezettséget, azzal a céllal vezették be, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítsék, rehabilitációjukat szolgálják. Azoknak a munkáltatóknak kell számolniuk vele, akiknél a munkavállalók száma a 25 főt meghaladja, és az általuk foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát (kötelező foglalkoztatási szint) Mértéke a tárgyév első napján megállapított alaphér kötelező legkisebb összegének kilencszerese/fő/év. (2018-ban $138.000 \times 9 = 1.242.000$ Ft / fő/év) Éves összege a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám, valamint a rehabilitációs hozzájárulás szorzata. Az ügyfelek foglalkoztatásának másik ösztönző eszköze a rehabilitációs kártya. - Rehabilitációs kártya A munkaadó szociális hozzájárulási adókedvezményt vehet igénybe annak a megváltozott munkaképességű személynek az adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyára tekintettel, az ezt terhelő számított adóból, aki érvényes rehabilitációs kártyával rendelkezik A kedvezmény mértéke az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér – de legfeljebb a minimálbér kétszeresének – 27 százaléka. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani 135 kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti. A fogyatékosok nehezen találnak munkát, ezért legtöbbjük segélyből, rokkantsági, illetve egyéb nyugdíjszerű ellátásból kénytelen élni. A fogyatékossg szegénységhez, vagy nyomorhoz vezethet. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma.

A helyi önkormányzat nem foglalkoztat fogyatékkal élő személyeket.

Zalabaksán a KOLPING Gondozási Központ akadálymentesített, így tudna a fogyatékkal élők számára munkát biztosítani.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Helyben munkavállalást segítő lehetőségekről nincs tudomásunk, viszont a közel található Lenti városban van rá lehetőség. Azon személyeknek, akik fogyatékoságuk jellegéből, mértékéből adódóan nem felelnek meg az elsődleges munkaerő-piacon támasztott követelményeknek, az akkreditált foglalkoztatóknál történő munkavállalás, illetve a szociális foglalkoztató lehet a megoldás. Lentiben fogyatékos személyek foglalkoztatását biztosító munkahely az Alfa Rehabilitációs Nonprofit Kft., amely akkreditált foglalkoztató – korábban védett munkáltató -, amely azt jelenti, hogy kizárólag olyan munkavállalókat foglalkoztat, akik megváltozott munkaképességűek. A Budapesten székhellyel rendelkező cég Lentiben telephellyel működik, ahol infúzió összeszerelése a munkavállalók feladata.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy a községben élő fogyatékkal élőket éri-e hátrányos megkülönböztetés.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Jelenleg nincs lehetőség az önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok igénybevételére a fogyatékkal élők számára Zalabaksa községben.

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ 2011. 06. 05. napján kezdte meg működését. Lenti Város Önkormányzata egy Európa Unió pályázat keretében a Dr. Hetés Ferenc Szakorvosi Rendelőintézet felújításával összekapcsoltan hozta létre az intézményt. A pályázat lezárása után a feladatellátást a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet vette át az Önkormányzattól 50 évre.

Harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését. Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül.

Az Intézmény napközbeni felügyeletet, foglalkozásokat, programokat, igény szerint egyszeri főétkezést biztosít gondozottjainak munkanapokon. Szükség esetén gondozási, ápolási szolgáltatásokat nyújt. Az alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, a személyes tisztálkodás biztosítása, a személyes ruházat tisztításának biztosítása, szükség szerint az egészségügyi alapellátáshoz és a szakellátásokhoz való hozzájutás megszervezése is a feladataink közé tartozik.

A szolgáltatás programjainak összeállítása során előtérbe kerül az igénybevevők meglévő képességeiknek fejlesztése, szinten tartása, életkoruknak, egészségi állapotuknak megfelelő hasznos tevékenységbe való bekapcsolása. Olyan foglalkozásokat szervezünk, amelyek elősegítik a közösségi beilleszkedést, a lehetőség szerinti önálló életvitelt. A szabadidő eltöltéséhez optimális feltételeket biztosítunk, megfelelő testi-lelki gondozást nyújtunk. Hivatalos ügyek intézésének segítségével, szakmai információk nyújtásával a rászorulóknak környezetükbe való integrálását erősítjük. A nappali ellátás kereteiben való gondoskodás megelőzi a családjától való teljes függőség kialakulását, illetve az inaktív életformát.

Az intézmény helyet biztosít speciális önszerveződő csoportok működésének, fogyatékos személyeket tömörítő egyesületeknek. Kapcsolatot tartanak érdek-képviselői szervezetekkel.

Biztosítani tudják a jelnyelvi tolmács elérését és gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás segítését.

A szabadidő sokszínű, tartalmas eltöltése mellett a saját készségek, képességek megerősítése a cél, törekedve a fokozatos önállóságra. Céljuk a magas színvonalú és folyamatosan megújulni képes intézményi működés megvalósítása, hangsúlyt fektetve az egyéni bánásmódra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Településünkön a szociális étkeztetés ellátása társulások formájában történik a településen, amely jelenleg a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény feladatai közé tartozik. A társulás hét településre vonatkozóan (Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztapáti, Szilvagy és Zalabaksa) juttatja el a szociális ebédet a rászorulóknak. A társulás székhelye Zalalövő, a szociális étkeztetés lebonyolításában a 7 faluban működő falu- és tanyagondnoki szolgálatok működnek közre. Az étkeztetést a Kolping Gondozási Központból oldja meg önkormányzatunk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Zalabaksa településen nem működik fogyatékos személyek részére sem egészségügyi, sem rehabilitációs intézmény. Egyedi igények alapján falugondnoki szolgáltatás igénybevételével ingázással oldjuk meg Lenti, illetve Zalaegerszeg városokba történő eljutással a különféle egészségügyi és rehabilitációs intézményekbe.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületeink csak részben akadálymentesítettek.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A Zalabaksán található, önkormányzat részbeni tulajdonát képező Egészségház fizikai akadálymentesítési megtörtént, a KOLPING Gondozási központ teljes körűen akadálymentesített, a többi, közszolgáltatást nyújtó épület akadálymentesítése még nem történt meg.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A községben nincs akadálymentesített munkahely.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Nem akadálymentesített.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A következő helyi szolgáltatások állnak rendelkezésre: egészségügyi alapellátás, szociális alapellátások, tanyagondnoki szolgálat.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Zalabaksán nem érvényesül a pozitív diszkrimináció jelensége.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat a helyi rendezvényei megszervezésekor fokozott figyelmet szentel arra, hogy a fogyatékkal élő személyek is akadálymentesen igénybe tudják venni, látogatni a programokat. Ezt a célt szolgálja, az is, hogy minden középületünk akadálymentes. Külön, csak fogyatékkal élő személyek részére szervezett programjaink nincsenek, önkormányzatunk azt az elvet vallja, hogy nem elkülöníteni, hanem mindenbe be kell vonni a fogyatékkal élőket is. Így ők is hasznos, tevékeny személyeknek érzik magukat azáltal, hogy egészséges társaikkal közösen tudnak részt venni bármilyen programon, rendezvényen.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten a településünk lakói segítő szándékkal és figyelemmel fordul a fogyatékkal élők felé. Önkormányzatunk rendkívüli szociális támogatással is segíti a fogyatékkal élőket, hisz ők anyagi téren is hátrányt szenvednek egészséges társaikhoz képest.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége. Szükséges szűrő programokra történő eljutás nehézsége.	Adatgyűjtés, igényfelmérés, előadások, szűrőprogramok szervezése
Akadálymentesítettség hiánya	Teljes akadálymentesítés megvalósítása
Kevés a fogyatékkal élő személyek részére programok, rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére szervezett foglalkozás.	Fogyatékkal élő személyek részére programok, rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére foglalkozások szervezése, pályázatok figyelése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a belterületi, külterületi utak, hidak, járdák állapota nem megfelelő.	A belterületi, külterületi utak, hidak, járdák minőségének javítása, kerékpárút létesítése, közlekedési jelzőtáblák cseréje
Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek egy része elavult, műszakilag leromlott állapotban van.	Az elavult, műszakilag leromlott állapotban lévő önkormányzati tulajdonban lévő épületek teljes külső-belső felújítása (szükség esetén tetőhéjazat, csatorna, szigetelés, nyílászáró csere, vizesblokk felújítás, burkolatcsere, stb.), kerítés építés, tárolóhelyisége építése, melléképületek felújítása, parkolók építése, autóbuszváró felújítása, esőbeállók felújítása, cseréje
Az önkormányzati tulajdonban lévő önkormányzati épületek energetikailag részben korszerűek.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati tulajdonban lévő épületekben-épületeken.
Nem teljesen akadálymentesek az önkormányzati tulajdonban álló épületek.	Teljes akadálymentesítés megvalósítása az önkormányzati tulajdonban álló épületekben.
Aktív szabadidő eltöltésére kevés a terület, hiányos az óvoda külső játszótere, illetve elavult a meglévő sportlétesítmény.	Akadálymentes játszótér, felnőtt sportpark építése valamennyi korosztály számára, közösségi szabadtéri színpad -rendezvényter építése, helyi termelői piac építése, óvodai játszótér bővítése, sportöltöző felújítása, bővítése, vizesblokk kialakítása, lelátó építése
A közterületek állapota elhanyagolt, régiek az utcanév táblák, eligazító táblák, hirdetőtáblák.	Parkosítás, virágosítás valamennyi közterületen, utcanév táblák, eligazító táblák felújítása, cseréje, térfigyelő rendszer kiépítése
Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok karbantartása nehézkes.	Gépbeszerzés.
Közműhálózat elavult, ár- és belvízvédelmi létesítmények felújításra szorulnak.	Ivóvíz- és szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója, árvízvédelmi gátak bővítése, karbantartása, a település belterületén a Kerkapatak ártér védőgátjának rehabilitációja, belvízrendezés
Temetői létesítmények elavultak	Komplett temető rehabilitáció végrehajtása,

	vízellátás megoldása, vizesblokk építése, halotthűtő cseréje, tájékoztató táblák kihelyezése, kerítés felújítása
--	--

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Egyházi, civil szervezetek:

- Római Katolikus Egyház – Zalabaksai Egyházközösség,
- Zalabaksai Hagyományápoló, Kertbarát és Kulturális Egyesület,
- Községi Sportegyesület,
- Ifjúsági Kulturális Egyesület,
- Vidéken Élők Esélyeiért Egyesület,
- Borostyán Szövetkezet,
- KOLPING,
- CARITAS Segélyszervezet

A közfeladatok ellátásában részt vevő szervezetek:

- az oktatás-nevelés terén a közfeladatot ellátók (óvoda): 1
- az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén tevékenykedők (Művelődési Ház, Könyvtár): 2
- a célcsoportok életfeltételeinek jobbítása érdekében egészségügyi, humán, mentálhigiénés, szociális jellegű szolgáltatásokat nyújtók (védőnő, háziorvos, fogorvos): 3
- közétkeztetésben részt vevők (KOLPING Gondozási központ): 1

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Zalabaksán az egyházi és a civil szervezetek tevékenysége jelentős. A helyi lakosság szép számban vesz részt az ilyen programokon. Az önkormányzat a költségvetési rendeletében meghatározottak szerint támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit. A civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Lenti Kistérség Többcélú Társulása:

Önkormányzatunk a társulás keretében gondoskodik a központi orvosi ügyelet, mint kötelező önkormányzati feladat ellátásáról.

Intézményfenntartó Társulás Csesztreg:

Önkormányzatunk a társulással kötött köznevelési szerződés keretében gondoskodik az óvodai feladatok ellátásáról.

Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére:
Önkormányzatunk nőket, családanyákat segítő megállapodást kötött Lenti Város Önkormányzatával a gyermekek bölcsődei elhelyezésére.

Megállapodás Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztaapáti, Szilvagy Községek Önkormányzataival az egészségügyi alapellátásra:

Önkormányzatunk a háziorvosi, fogorvosi feladatok ellátására kötött megállapodást.

Megállapodás Lenti Város Önkormányzatával:

A családsegítés, gyermekjóléti alapszolgáltatás, mint kötelező önkormányzati feladat ellátásáról.

Megállapodás a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézménnyel:

házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés feladat ellátására

Megállapodás Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft-vel(8900, Zalaegerszeg, Gasparich u.26.)
Települési szilárd hulladék gazdálkodási közfeladat ellátására.

Megállapodás a Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal létrehozására:

Önkormányzatunk az önkormányzati és a lakosság közigazgatási ügyeinek intézésére Zalabaksa székhellyel megállapodást kötött a hivatal létrehozására Kálócfa, Kerkabarabás, Kozmadombja, Pórszombat, Pusztaapáti, Szilvagy településekkel.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Zalabaksán nincs nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Községünkben nem jellemző a for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP elkészítésében részt vevő partnerek:

- Zalabaksa Község Önkormányzata
- "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat
- Védőnői szolgálat
- Háziorvos
- Falugondnoki szolgálat
- Házigondozói szolgálat
- Körzeti megbízott
- Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatal

A partnerek bevonása írásbeli meghívóval történik, majd fórum szervezésével kívánjuk feltárni a mélyszegénységben élők, illetve romák, nők, idősek, gyermekek és fogyatékkal élők helyzetét, valamint beazonosítani a problémákat, majd megoldást találni a meglévő problémákra.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek, civil szervezetek képviselői. A személyes, valamint az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, a programtervezet véleményezésére, majd az intézkedési terv megalkotására koncentrált. A www.zalabaksa.hu honlapon az elfogadott esélyegyenlőségi koncepció a továbbiakban hozzáférhető lesz, így az esélyegyenlőségi intézkedéseket széles körben megismerik és biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pénzgazdálkodási hiányosságok	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása
	Adathiány a felnőttoktatásban résztvevőkről	adatgyűjtés a munkaügyi központ és a felnőttoktatási intézményekkel való kapcsolatfelvétellel, tájékoztatás, információ nyújtás az alacsony iskolázottság javítására
Gyermekek	Az anyák munkaerő-piaci elhelyezkedésének segítése a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásával	A 7 településnek egy bölcsődei szolgáltatás létrehozása
	Kisgyermekek szabadidős tevékenysége lehetőségének hiánya, kevés sportolási lehetőség	Játszótér építése
Idősek	Idősek nem megfelelő tájékozottsága	Megelőző előadások szervezése a közbiztonságot érintően
	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége.	Célzott egészségügyi programok szervezése acélcsoportnak
Nők	3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása nembiztosított	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 településen közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása
Fogyatékkal élők	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége. Szükséges szűrő programokra történő eljutás nehézsége.	Adatgyűjtés, igényfelmérés, előadások, szűrőprogramok szervezése
	Akadálymentesítettség hiánya	Teljes akadálymentesítés megvalósítása

	Kevés a fogyatékkal élő személyek részére programok, rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére szervezett foglalkozás.	Fogyatékkal élő személyek részére programok, rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére foglalkozások szervezése, pályázatok figyelése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A településen a belterületi, külterületi utak, hidak, járdák állapota nem megfelelő.	A belterületi, külterületi utak, hidak, járdák minőségének javítása, kerékpárút létesítése, közlekedési jelzőtáblák cseréje
	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek egy része elavult, műszakilag leromlott állapotban van.	Az elavult, műszakilag leromlott állapotban lévő önkormányzati tulajdonban lévő épületek teljes külső-belső felújítása (szükség esetén tetőhéjazat, csatorna, szigetelés, nyílászáró csere, vizesblokk felújítás, burkolatcsere, stb.), kerítés építés, tárolóhelyisége építése, melléképületek felújítása, parkolók építése, autóbuszváró felújítása, esőbeállók felújítása, cseréje
	Az önkormányzati tulajdonban lévő önkormányzati épületek energetikailag részben korszerűek.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati tulajdonban lévő épületekben-épületeken.
	Nem teljesen akadálymentesek az önkormányzati tulajdonban álló épületek.	Teljes akadálymentesítés megvalósítása az önkormányzati tulajdonban álló épületekben.
	Aktív szabadidő eltöltésére kevés a terület, hiányos az óvoda külső játszótere, illetve elavult a meglévő sportlétesítmény.	Akadálymentes játszótér, felnőtt sportpark építése valamennyi korosztály számára, közösségi szabadtéri színpad -rendezvenytér építése, helyi termelői piac építése, óvodai játszótér bővítése, sportöltöző felújítása, bővítése, vizesblokk kialakítása, lelátó építése
	A közterületek állapota elhanyagolt, régiek az utcanév táblák, eligazító táblák, hirdetőtáblák.	Parkosítás, virágosítás valamennyi közterületen, utcanév táblák, eligazító táblák felújítása, cseréje, térfigyelő rendszer kiépítése
	Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok karbantartása nehézkes.	Gépbeszerezés.
	Közműhálózat elavult, ár- és belvízvédelmi létesítmények felújításra szorulnak.	Ivóvíz- és szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója, árvízvédelmi gátak bővítése, karbantartása, a település belterületén a Kerka-patak ártér védőgátjának rehabilitációja, belvízrendezés
	Temetői létesítmények elavultak	Komplett temető rehabilitáció végrehajtása, vízellátás megoldása, vizesblokk építése, halotthűtő cseréje, tájékoztató táblák kihelyezése, kerítés felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalomba történő integrálása megvalósul, és az őket támogató programok sikeresnek bizonyulnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkát találjanak az életszínvonaluk növelése érdekében.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, mind a nevelés-oktatás, mind pedig a kulturális programokhoz való hozzáférés tekintetében.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek közszolgáltatásokhoz való hozzáférésére, az egyedüllét érzésének csökkentésére, valamint az állandó segítségnyújtás biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a kapcsolódást segítő és széles látáskört biztosító programok szervezését, valamint a közéletbe való részvétel propagálását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes hozzáférésére az egyes programok, rendezvények tekintetében, valamint az önbecsülésük erősítése érdekében a foglalkoztatottságuk növelésére tett intézkedések vonatkozásában.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Biztonságos közlekedés	A településen a belterületi, külterületi utak, hidak, járdák állapota nem megfelelő.	A biztonságos közlekedés érdekében a belterületi, külterületi utak, hidak, járdák minőségének javítása, kerékpárút létesítése, közlekedési jelzőtáblák cseréje	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. A belterületi, külterületi utak, hidak, járdák minőségének javítása, kerékpárút létesítése, közlekedési jelzőtáblák cseréje	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	A belterületi, külterületi utak, hidak, járdák 100%-os felújítása, kerékpárút létesítése, közlekedési jelzőtáblák cseréje 100%-ban	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önrő	2027. HEP végéig	nem releváns
2	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek, melléképületek komplett felújítása.	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek egy része elavult, műszakilag leromlott állapotban van.	Az elavult, műszakilag leromlott állapotban lévő önkormányzati épületek teljes külső-belső felújítása (szükség esetén tetőhéjzat, csatorna, szigetelés, nyílászáró csere, vizesblokk felújítás, burkolatcsere, stb.), kerítés építés, tárolóhelyiségek építése, melléképületek felújítása, parkolók építése, autóbuszváró felújítása, esőbeállók felújítása, cseréje.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Az elavult, műszakilag leromlott állapotban lévő önkormányzati tulajdonban lévő épületek teljes külső-belső felújítása (szükség esetén tetőhéjzat, csatorna, szigetelés, nyílászáró csere, vizesblokk felújítás, burkolatcsere, stb.), kerítés építés, tárolóhelyiségek építése, melléképületek felújítása,	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek, melléképületek komplett felújítása.	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önrő	2027. HEP végéig	nem releváns

						parkolók építése, autóbuszváró felújítása, esőbeállók felújítása, cseréje							
3	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Az önkormányzati tulajdonban lévő önkormányzati épületek energetikailag részben korszerűek.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati tulajdonban lévő épületekben-épületeken.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Energetikai korszerűsítés az önkormányzati tulajdonban lévő épületekben-épületeken.	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	100%-os energetikai korszerűsítés az önkormányzati tulajdonban lévő épületekben-épületeken.	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
4	Akadálymentes önkormányzati épületek	Nem teljesen akadálymentesek az önkormányzati tulajdonban álló épületek.	Teljes akadálymentesítés az önkormányzati tulajdonban álló épületekben.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Teljes akadálymentesítés megvalósítása az önkormányzati tulajdonban álló épületekben.	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Teljes akadálymentesítés és megvalósítása az önkormányzati tulajdonban álló épületekben.	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
5	Akadálymentes közösségi terek	Aktív szabadidő eltöltésére kevés terület, hiányos az óvoda külső játszótere, illetve elavult a meglévő sportlétesítmény.	Akadálymentes játszótér, felnőtt sportpark építése valamennyi korosztály számára, közösségi szabadtéri színpad - rendezvénytér építése, helyi termelői piac építése, óvodai játszótér bővítése, sportöltöző felújítása, bővítése, vizesblokk kialakítása, lelátó építése.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Akadálymentes játszótér, felnőtt sportpark építése valamennyi korosztály számára, közösségi szabadtéri színpad -rendezvénytér építése, helyi termelői piac építése, óvodai játszótér bővítése, sportöltöző felújítása, bővítése, vizesblokk kialakítása, lelátó építése	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	100%-ban akadálymentes közösségi terek kialakítása.	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
6	A közterületek rendbetétele, térfigyelő rendszer kiépítése	A közterületek állapota elhanyagolt, régiek az utcanév táblák, eligazító táblák, hirdetőtáblák	Parkosítás, virágosítás valamennyi közterületen, utcanév táblák, eligazító táblák felújítása, cseréje, térfigyelő rendszer	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Parkosítás, virágosítás valamennyi	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Parkosítás, virágosítás valamennyi közterületen, utcanév táblák, eligazító táblák	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns

			kiépítése G			közterületen, utcanév táblák, eligazító táblák felújítása, cseréje, térfigyelő rendszer kiépítése			felújítása, cseréje, térfigyelő rendszer kiépítése a településen.				
7	Gépbeszerzés.	Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok karbantartása nehézkes.	Gépbeszerzés	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pályázatfigyelés, gépbeszerzés.	Polgármester, Jegyző	2022. 01. 01. (szombat)	Gépbeszerzés	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
8	Vízhálózat javítása, belvízrendezés.	Közműhálózat elavult, ár- és belvízvédelmi létesítmények felújításra szorulnak.	Ivóvíz- és szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója, árvízvédelmi gátak bővítése, karbantartása, a település belterületén a Kerka-patak ártér védőgátjának rehabilitációja, belvízrendezés	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Ivóvíz- és szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója, árvízvédelmi gátak bővítése, karbantartása, a település belterületén a Kerka-patak ártér védőgátjának rehabilitációja, belvízrendezés	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Ivóvíz- és szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója, árvízvédelmi gátak bővítése, karbantartása, a település belterületén a Kerka-patak ártér védőgátjának rehabilitációja, belvízrendezés a településen	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
9	Temető rehabilitáció	Temetői létesítmények elavultak	Komplett temető rehabilitáció végrehajtása, vízellátás megoldása, vizesblokk építése, halothűtő cseréje, tájékoztató táblák kihelyezése, kerítés felújítása	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Műszaki felmérés, pályázatfigyelés, kivitelezés. Komplett temető rehabilitáció végrehajtása, vízellátás megoldása, vizesblokk építése, halothűtő cseréje, tájékoztató táblák kihelyezése, kerítés felújítása	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Komplett temető rehabilitáció végrehajtása, vízellátás megoldása, vizesblokk építése, halothűtő cseréje, tájékoztató táblák kihelyezése, kerítés felújítása 100%-ban	1 fő koordinátor, pályázati forrás, önerő	2027. végéig	HEP	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása	Pénzgazdálkodási hiányosságok	rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel közép- és hosszú távú cél:	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Újinformációk Roma Stratégia	Intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása bevonása információk átadása,	Jegyző, "Napsugár" Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat, helyi civil szervezetek	2027. 11. 23. (kedd)	Évente alkalommal tanácsadás	2 humán erőforrás, pályázati forrás	Folyamatos érdeklődés mindkét fél részéről		nem releváns

			kapcsolatfenntartás, bevonott személyek számának növelése		(2019-2030)	gyakorlati útmutatás						
2	Adatgyűjtés a felnőttképzésben résztvevők számára	Adathiány felnőttoktatásban résztvevőkről	a- információhoz jutás, hivatalos adatok alapján való kép kialakítása a felnőttoktatásban résztvevők számára - beavatkozások irányának meghatározása - képzéseken, oktatáson való részvétellel az iskolázottság növelése, szakma szerzése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030)	iskolázatlanok számának felmérése (előzetes tájékoztatás, kérdőívek szerkesztése, igényfelmérés, partnerek bevonása) - beérkezett adatok feldolgozása, ezek alapján a képzések, oktatási lehetőségek, anyagi erőforrások felkutatása, képzésekhez hozzájárulás propagálása	Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Képzések sikeres megvalósulása évente egy alkalommal	rövid és közép távon humán, technikai, hosszabb távon pályázatok	Pályázati kiírásnak megfelelően	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A Zalabaksai Közös Önkormányzat bölcsődéje	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 település közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása	Az anyák munkaerő-piaci elhelyezkedésének segítése a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásával	Arculati kézikönyv Gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az igények és a gyereklétszám felmérése Pályázati írás Műszaki és pénzügyi tervek Engedélyek Zalabaksa Község Művelődési központ épületében bölcsődei szolgáltatás kialakítása A szakmai és technikai	Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	A 7 településnek egy bölcsődei szolgáltatás létrehozása	Az ellátás biztosításához szükséges személyzet alkalmazása, az épület belső átalakítása, eszközök beszerzése, pályázati erőforrás	Az állami normatíva segítségével 5 évig az önkormányzatok fenntartják	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 település közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása
2	Játszótér építése	Kisgyermekek szabadidős tevékenységének lehetőségének hiánya, kevés sportolási lehetőség	Rövidtávon gyermekek sportolási lehetőség iránti igényének pontos feltárása Középtávú célként forrás megteremtése sportolási lehetőség eléréséhez, játszótér kialakításához. Hosszú	Gazdasági Program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a-gyermekek sportolási lehetőség iránti igényének felmérése - problémák beazonosítása - szükséges forrás felmérése,	Polgármester, Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Játszótér építése 5 játszótéri elemmel felszerelve	rövid és közép távon humán, technikai, hosszabb távon pályázatok	Pályázati kiírásnak megfelelően	nem releváns

			távú célként: szervezése, pályázat útján játszótersport programok építése			megteremtése - feltárt problémák orvoslása - sportprogramok szervezése - játsszóter építése						
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A Zalabaksai Közös Önkormányzat bölcsődéje	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 település közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása	Az anyák munkaerő- piaci elhelyezkedésének segítése a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásával	Arculati kézikönyv Gazdasági program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021)	Az igények és a gyerekleltésszám felmérése Pályázattírási Műszaki és pénzügyi tervek Engedélyek Zalabaksa Község Művelődési központ épületében bölcsődei szolgáltatás kialakítása A szakmai és technikai	Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	A 7 településnek egy bölcsődei szolgáltatás létrehozása	Az ellátás biztosításához szükséges személyzet alkalmazása, az épület belső átalakítása, eszközök beszerzése, pályázati erőforrás	Az állami normatíva segítségével 5 évig az önkormányzat ok fenntartják	A Zalabaksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 7 település közös bölcsőde szolgáltatás kialakítása
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Időskorú lakosság információval törtéző ellátása	Magas az idősek száma a településen.	Megelőző előadások szervezése egészséget, közbiztonsá got érintően	Gazdasági Program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	Előadások megszervezése és lebonyolítása.	Képviselő-testület, polgármester	2027. 11. 23. (kedd)	Előadások megszervezése és lebonyolítása évente 2 alkalommal	anyagi erőforrás, támogatás, pályáz végéig.	2027. HEP	nem releváns
2	Célzott egészségügyi programok szervezése a célcsoportnak	Egészségügyi prevenációs szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlenség.	Rövid távú cél: adatgyűjtés, felmérés közép- és hosszú távú cél: előadások, szűrőprogramok szervezése	Gazdasági Program	• Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	a célcsoport intézkedésbe vonása szervezés, szakemberek felkutatása, szűrő vizsgálatok	Jegyző, "Napsugár" Család-és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat vezetője, helyi civil szervezetek vezetői	2027. 11. 23. (kedd)	Évente alaklommal szűrőprogram megvalósítása	Pályázati forrás, 1 fő koordinátor biztosított	2027. HEP végéig	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Pályázatok figyelése, akadálymentesít és megoldása	Akadálymentesített g hiánya	Teljes akadálymentesítés megvalósítása	Gazdasági Program	Országos Fogyatékoságü gyi Program (2015-2025)	intézkedésbe bevonni kívánt intézmények felkutatása, tervez és, kivitelezés	Polgármester	2027. 11. 23. (kedd)	Teljes akadálymentesít és megvalósítása	pályázati forrás vagy egyéb lehetőség	Pályázati kiírásnak megfelelően	nem releváns
2	Célzott egészségügyi programok szervezése a célcsoportnak	Egészségügyi prevenációs szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlenség. Szükséges szűrő programokra törtéző eljutás nehézsége.	rövid távú cél: adatgyűjtés, felmérés közép- és hosszú távú cél: előadások, szűrőprogramok szervezése	Megállapodás Lenti Város Önkormányzatá val családsegítés, gyermekjóléti alapszolgáltatás, mint kötelező	Országos Fogyatékoságü gyi Program (2015-2025)	a célcsoport intézkedésbe vonása szervezés, szakemberek felkutatása, szűrő vizsgálatok	Jegyző, "Napsugár" Család-és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat, Polgármes ter	2027. 11. 23. (kedd)	Évente szűrőprogram megvalósítása	pályázati forrás humán erőforrás	Elegendő forrás álljon rendelkezésre a programok lebonyolítására .	2027. HEP végéig

				önkormányzati feladat ellátásáról								
3	Fogyatékkal élők szabadidejük hasznos eltöltése	Kevés a fogyatékkal élő személyek részére programok, rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére szervezett foglalkozás.	rövid távú cél: adatgyűjtés, felmérés közép- és hosszú távú cél: programok szervezése szervezése	Gazdasági Program	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	A célcsoport intézkedésbe vonása szervezés, szakemberek felkutatása programok lebonyolítása rendezvények, szabadidő hasznos eltöltésére foglalkozások szervezése, pályázatok figyelése	Jegyző	2027. 11. 23. (kedd)	Évente alkalommal programok lebonyolítása	2 Pályázati forrás, önerő. 1 fő koordinátor biztosított.	2027. HEP végéig	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével **tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális)** az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Zalabaksa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Zalabaksa község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 51/2022. (XI. 23.) Kt. határozatával elfogadta.

III. Zalabaksa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2024. november 21-ei képviselő-testületi ülésén megvitatta és 78/2024. (XI. 21.) Kt. határozatával úgy döntött, hogy a hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program és Intézkedési Tervet nem kívánja módosítani.

IV. Zalabaksa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2026. július 23-ai képviselő-testületi ülésén megvitatta és/2026. (VII. 23.) Kt. határozatával elfogadta a Helyi Esélyegyenlőségi Program és Intézkedési Terv felülvizsgálatát.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonatai

Zalabaksa, 2026. július.....

Dr. Szalár Edina sk.
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA